

Фонд розвитку підприємництва

Система екологічного та соціального управління (СЕСУ)

(для господарської діяльності підприємств-бенефіціарів ФРП, яка підтримується в рамках проектів, що фінансуються Світовим банком та/або іншими міжнародними фінансовими організаціями)

Затверджено
Рішенням Правління

23 січня 2024 року

Історія документа

Редакція документа	Затверджено	Дата затвердження
1.0	Правління ФРП	23 січня 2024 року

Розроблено за підтримки Світового банку експертами Burcu Yazgan Kayabalı та Dr. Hande Yükseler.

Зміст

1. ВСТУП	7
1.1. Фонд розвитку підприємництва (ФРП)	9
1.2. Огляд фінансової діяльності ФРП за проєктами, що фінансуються міжнародними фінансовими організаціями	11
1.2.1. ФРП у ролі фінансового посередника (ФП).....	11
1.2.2. Фінансові установ-учасниці (ФУУ).....	11
1.2.3. Сектори господарської діяльності бенефіціарів	12
1.2.4. Підприємства-бенефіціари.....	12
1.3. Огляд СЕСУ ФРП	14
1.3.1. Застосовні екологічні та соціальні вимоги та довідкові документи	14
1.3.2. Сфера застосування СЕСУ.....	15
1.4. Огляд вимог СЕСУ ФРП до ФУУ	15
2. ЕЛЕМЕНТИ СЕСУ	17
2.1. Екологічна і соціальна політика	18
2.2. Огляд процесу управління екологічними і соціальними ризиками	18
2.2.1. Комплексна екологічна і соціальна оцінка (ESDD) ФУУ, яку проводить ФРП.....	19
2.2.2. Екологічна і соціальна оцінка ФУУ перспективної господарської діяльності підприємств-бенефіціарів ФРП	20
2.3. Процедури екологічної і соціальної оцінки (Крок 2)	22
2.4. Прийняття рішень ФУУ щодо фінансування з урахуванням міркувань щодо екологічних і соціальних ризиків (Крок 4)	24
2.5. Угоди про фінансування (кредитні угоди), що містять екологічні і соціальні вимоги (Крок 5)	26
2.5.1. Включення до угод між ФРП та ФУУ	26
2.5.2. Включення до кредитних угод (між ФУУ та підприємствами-бенефіціарами)	26
2.6. Процедури нагляду, моніторингу та звітності щодо екологічних і соціальних питань	27
2.6.1. Періодичний моніторинг та звітність з екологічних і соціальних питань	27
2.6.2. Вимоги до звітності та розслідування значних інцидентів та нещасних випадків	28
2.6.3. Управління невідповідностями щодо екологічних і соціальних аспектів	30
2.6.4. Періодичне звітування про хід виконання вищому керівництву ФРП	30
2.6.5. Управління змінами.....	30
2.7. Професійна спроможність та компетентність з екологічних і соціальних питань	32
2.7.1. Функції та обов'язки щодо екологічних і соціальних питань	33
2.7.2. Навчання з питань СЕСУ	36
2.8. Механізм зовнішніх комунікацій	37
2.8.1. Залучення зацікавлених сторін.....	37
2.8.2. Розкриття інформації	44

2.8.3.	Механізм розгляду та врегулювання скарг для громадськості	45
2.8.3.1.	Процедура розгляду та врегулювання скарг для громадськості.....	45
2.8.3.2.	Процедура розгляду чутливих скарг	47
2.8.3.3.	Механізм оскарження.....	49
2.8.3.4.	Перенаправлення до систем розгляду скарг СБ/МФО.....	49
3.	ПЕРЕГЛЯД ТА ОНОВЛЕННЯ СЕСУ.....	50
	ДОДАТКИ	51
	Annex A –Типова господарська діяльність підприємств-бенефіціарів ФРП та потенційні галузеві екологічні і соціальні ризики та/або впливи.....	52
	Annex B – Список винятків ФРП.....	55
	Annex C –Орієнтовний перелік ФРП щодо видів діяльності з високим та суттєвим ризиком	57
	Annex D –Проведення ФРП комплексної екологічної і соціальної оцінок (ESDD) ФУУ (перед затвердженням участі ФУУ у відповідних програмах ФРП).....	60
	Annex E – Зразок Плану екологічних і соціальних заходів (ПЕСЗ) ФРП (для впровадження відповідною ФУУ) (ПЕСЗ буде частиною кредитної угоди між ФРП та ФУУ).....	75
	Annex F – Екологічна і соціальна оцінка ФУУ господарської діяльності їхніх підприємств-бенефіціарів ФРП (шаблон).....	77
	Annex G –Шаблон плану коригувальних заходів (ПКЗ) щодо екологічних і соціальних аспектів ФУУ (ПКЗ має впроваджуватися підприємством-бенефіціаром) (ПКЗ буде частиною кредитної угоди між ФУУ та підприємством-бенефіціаром та його моніторинг здійснюватиметься протягом терміну фінансування)	84
	Annex H –Класифікація екологічних і соціальних ризиків, прийнята ФРП.....	86
	Annex I –Результати впровадження СЕСУ ФУУ – Звіт про періодичний моніторинг (Структура).....	88
	Annex J –Результати впровадження СЕСУ ФРП – Звіт про періодичний моніторинг (Структура).....	89
	Annex K –Шаблон форми повідомлення про екологічні ф соціальні інциденти (для використання всіма сторонами)	90
	Annex L –Зразок форми розслідування екологічного і соціального інциденту.....	94
	Annex A – Форма повідомлення про зміну та аналіз	97

Список таблиць

Таблиця 1 – Методи екологічного і соціального моніторингу за категоріями ризику	27
Таблиця 2 – Періодичність звітування відповідних сторін з екологічних і соціальних питань в рамках СЕСУ ФРП.....	28
Таблиця 3 – Ключові посади та обов'язки, пов'язані з СЕСУ, в рамках СЕСУ ФРП.....	33
Таблиця 4 – План навчання з питань СЕСУ.....	36
Таблиця 5 – Орієнтовний список зацікавлених сторін	38
Таблиця 6 – Запропонована стратегія залучення зацікавлених сторін	40
Таблиця 7 – Процедура розгляду та врегулювання скарг від громадськості (включно зі скаргами від бенефіціарів)	46
Таблиця 8 – Публічні канали, доступні для зацікавлених сторін для подання чутливих скарг	48

Список рисунків

Рисунок 1 – Короткий опис підходу до запровадження СЕСУ для ФРП	7
Рисунок 2 – Загальна схема реалізації в рамках програм ФРП.....	9
Рисунок 3 – Поточна структура управління ФРП.....	10
Рисунок 4 – Схема реалізації функцій ФРП щодо компенсації відсоткових ставок за програмою "Доступні кредити 5-7-9" за фінансової підтримки Світового Банку	11
Рисунок 5 – Елементи СЕСУ ФРП	17
Рисунок 6 – Підхід, якого має дотримуватися ФРП у своїй комплексній екологічній і соціальній оцінці (ESDD) ФУУ	19
Рисунок 7 – Екологічна та соціальна оцінка ФУУ господарської діяльності підприємств-бенефіціарів ФРП	21
Рисунок 8 – Система класифікації екологічних і соціальних ризиків, прийнята ФРП.....	23
Рисунок 9 – Компоненти моніторингу та звітності в рамках СЕСУ ФРП	27
Рисунок 10 – Терміни повідомлення про значні інциденти та нещасні випадки.....	29
Рисунок 11 – Запланована структура управління ФРП.....	Error! Bookmark not defined.
Рисунок 12 – Запланована структура управління СЕСУ у проєктах, що фінансуються ФРП	Error! Bookmark not defined.

Акроніми та скорочення

BDF	Business Development Fund	ФРП	Фонд розвитку підприємництва
BE	Beneficiary Enterprise	ПБ	Підприємство бенефіціар
EBRD	European Bank for Reconstruction and Development	ЄБРР	Європейський банк реконструкції і розвитку
EC	European Commission	ЄК	Європейська комісія
ECM	External Communications Mechanism	МЗК	Механізм зовнішніх комунікацій
EHSGs	Environmental, Health, and Safety Guidelines	EHSG	Рекомендації з охорони навколишнього середовища, здоров'я та безпеки
ERW	Explosive Remnants of War	ВЗВ	Вибухонебезпечні залишки війни
E&S	Environmental and Social	ЕС	Екологічні та соціальні
ESF	Environmental and Social Framework	РДЕСВ	Рамковий документ про екологічні і соціальні вимоги
ESMS	Environmental and Social Management System	СЕСУ	Система екологічного та соціального управління
ESS	Environmental and Social Standards	ЕСС	Екологічні та соціальні стандарти
FI	Financial Intermediary	ФП	Фінансовий посередник
FNS	Food and Nutrition Security	ПББХ	Продовольча безпека та безпека харчування
GBV	Gender-based Violence	ГЗН	Гендерно-зумовлене насильство
GIIP	Good International Industry Practice	НМГП	Належна міжнародна галузева практика
GRM	Grievance Redress Mechanism	МРВС	Механізм розгляду і врегулювання скарг
GRS	Grievance Redress System	СРВС	Система розгляду та врегулювання скарг
IABU	Independent Association of the Banks of Ukraine	НАБУ	Незалежна асоціація банків України
IFIs	International Financial Institutions	МФО	Міжнародні фінансові організації
IPF	Investment Project Financing	ФІП	Фінансування інвестиційних проєктів
KfW	KfW Group	KfW	KfW Group
M&E	Monitoring and Evaluation	МіО	Моніторинг і оцінка
MoF	Ministry of Finance	Мінфін	Міністерство фінансів

MSME	Micro, Small, and Medium-sized Enterprises	ММСП	Мікро-, малі та середні підприємства
NBFI	Non-banking Financial Institution	НБФУ	Небанківська фінансова установа
NBU	National Bank of Ukraine	НБУ	Національний банк України
OHS	Occupational Health and Safety	ТБОП	Техніка безпеки і охорона праці
PFIs	Participating Financial Institutions	ФУУ	Фінансові установи-учасники
RCA	Root Cause Analysis	РСА	Аналіз першопричин
SEA/SH	Sexual Exploitation and Abuse/Sexual Harassment	СЕН/СД	Сексуальна експлуатація та насильство/сексуальні домагання
SEP	Stakeholder Engagement Plan	ПЗЗС	План залучення зацікавлених сторін
TA	Technical Assistance	ТД	Технічна допомога
WB	World Bank	СБ	Світовий банк
WBG	World Bank Group	ГСБ	ГСБ

1. ВСТУП

Фонд розвитку підприємництва (ФРП) України запровадив **Систему екологічного та соціального управління (СЕСУ)** для забезпечення систематичного виявлення й оцінки екологічних та соціальних ризиків і впливів господарської діяльності мікро-, малих та середніх підприємств (ММСП) або великих підприємств, які отримують підтримку ФРП (далі – "**підприємства-бенефіціари**" або "**бенефіціари**"), управління такими ризиками та впливами, їх моніторингу та звітування про них.

СЕСУ буде впроваджена для проектів та програм ФРП, що фінансуються Світовим банком, KfW Group (KfW) та іншими міжнародними фінансовими організаціями (МФО). **СЕСУ ФРП** розроблена відповідно до вимог Екологічного та соціального стандарту (ЕСС) 9 Світового банку та вимог МФО до інвестицій фінансових посередників (ФП), а також з урахуванням Належної міжнародної галузевої практики (НМГП) з управління екологічними та соціальними ризиками для ФП та Рекомендацій з охорони навколишнього середовища, здоров'я та безпеки (EHSG) Групи Світового банку (ГСБ).

Узагальнену інформацію про підхід¹ до запровадження СЕСУ для ФРП підсумовано на Рисунок 1. Цей документ є **Базовою СЕСУ**, яка буде застосовуватися до господарської діяльності підприємств-бенефіціарів ("**господарська діяльність бенефіціарів**"), яка оцінюється як така, що має **помірні** або **низькі**² екологічні та соціальні ризики. Для господарської діяльності бенефіціарів з більш значними екологічними та соціальними ризиками, що класифікуються як **суттєві** екологічні та соціальні ризики, ФРП буде використовувати "**Детальну СЕСУ**" для процесу прийняття рішень щодо їхнього фінансування.

Рисунок 1 – Короткий опис підходу до запровадження СЕСУ для ФРП

СЕСУ ФРП складається з наступних елементів, які детально описані в Розділі 2:

- (i) Екологічна і соціальна (ЕС) політика;
- (ii) Чітко визначені процедури для виявлення й оцінки екологічних і соціальних ризиків та впливів господарської діяльності підприємств-бенефіціарів та управління ними;
- (iii) Організаційна спроможність та професійна компетентність;

¹ Див. Розділ 1.3.3 для детального опису підходу.

² ФРП класифікує господарську діяльність підприємств-бенефіціарів за однією з чотирьох категорій: високий ризик, суттєвий ризик, помірний ризик або низький ризик, як зазначено в розділі 2.

- (iv) Моніторинг та аналіз екологічних і соціальних ризиків господарської діяльності підприємств-бенефіціарів;
- (v) Механізм зовнішніх комунікацій (МЗК).

ФРП ухвалив і опублікував Екологічну і соціальну політику, що є важливим елементом СЕСУ, задля визначення своїх зобов'язань стосовно врахування екологічних і соціальних ризиків при затвердженні кредитів для надання фінансової підтримки **підприємствам-бенефіціарам**, з метою управління екологічними і соціальними ризиками та впливом господарської діяльності бенефіціарів (як детально описано в розділі 2).

Правління ФРП схвалило та підписало СЕСУ 23 січня 2024 року. ФРП оприлюднив схвалену систему СЕСУ на своєму веб-сайті (<https://bdf.gov.ua/>) 25 січня 2024 року. СЕСУ ФРП набирає чинності 23 січня 2024 року.

ФРП надає фінансування підприємствам-бенефіціарам через **фінансові установи-учасники (ФУУ)** в Україні. ФРП буде:

- (i) вимагати та заохочувати ФУУ застосовувати цю СЕСУ, якщо у ФУУ не має власної СЕСУ, або
- (ii) забезпечувати, щоб у разі наявності СЕСУ ФУУ, відповідна ФУУ дотримувалася принципів цієї СЕСУ для загального управління екологічними і соціальними ризиками та впливами портфельних інвестицій.

Вимоги ФРП до **СЕСУ ФУУ** більш детально описані в Розділі 1.4.

1.1. Фонд розвитку підприємництва (ФРП)

Фонд розвитку підприємництва (ФРП) є державною небанківською фінансовою установою (НБФУ) в Україні, яка має ліцензію Національного банку України (НБУ), що здійснює регулювання та нагляд за її діяльністю. Це неприбуткова організація, створена відповідно до статуту, затвердженого Міністерством фінансів України (Мінфін), метою якої є покращення доступу до фінансування для ММСП та великих підприємств.

ФРП був створений як Фонд у 1996 році Національним банком України (НБУ) у співпраці з Німецьким банком розвитку (KfW) для підтримки програми мікрокредитування мікро- та малих підприємств. У 1999 році він був перетворений на Німецько-Український фонд із внесками з боку Уряду України в особі Міністерства фінансів та НБУ. У 2020 році Німецько-Український фонд було перетворено на державний ФРП для підтримки малого та середнього підприємництва, і з того часу він управляє програмою "Доступні кредити 5-7-9" та іншими програмами фінансування МСП. НБУ вийшов зі складу власників ФРП, а у 2022 році з нього вийшов і німецький KfW, в результаті чого ФРП став НБФУ, яка повністю належить і контролюється Міністерством фінансів України, а поточне управління здійснюється незалежним департаментом інвестицій Міністерства фінансів України. Протягом 2022 року ФРП прийняв на роботу більшість співробітників незалежного департаменту інвестицій і безпосередньо працевлаштував їх, тож всі працівники стали співробітниками ФРП.

Рисунок 2 – Загальна схема реалізації програм ФРП

Бізнес-модель ФРП складається з двох основних видів оптової банківської діяльності:

- надання оптових кредитів та кредитних гарантій для подальшого кредитування українських підприємств комерційними банками в Україні; та
- виконання ролі агента Мінфіну та регіональних органів влади з виплати субсидій на відшкодування відсотків за кредитами ММСП та корпоративними кредитами, в основному в рамках програми "Доступні кредити 5-7-9".

Після вторгнення Росії в Україну програма "Доступні кредити 5-7-9" була тимчасово поширена на підприємства всіх розмірів, окрім ММСП.

ФРП, подібно до інших європейських банків розвитку, працює за принципом "вторинної установи". Таким чином, підтримка фінансування підприємств надається не напряму, а через банки-партнери (що

представляють **фінансові установи-учасники** - ФУУ, які є учасниками кредитних програм ФРП, а також **уповноважені банки**, які є учасниками державної програми "Доступні кредити 5-7-9").

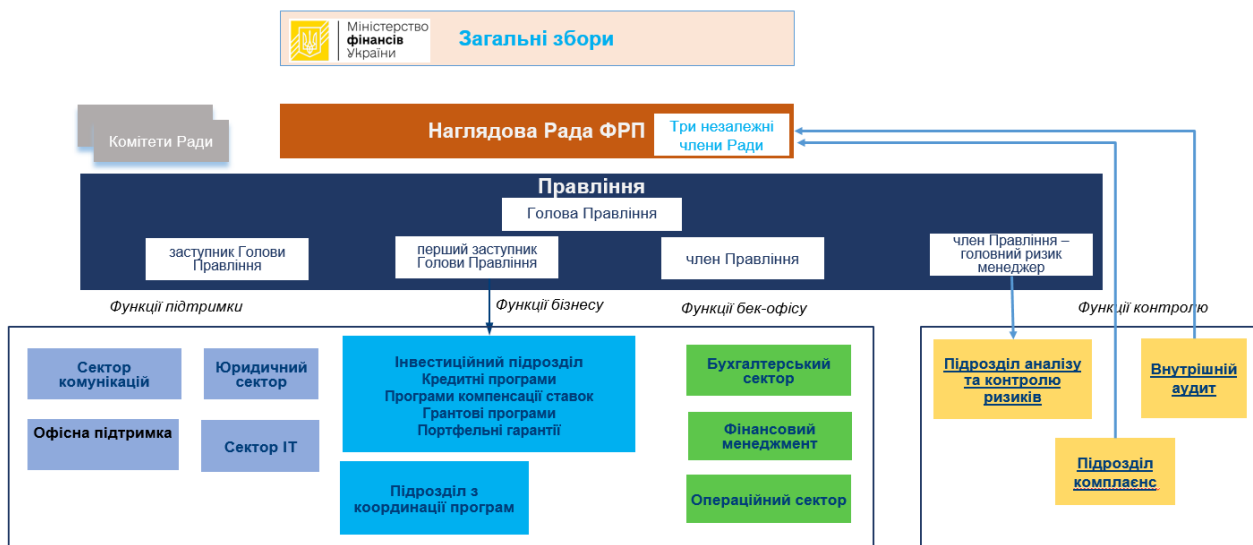
Мета ФРБ в цій схемі полягає в тому, щоб:

- Надавати підтримку ММСП³ та великим підприємствам, що фінансуються через **ФУУ**⁴ в рамках національних програм та проєктів, а також проєктів, що фінансуються МФО, та
- Посилити інституційну спроможність ФУУ у фінансуванні ММСП та більших підприємств.

Загальна схема реалізації програм ФРП за принципом вторинної установи представлена на Рисунок 2.

Поточна структура управління ФРП наведена на Рисунок 3.

Структура управління та розбудова потенціалу, **заплановані** для ефективного впровадження СЕСУ, представлені в Розділі 2.7.

Рисунок 3 – Поточна структура управління ФРП

Поточна структура складається з наступного:

- **Мінфін** представляє державу з повноваженнями, еквівалентними повноваженням одноосібного власника та члена Зборів учасників/**Загальних зборів** учасників;
- **Наглядова рада**, яка складається з двох представників держави (в особі Міністерства фінансів України) та трьох незалежних членів. Відповідно до нового статуту Фонду, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 14 грудня 2023 року, контроль за діяльністю Фонду забезпечуватиме **Наглядова рада**;
- **Правління**, відповідальне за операційне управління ФРП;
- **Незалежний⁵ внутрішній аудитор**, функція комплаєнс, ризик-менеджмент підзвітні Раді та відповідним комітетам.

³ Мікро-, малі та середні підприємства (ММСП) – це підприємства, в яких працює менше 250 осіб та які мають річний дохід до 50 млн. євро.

⁴ Станом на 4 квартал 2023 року кількість ФУУ (банків-партнерів) ФРП становить 42, а кількість лізингових компаній, з якими співпрацює ФРП, - 6.

⁵ Внутрішній аудитор є частиною організації ФРП, але незалежний у своїх функціях і звітуватиме безпосередньо перед Радою.

1.2. Огляд фінансової діяльності ФРП за проектами, що фінансуються міжнародними фінансовими організаціями

ФРП має багаторічний досвід управління кредитними лініями від KfW (1996-2022), грантами від Європейської Комісії (ЄК) (2019-2021), а також кредитними лініями та технічною допомогою (ТД) від Світового банку (2009-2012). На сьогоднішній день ФРП співпрацює з такими міжнародними фінансовими організаціями в рамках реалізації інвестиційних проектів:

- Світовий банк (СБ);
- Європейський банк реконструкції і розвитку (ЄБРР);
- KfW;
- Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH;
- German Sparkassenstiftung;
- Люксембурзьке агентство зі співробітництва та розвитку;
- USAID;
- Western NIS Enterprise Fund (WNISEF).

1.2.1. ФРП у ролі фінансового посередника (ФП)

ФРП діє як **фінансовий посередник (ФП)**⁶ у фінансуванні господарської діяльності підприємств-бенефіціарів через проекти та програми, що фінансуються міжнародними фінансовими організаціями. Огляд Схеми реалізації функцій ФРП для компенсації відсоткових ставок за кредитною програмою "Доступні кредити 5-7-9" за рахунок коштів Світового банку представлено на Рисунок 4.

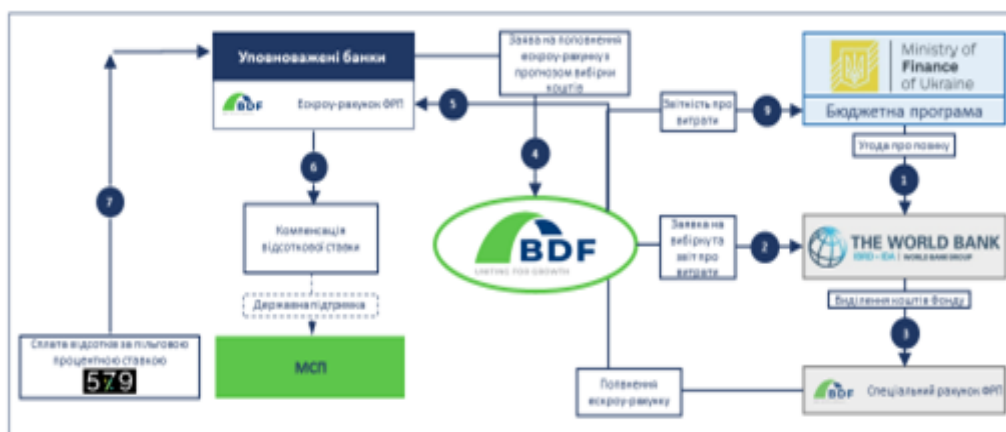

Рисунок 4 – Схема реалізації функцій ФРП щодо компенсації відсоткових ставок за програмою "Доступні кредити 5-7-9" за фінансової підтримки Світового Банку

1.2.2. Фінансові установи-учасниці (ФУУ)

Фінансові установи-учасниці (ФУУ) - це комерційні банки, зареєстровані в Україні, які виступають посередниками у наданні фінансування ФРП підприємствам-бенефіціарам. З точки зору управління екологічними та соціальними ризиками у фінансовому посередництві, ФУУ також вважаються **фінансовими посередниками** для цілей цієї СЕСУ.

ФУУ ФРП, які надають кредити підприємствам-бенефіціарам, зобов'язані підтримувати та впроваджувати задовільну СЕСУ для управління екологічними і соціальними ризиками та впливами, пов'язаними з їхніми інвестиційними рішеннями для підприємств-бенефіціарів ФРП. СЕСУ ФУУ буде

⁶ РЕСД СБ визначає фінансових посередників (ФП) як державних та приватних постачальників фінансових послуг, включно з національними та регіональними банками розвитку, які отримують фінансову підтримку від МФО та спрямовують фінансові ресурси на різноманітні види економічної діяльності в різних галузях економіки.

включена до їхніх існуючих процесів прийняття кредитних рішень. Відповідність потенційних ФУУ критеріям участі у програмах ФРП буде розглядатися та оцінюватися ФРП для кожної ФУУ до того, як вони братимуть участь у цих програмах.

ФРП вимагає, щоб відповідні ФУУ прийняли та впровадили СЕСУ, що задовольняє вимогам ЕСС 9 СБ та вимогам інших відповідних МФО щодо інвестицій фінансових посередників, перед тим, як надавати кредити підприємствам-бенефіціарам:

- (i) Якщо ФУУ не має СЕСУ, ФУУ може прийняти та впровадити цю СЕСУ як частину свого процесу прийняття кредитних рішень;
- (ii) Якщо ФУУ вже має СЕСУ, ФРП перевіряє та гарантує, що СЕСУ відповідає вимогам МФО до фінансових посередників.

Всі ФУУ ФРП зобов'язані забезпечити достатню спроможність для впровадження своїх відповідних СЕСУ. На місцевому рівні ФУУ мають мережі філій, які надають підтримку ФРП у реалізації проектів та програм, що фінансуються ФРП.

1.2.3. Сектори господарської діяльності бенефіціарів

Основні сектори, які мають право на фінансування ФРП, включають наступні (враховуючи проекти та програми ФРП, профінансовані МФО на сьогоднішній день):

- Сільське господарство (48% в рамках господарської діяльності бенефіціарів ФРП);
- Торгівля (26% в рамках господарської діяльності бенефіціарів ФРП);
- Переробна промисловість (16% в рамках господарської діяльності бенефіціарів ФРП);
- Інші, включно з будівництвом, транспортом, послугами, охороною здоров'я, освітою (10% в рамках господарської діяльності бенефіціарів ФРП).

1.2.4. Підприємства-бенефіціари

Підприємствами-бенефіціарами в рамках фінансової діяльності ФРП є існуючі та діючі ММСП та більші компанії, зокрема:

- Сільськогосподарські підприємства:
  - Мікро-, малі та середні сільськогосподарські підприємства (ММСП);
  - Більші сільськогосподарські підприємства до 27 грудня 2023 року.⁷
- Несільськогосподарські підприємства (усі сектори економіки та види діяльності, наприклад, переробна промисловість):
  - Мікро-, малі та середні сільськогосподарські підприємства (ММСП);
  - Більші сільськогосподарські підприємства до 27 грудня 2023 року.

Ілюстративний перелік типових видів діяльності потенційних підприємств-бенефіціарів ФРП, загальні характеристики галузевих видів діяльності та їхні потенційні екологічні та соціальні ризики і впливи наведені в [Annex A](#).

---

⁷ Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2023 року № 1403 були внесені зміни до кредитної програми "Доступні кредити 5-7-9", відповідно до яких з програми були виключені великі підприємства.

Критерії відповідності підприємств для участі в проєктах та програмах ФРП, що фінансуються за підтримки МФО, визначатимуться ФРП та ФУУ для кожного проєкту та програми. Такі критерії можуть включати, зокрема, наступне:

- Статус реєстрації підприємства відповідає вимогам чинного законодавства України;
- Тривалість діяльності для діючих підприємств;
- Статус власника (наприклад, приватна особа, резидент України);
- Кількість працівників;
- Річний дохід на момент подачі заявки;
- Прибутковість діючих підприємств (наприклад, за останні чотири квартали);
- Бізнес-план для нових підприємств;
- Статус згідно з будь-яким застосовним обмеженням, передбаченим чинним законодавством України.

1.3. Огляд СЕСУ ФРП

У цьому розділі представлено огляд СЕСУ ФРП. Детальні процедури оцінки та управління екологічними та соціальними ризиками описані в наступних розділах.

1.3.1. Архітектура СЕСУ

СЕСУ БДФ має таку структуру:

Розділи

Розділ 1 Вступ

Розділ 2 Елементи СЕСУ

2.1 Політика E&S

2.2 Огляд процесу управління ризиками в сфері E&S

2.3 Процедури оцінки E&S

2.4 Прийняття фінансових рішень ФУУ з інтеграцією міркувань ризику екології та соціальної сфери

2.5 Фінансові (кредитні) угоди, що включають вимоги E&S

2.6 Процедури нагляду, моніторингу та звітності в сфері E&S

2.7 Спроможність та компетенція у сфері E&S

2.8 Зовнішній зв'язок

Розділ 3 Перегляд та оновлення СЕСУ

Додатки

Додаток А – Типова бізнес-діяльність підприємств-бенефіціарів ФРП та потенційні ризики та/або наслідки, пов'язані з охороною та здоров'ям у певному секторі

Додаток В – Список винятків ФРП

Додаток С – Орієнтовний перелік видів діяльності ФРП з високим та значним ризиком

Додаток D – Формат комплексної екологічної і соціальної оцінки (ESDD) ФУУ (перед затвердженням участі ФУУ у відповідних програмах ФРП)

Додаток E – Шаблон екологічного та соціального плану дій ФРП (ESAP) (для впровадження відповідним PFI) (ESAP буде частиною Угоди про фінансування між BDF та PFI)

Додаток F – Ефективна оцінка бізнес-діяльності підприємств-бенефіціарів PFI PFI (шаблон)

Додаток G – Шаблон плану коригувальних дій (CAP) ПФО (для впровадження підприємством-бенефіціаром) (ПФУ буде частиною кредитної угоди між ПФО та підприємством-бенефіціаром і контролюватися протягом життєвого циклу фінансування)

Додаток H – Класифікації ризиків для екології та безпеки, прийняті BDF

Додаток I – Ефективність ESMS PFI – Періодичний моніторинговий звіт (схема)

Додаток J – Ефективність ESMS BDF – Звіт про періодичний моніторинг (схема)

Додаток K – Шаблон форми повідомлення про інцидент E&S (для використання всіма сторонами)

Додаток L – Зразок форми розслідування екологічного і соціального інциденту

Додаток M – Форма повідомлення про зміну та аналіз

1.3.2. Застосовні екологічні та соціальні вимоги та довідкові документи

Підприємства-бенефіціари, що фінансуються ФРП через ФУУ, зобов'язані дотримуватися екологічних і соціальних нормативних вимог, передбачених українським законодавством, Списком винятків ФРП, ЕСС СБ та відповідними екологічними і соціальними вимогами інших МФО, якщо такі застосовуються.

З дати набрання чинності СЕСУ, екологічні і соціальні вимоги, передбачені СЕСУ ФРП, будуть застосовуватися до підприємств-бенефіціарів у їхній господарській діяльності, що фінансується ФРП через ФУУ в рамках проєктів та програм, які фінансуються Світовим банком або іншими МФО.

З цією метою СЕСУ ФРП була розроблена відповідно до чинних міжнародних стандартів та з урахуванням нормативних документів, серед яких, зокрема, такі:

- Рамковий документ про екологічні та соціальні вимоги Світового банку (РДЕСВВВ, 2018), включно з Екологічними та соціальними стандартами ("ЕСС"), що є частиною РДЕСВВВ;
- РДЕСВВВ СБ для операцій з фінансування інвестиційних проєктів (ФІП) - Посібник для позичальників для ЕСС9: Фінансові посередники (2018 р.);
- Міжнародна фінансова корпорація (ІФС) - Посібник з фінансових посередників (2023);
- Посібник з впровадження СЕСУ ІФС - загальний (2015 р.);
- Посібник з впровадження СЕСУ ІФС - рослинництво (2014 р.);
- Належна міжнародна галузева практика (РМГП), включно з Рекомендаціями з охорони навколишнього середовища, здоров'я та безпеки (ЕHS) Світового банку - загальні (2007 р.) та для агропромислового сектору) та будь-які інші відповідні рекомендації ЕHS.

ФРП ухвалює та впроваджує інші застосовні екологічні і соціальні вимоги, залежно від характеру своєї діяльності, а також екологічних і соціальних ризиків і наслідків потенційної господарської діяльності, що буде підтримуватися. Це стосується екологічних і соціальних політик і стандартів інших МФО, з якими співпрацює/буде співпрацювати ФРП, а також стандартів, які можуть бути специфічними для господарської діяльності, що фінансується ФРП.

1.3.3. Сфера застосування СЕСУ

СЕСУ ФРП застосовуватиметься до всіх підприємств-бенефіціарів ФРП, чия господарська діяльність вважається прийнятною⁸ для фінансування за підтримки Світового банку, KfW та/або, у відповідних випадках, інших МФО, починаючи з дати набрання чинності СЕСУ ФРП.

СЕСУ ФРП розроблена таким чином, щоб враховувати екологічні і соціальні ризики, пов'язані з господарською діяльністю підприємств-бенефіціарів ФРП.

Інструменти та процедури СЕСУ ФРП будуть відповідати двом підходам до управління екологічними і соціальними ризиками: а саме, варіантам 1 та 2:

- **Варіант 1:** це "**Базова СЕСУ**", яка містить **прості** інструменти та процедури управління екологічними і соціальними ризиками, **для видів діяльності ММСП**, чії екологічні та соціальні ризики класифікуються як "**помірні**" або "**низькі**" відповідно до Рамкового документу про екологічні та соціальні вимоги СБ.
- **Варіант 2:** це "**Детальна СЕСУ**", яка включає **детальні** інструменти та процедури управління екологічними та соціальними ризиками для управління **більшими корпоративними транзакціями** та для підприємств, чії екологічні та соціальні ризики класифікуються як "**суттєві**" відповідно до Рамкового документу про екологічні та соціальні вимоги СБ.

1.4. Огляд вимог СЕСУ ФРП до ФУУ

ФРП вимагатиме від кожної ФУУ та заохочуватиме її до застосування цієї СЕСУ шляхом підготовки, ухвалення та впровадження власних СЕСУ, призначених для забезпечення ідентифікації, оцінки,

---

⁸ Будь ласка, зверніться до Розділу 2.3.1 щодо етапу Скринінгу транзакцій в процесі екологічної і соціальної оцінки, а також до Додатку А щодо [Переліку винятків ФРП](#).

управління та моніторингу екологічних та соціальних ризиків і впливів фінансованої господарської діяльності підприємств-бенефіціарів.

Для цього ФРП буде:

- (i) вимагати та заохочувати ФУУ до застосування цієї СЕСУ, за відсутності у ФУУ відповідної СЕСУ, або
- (ii) забезпечувати, щоб у разі наявності СЕСУ у ФУУ, відповідна ФУУ дотримувалася принципів цієї СЕСУ щодо загального управління екологічними і соціальними ризиками та впливом портфельних інвестицій.

У випадку (ii), якщо **ФУУ вже має існуючу корпоративну СЕСУ**, вона буде переглянута ФРП та, за необхідності, оновлена/посилена ФУУ у співпраці з ФРП. Це робиться з метою забезпечення узгодженості існуючої СЕСУ ФУУ з СЕСУ ФРП та ЕСС 9 СБ як умови участі у програмах фінансування ФРП, які підтримуються СБ або іншими МФО. Зрештою, СЕСУ кожної ФУУ повинна включати, серед іншого, наступні елементи:

- **Екологічну та соціальну політику**, ухвалену вищим керівництвом.
- **Перелік винятків** із зазначенням видів діяльності, які не підлягають фінансуванню.
- Чітко визначені **процедури ідентифікації, оцінки та управління екологічними і соціальними ризиками і впливами** господарської діяльності, що підлягає фінансуванню, включно з:
  - (i) Перевіркою на відповідність Переліку винятків ФРП та національному законодавству України у сфері екології та соціальній сфері;
  - (ii) Скринінгом, аналізом та класифікацією діяльності відповідно до її потенційних екологічних і соціальних ризиків та впливів у межах визначених критеріїв прийнятності для фінансування;
  - (iii) Застосуванням будь-яких відповідних вимог ЕСС шляхом використання екологічних і соціальних оцінок і планів, де це необхідно; та
  - (iv) Моніторингом будь-яких коригувальних заходів, запропонованих для діяльності. Будь-які необхідні оцінки та плани повинні бути підготовлені та впроваджені одержувачами кредитів в сільському господарстві після їх розгляду та затвердження ФУУ та ФРП.
- **Організаційну спроможність** та компетентність для впровадження СЕСУ з чітко визначеними функціями та обов'язками.
- **Моніторинг та звітність** щодо ефективності екологічних і соціальних аспектів діяльності, що фінансується, та ефективності впровадження СЕСУ ФУУ.
- **Повідомлення про інциденти** та нещасні випадки і подальші вимоги до звітності.
- **Механізм зовнішніх комунікацій** (МЗК), включно із заходами щодо своєчасного реагування на запити та занепокоєння громадськості.

ФРП вимагатиме від **ФУУ періодично (щонайменше раз на рік) переглядати та оновлювати** свої СЕСУ, зокрема, у разі суттєвих змін у профілі екологічних і соціальних ризиків їхнього портфеля.

2. ЕЛЕМЕНТИ СЕСУ

Ключові елементи СЕСУ ФРП наведені у Рисунок 5. Ці елементи призначені для забезпечення систематичного виявлення, оцінки та управління екологічними і соціальними ризиками та впливами підприємств-бенефіціарів ФРП у їхній господарській діяльності, що підтримується за рахунок фінансування ФРП.

Рисунок 5 – Елементи СЕСУ ФРП

Система призначена для інтеграції результатів екологічної і соціальної оцінки у процеси прийняття рішень про фінансування та затвердження транзакцій ФРП та його ФУУ. Це буде досягнуто шляхом:

- (i) Впровадження чітко визначених процедур **екологічної і соціальної оцінки**, що складаються з:
  - a. Перевірки транзакцій на відповідність **Переліку винятків ФРП**, національному екологічному і соціальному законодавству України,
  - b. **Класифікації екологічних і соціальних ризиків**, та
  - c. **Комплексної екологічної і соціальної оцінки підприємств-бенефіціарів** щодо відповідних ризиків та впливів цих підприємств.

ФРП вимагатиме від ФУУ проведення екологічної і соціальної оцінки майбутньої господарської діяльності **до** прийняття рішення щодо фінансування запропонованих кредитних ліній для українських підприємств.

- (ii) Інтеграції міркувань та вимог щодо управління екологічними і соціальними ризиками, що ґрунтуються на результатах екологічної і соціальної оцінки, у **процеси прийняття рішень про фінансування та схвалення транзакцій** ФРП та його ФУУ. Це буде досягнуто за допомогою структурованих заходів з прийняття рішень; та
- (iii) Забезпечення задовільних показників екологічної і соціальної діяльності підприємств-бенефіціарів ФРП шляхом впровадження **процедур нагляду, моніторингу та звітності з екологічних та соціальних питань** через свої ФУУ протягом усього терміну фінансування господарської діяльності бенефіціарів.

2.1. Екологічна і соціальна політика

ФРП прийняв та опублікував «Систему екологічного та соціального управління» (СЕСУ) включає Екологічну і соціальну політику як основний елемент цієї СЕСУ. У цій Екологічній і соціальній політиці ФРП визначає своє зобов'язання щодо врахування екологічних і соціальних аспектів у фінансуванні, яке він надає, з метою усунення екологічних і соціальних ризиків та впливів, пов'язаних з фінансуванням ММСП та великих підприємств через ФУУ, та управління ними, а також забезпечення того, щоб діяльність бенефіціарів не завдавала шкоди людям та навколишньому середовищу протягом усього терміну фінансування підтримуваної діяльності.

Через свою Екологічну і соціальну політику ФРП бере на себе зобов'язання сприяти підвищенню стійкості та інклюзивному зростанню українського бізнес-сектору для ММСП та більших підприємств. У зв'язку з цим, ФРП визнає свою ключову роль у забезпеченні рівноправного та сталого доступу підприємств-бенефіціарів до доступних фінансових ресурсів, необхідних для подолання унікальних викликів, що стоять перед бізнесом в Україні.

Екологічна і соціальна політика ФРП визначає керівні принципи, на яких ґрунтується зобов'язання ФРП щодо дотримання застосовних екологічних і соціальних стандартів та інших наскрізних екологічних і соціальних питань, як-от: захист прав людини, пом'якшення наслідків зміни клімату, адаптація та стійкість до них, сприяння гендерній рівності, врахування інтересів незахищених/вразливих⁹ груп населення або осіб, забезпечення безпечних та здорових умов праці, включно з належною культурою та практикою охорони праці, а також підтримання ефективної системи МЗК, що охоплює питання взаємодії із зацікавленими сторонами, розкриття інформації та розгляду і врегулювання скарг.

Ґрунтуючись на цих керівних принципах, ФРП прагне сприяти довгостроковій життєздатності та глобальній конкурентоспроможності національних підприємств, що працюють, зокрема, в аграрному та інших бізнес-секторах, одночасно роблячи свій внесок у глобальну продовольчу безпеку та безпеку продуктів харчування. У цьому контексті ФРП позиціонує себе як каталізатора, який прагне стратегічно трансформувати ризики та виклики у бізнес-секторі України у можливість для ММСП та великих підприємств шляхом просування сталих практик та використання кліматично-дружніх технологічних досягнень через покращення доступу до життєво важливих фінансових ресурсів. Основна мета полягає в тому, щоб сприяти розвитку агробізнесу та інших секторів економіки України в напрямку створення середовища, що характеризується інклюзивним зростанням бізнесу, реагуючи не лише на нагальні виклики та ризики в національному масштабі, але й закладаючи фундамент для процвітаючого та сталого майбутнього для всіх.

Реалізуючи це бачення, ФРП прагне забезпечити, щоб комерційні банки-партнери ("ФУУ") систематично враховували міркування щодо управління екологічними та соціальними ризиками, визначеними за допомогою надійних процедур оцінки екологічних та соціальних аспектів, у своїх процесах прийняття кредитних рішень та схвалення транзакцій. Це сприятиме впровадженню принципу відповідального фінансування через банки-партнери ФРП, а також дозволить українським підприємствам забезпечити соціальну, екологічну та економічну стійкість їхньої господарської діяльності.

2.2. Огляд процесу управління екологічними і соціальними ризиками

Процес управління екологічними і соціальними ризиками в рамках цієї СЕСУ складається з двох напрямків:

- (i) **Проведення ФРП комплексної екологічної і соціальної оцінки (ESDD) ФУУ** перед затвердженням участі ФУУ у відповідних проектах та програмах, що фінансуються МФО (Розділ 2.2.1);

---

⁹ Незахищені/вразливі групи або особи - це ті, хто може з більшою ймовірністю зазнати негативного впливу під час реалізації субпроєкту та/або більш обмежені, ніж інші, у своїй здатності скористатися вигодами від реалізації субпроєкту.

- (ii) **Екологічна і соціальна оцінка ФУУ** потенційної господарської діяльності підприємств-бенефіціарів ФРП (Розділ **Error! Reference source not found.**).

2.2.1. Комплексна екологічна і соціальна оцінка (ESDD) ФУУ, яку проводить ФРП

ФРП вимагає від відповідних ФУУ, які надають кредити підприємствам-бенефіціарам, підтримувати та впроваджувати задовільну СЕСУ для управління екологічними і соціальними ризиками та впливами, пов'язаними з їхніми інвестиційними рішеннями на користь підприємств-бенефіціарів ФРП.

З цією метою ФРП перевірятиме кожну ФУУ, щоб визначити заходи щодо СЕСУ, які вимагаються від ФУУ для надання кредитів підприємствам-бенефіціарам ФРП. Існує два потенційні випадки, з якими може зіткнутися ФРП в рамках цієї перевірки:

- **Випадок (1) – У ФУУ відсутня СЕСУ.**

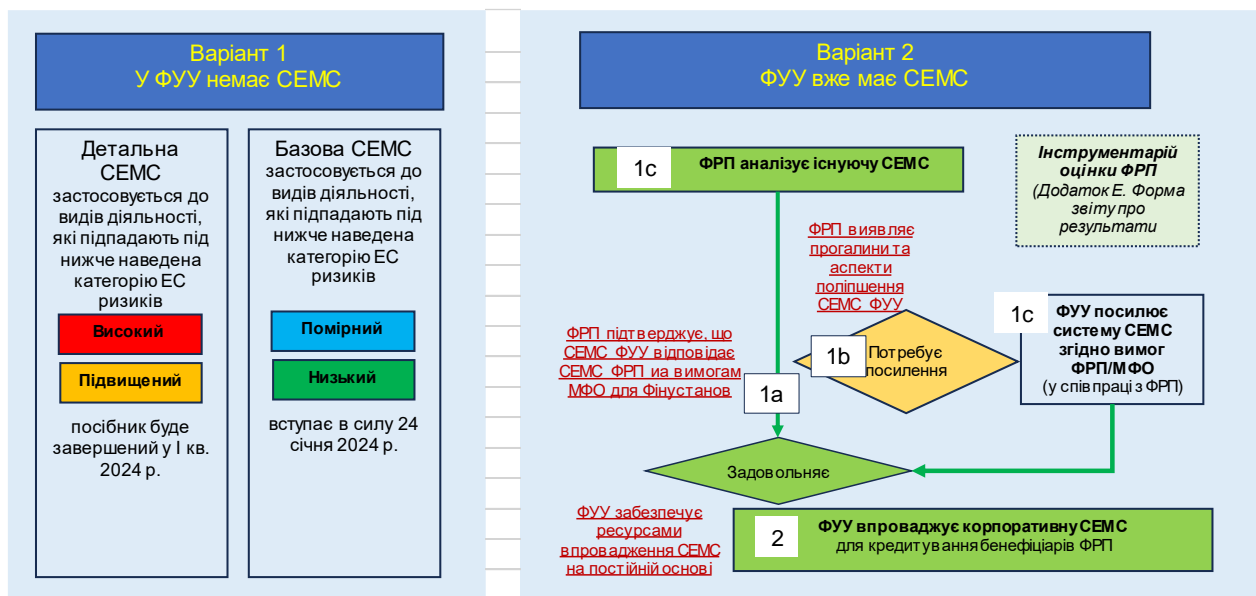
У разі відсутності СЕСУ у ФУУ, ФУУ може затвердити та впровадити цю СЕСУ як частину процесу прийняття рішень щодо фінансування.

- **Випадок (2) – ФУУ має діючу корпоративну СЕСУ.**

Якщо ФУУ вже має СЕСУ, ФРП перевіряє та гарантує, що СЕСУ відповідає вимогам МФО до ФП.

Підхід, якого має дотримуватися ФРП у кожному конкретному випадку, узагальнено на Рисунок 6.

У кожному випадку, СЕСУ буде включено до існуючих процесів прийняття рішень ФУУ про фінансування. Всі ФУУ будуть зобов'язані забезпечити достатній ресурсний потенціал для впровадження своїх відповідних СЕСУ.

Рисунок 6 – Підхід, якого має дотримуватися ФРП у своїй комплексній екологічній і соціальній оцінці (ESDD) ФУУ

2.2.2. Екологічна і соціальна оцінка ФУУ перспективної господарської діяльності підприємств-бенефіціарів ФРП

ФРП вимагає, щоб кожна ФУУ проводила систематичну перевірку господарської діяльності потенційних підприємств на предмет наявності екологічних і соціальних ризиків, а також забезпечувала врахування екологічних і соціальних ризиків у процесі прийняття рішень про фінансування та затвердження транзакцій ФУУ.

Нижче визначені кроки, яких слід дотримуватися для видів діяльності відповідно до їхніх категорій екологічних і соціальних ризиків:

А) Господарська діяльність з помірним та низьким ступенем ризику:

- **Крок 1** – Потенційне підприємство звертається до ФУУ з метою отримання фінансування від ФРП для здійснення господарської діяльності.
- **Крок 2** – ФУУ проводить екологічну і соціальну оцінку підприємства та потенційної господарської діяльності:
  - **Крок 2a** – Перевірка транзакцій відповідно до Списку винятків ФРП ([Annex B](#));
  - **Крок 2b** – Ідентифікація та оцінка екологічних і соціальних ризиків;
  - **Крок 2c** – Класифікація екологічних і соціальних ризиків;
  - **Крок 2d** – Звітність про проведення комплексної екологічної і соціальної оцінки (за допомогою Форми комплексної екологічної і соціальної оцінки, наведеної у [Annex F](#));
  - **Крок 2e** – Розробка плану коригувальних заходів (ПКЗ).
- **Крок 3** – ФУУ приймає рішення про фінансування з урахуванням екологічних і соціальних ризиків конкретного об'єкту на основі суттєвих висновків ESDD (включно з ПКЗ).
- **Крок 4** – ФУУ укладає Кредитну угоду з підприємством-бенефіціаром (що включає екологічні і соціальні зобов'язання та ПКЗ).
- **Крок 5** – ФУУ здійснює нагляд, моніторинг та звітність з екологічних та соціальних питань (протягом усього терміну фінансування господарської діяльності бенефіціара).

На Рисунок 7 представлено загальний огляд процесу екологічної і соціальної оцінки ФУУ господарської діяльності підприємств-бенефіціарів ФРП. Більш детальна інформація наведена в наступних розділах.

В) Діяльність з високим та суттєвим ризиком:

Для господарської діяльності потенційних підприємств з високим та суттєвим ризиком будуть впроваджені процедури, визначені в Детальній СЕСУ ФРП.

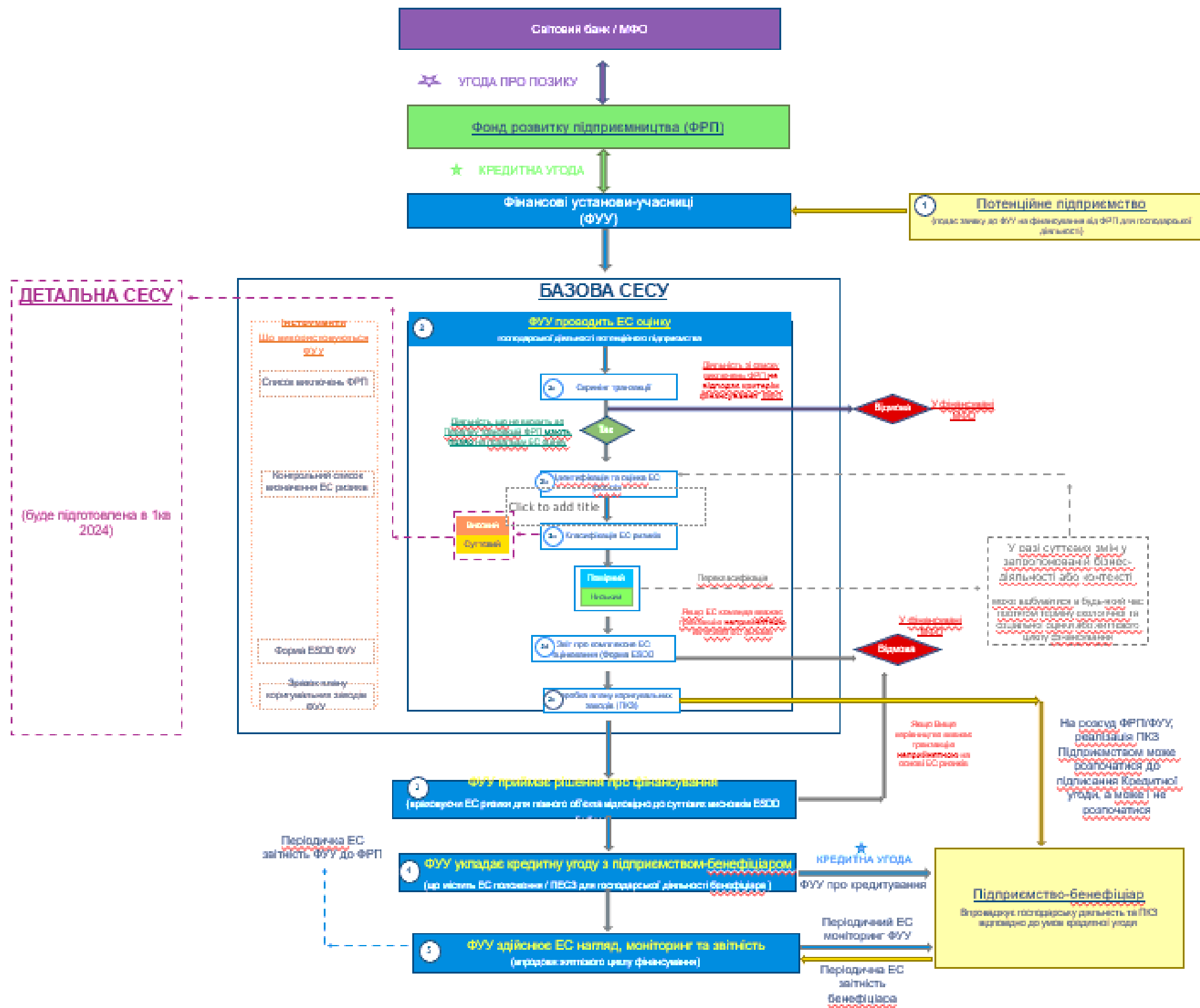

Рисунок 7 – Екологічна та соціальна оцінка ФУУ господарської діяльності підприємств-бенефіціарів ФРП

2.3. Процедури екологічної і соціальної оцінки (Крок 2)

Після отримання заявки (Крок 1) від потенційного підприємства ФУУ впроваджує наступні процедури екологічної і соціальної оцінки.

ФУУ використовують [Форму комплексної екологічної і соціальної оцінки](#) (Annex F) для документування всіх кроків.

Крок 2a – Перевірка транзакцій відповідно Списку виключень ФРП

1. ФУУ проводять оцінку господарської діяльності всіх потенційних підприємств відповідно до [Списку виключень ФРП](#) (Annex B) та будь-яких виключень в угоді перед початком транзакції.
2. На основі результатів скринінгу транзакції, ФУУ приймає рішення щодо проведення подальшої екологічної і соціальної оцінки господарської діяльності потенційного підприємства:
  - a. Види господарської діяльності не включені до Списку винятків ФРП, ФУУ переходить до [Кроку 2b](#): Визначення та оцінка екологічних і соціальних ризиків.¹⁰
  - b. Види господарської діяльності, що входять до Переліку винятків ФРП, вважаються неприйнятними для фінансування МФО за програмами ФРП. У цьому випадку ФУУ не проводять подальшу екологічну і соціальну оцінку.

Крок 2b – Визначення та оцінка екологічних і соціальних ризиків

ФУУ заповнюють [Контрольний перелік щодо визначення та оцінки екологічних і соціальних ризиків](#) для передбачуваної господарської діяльності потенційних підприємств ([Інструмент 1](#), що додається до [Форми комплексної екологічної і соціальної оцінки](#), наведеної у [Додатку F](#)). Цей Контрольний перелік розроблений відповідно до екологічних і соціальних стандартів Світового банку (ЕСС), що є частиною РДЕСВ (2018).

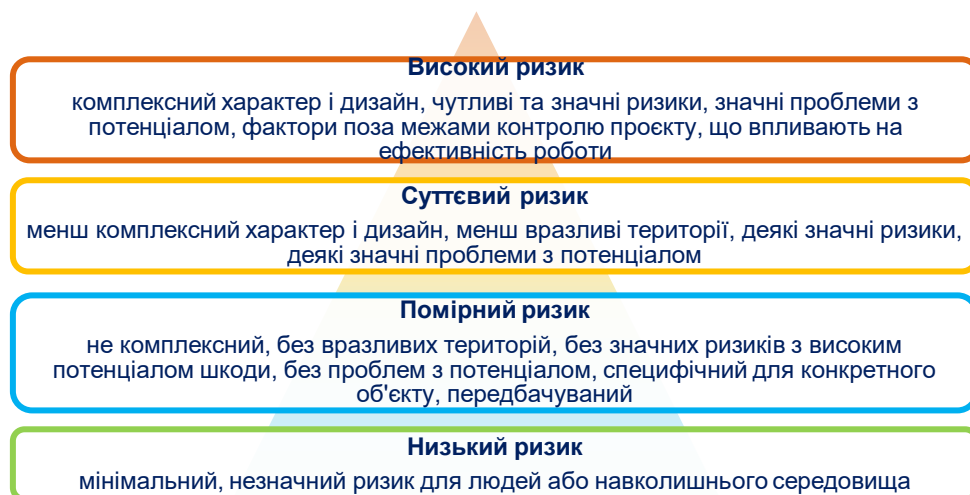
Ця оцінка буде використана для подальшого етапу класифікації екологічних і соціальних ризиків ([Крок 2c](#)). ФУУ буде консультиватися з представниками підприємства за необхідності.

Крок 2c – Класифікація екологічних і соціальних ризиків

Система класифікації екологічних і соціальних ризиків, що складається з чотирьох категорій, затверджена ФРП у цій СЕСУ, наведена на Рисунок 8. Детальний опис кожної класифікації ризиків наведено в [Annex H](#).

---

¹⁰ Умови, що спричиняють виключення, може бути нелегко визначити на початковому етапі перевірки відповідних транзакцій. Участь ФРП, як правило, не продовжується, якщо умови, що спричиняють виключення, виявляються на більш пізньому етапі процесу екологічної і соціальної оцінки ФУУ або ФРП.

Рисунок 8 – Система класифікації екологічних і соціальних ризиків, прийнята ФРП

На основі оцінки, проведеної на [Кроці 2b](#), ФУУ класифікує господарську діяльність підприємства в рамках однієї з чотирьох категорій ризику відповідно до Директиви з екологічних та соціальних питань Світового банку щодо фінансування інвестиційних проєктів¹¹ та зазначає класифікацію екологічних і соціальних ризиків у [Формі комплексної екологічної і соціальної оцінки - Частина С.3 \(Додаток F\)](#). Ця "Базова СЕСУ" буде застосовуватися до господарської діяльності підприємств-бенефіціарів ФРП, чії екологічні та соціальні ризики класифікуються як "Помірні" або "Низькі".

Протягом всього періоду ESDD або терміну фінансування господарської діяльності бенефіціара може знадобитися перекласифікація присвоєної категорії екологічних та соціальних ризиків як повторюваний процес за наступних обставин: (i) коли з'являється нова інформація, (ii) коли відбуваються суттєві зміни на підприємстві-бенефіціарі та/або в його господарській діяльності, або (iii) коли зміна ситуації та обставин може змінити профіль ризику господарської діяльності.

Крок 2d – Звітність за результатами комплексної екологічної і соціальної оцінки

ФУУ зазначає/повідомляє про будь-які суттєві екологічні і соціальні ризики (якщо такі є), виявлені у Контрольному переліку визначення та оцінки екологічних і соціальних ризиків (заповненому на [Кроці 2b](#)), у [Формі комплексної екологічної і соціальної оцінки - Частина С.4 \(Додаток F\)](#).

Це включатиме короткий огляд управління основними екологічними і соціальними питаннями, пов'язаними з господарською діяльністю потенційних підприємств.

Крок 2e – Розробка Плану коригувальних заходів (ПКЗ) з екологічних і соціальних питань

Якщо ESDD ФУУ виявить невідповідність/прогалини у практиці ведення господарської діяльності потенційних підприємств вимогам відповідних стандартів МФО та СЕСУ ФРП, ФУУ визначить заходи та дії для усунення таких прогалин у рамках **Плану коригувальних заходів (ПКЗ)** з чіткими кінцевими термінами виконання. ПКЗ - це заходи, необхідні для усунення розбіжностей між існуючою або запропонованою практикою підприємства-бенефіціара та вимогами екологічних і соціальних стандартів СБ, відповідних положень керівних принципів ГСБ з питань охорони здоров'я, праці та навколишнього середовища або інших міжнародно визнаних джерел, залежно від обставин.

ПКЗ включатиме наступне:

- **Опис невідповідностей/прогалин у виконанні екологічних і соціальних вимог.**

¹¹<https://ppfdocuments.azureedge.net/52955d77-eaea-40fa-9e42-299529933719.pdf>

- **Заходи** для підприємств-бенефіціарів, які безпосередньо пов'язані з конкретними прогалинами у дотриманні екологічних і соціальних вимог/ЕСС, що існують на момент прийняття інвестиційних зобов'язань.
- Заходи, які можуть бути **виконані** в обґрунтовані терміни. Це означає, що протягом періоду інвестування ФУУ.

Шаблон ПКЗ, що має бути розроблений ФУУ, представлений у [Annex G](#).

ПКЗ буде узгоджений між відповідною ФУУ та підприємством-бенефіціаром і включений до Кредитної угоди, яка буде укладена між сторонами.

За необхідності, ФУУ надаватимуть підприємствам-бенефіціарам підтримку у впровадженні та/або працюватимуть з ними для забезпечення виконання коригувальних заходів відповідно до ПКЗ.

ФРП вимагатиме від ФУУ забезпечення належного відображення права на застосування засобів правового захисту в кредитних угодах для врегулювання потенційних випадків, коли підприємство-бенефіціар не може задовільно виконати ПКЗ в узгоджені терміни.

Моніторинг виконання ПКЗ підприємствами-бенефіціарами здійснюватиметься відповідними ФУУ. На основі моніторингу ФУУ вестиме журнал виконання ПКЗ.

Ретроактивне фінансування

У випадку ретроактивного фінансування,¹² аудит буде проведено перед вибіркою коштів. Аудит базуватиметься на репрезентативній вибірці наданих кредитів з метою перевірки наявності систем скринінгу та управління.

Будь-яка невідповідність/прогалина у виконанні вимог МФО до СЕСУ ФУУ та ФРП буде включена до Плану коригувальних заходів.

2.4. Прийняття рішень ФУУ щодо фінансування з урахуванням міркувань щодо екологічних і соціальних ризиків (Крок 4)

Представник(и) вищого керівництва ФУУ ухвалює(ють) рішення щодо фінансування господарської діяльності підприємств на основі результатів екологічної і соціальної оцінки ФУУ (як зазначено в Розділі 2.2.2).

З цією метою Відділ кредитних ризиків кожної ФУУ надсилає¹³ заповнену [Форму комплексної екологічної і соціальної оцінки \(Додаток F\)](#) призначеному(им) представнику(ам) вищого керівництва ФУУ.

Призначений(і) представник(и) вищого керівництва ФУУ ухвалює(ють) рішення про фінансування, враховуючи екологічні і соціальні ризики та проблеми, викладені у [Формі комплексної екологічної і соціальної оцінки \(Додаток F\)](#). Зокрема, буде прийнята до уваги інформація про суттєві екологічні і соціальні ризики (якщо такі є), викладена у [Формі комплексної екологічної і соціальної оцінки -](#)

---

¹² Як попередній приклад реалізації, в рамках проекту "Екстрений проект надання інклюзивної підтримки для відновлення сільського господарства України" (ARISE), що фінансується Світовим банком, ретроактивне фінансування охоплювало період з 1 січня 2023 року (тобто початок бюджетного року 2023) до 7 листопада 2023 року (тобто дата підписання угоди за проектом ARISE). Прийнятні витрати включали компенсацію відсоткової ставки за сільськогосподарськими кредитами в рамках програми "Доступні кредити 5-7-9". Ретроактивне фінансування було підкріплене екологічним і соціальним аудитом сільськогосподарського виробництва в Україні у 2023 році, який показав, що відповідні ризики є загалом низькими. Звіт про екологічний і соціальний аудит опублікований на сайті <https://kse.ua/ua/kse-research/ekologo-sotsialniy-audit-silskogospodarskogo-virobnitstva-ukrayini-u-2023-rotsi/>. Інформаційна панель екологічного і соціального аудиту опублікована за посиланням (https://public.tableau.com/app/profile/center.for.food.and.land.use.research.kse.agrocenter./viz/ESA_/Dashboard1)

¹³ Форма може бути надіслана електронною поштою або внутрішньою кореспонденцією відповідно до внутрішніх процедур відповідної ФУУ.

Частина С.4, а також **План коригувальних заходів**, застосовний до запропонованої господарської діяльності.

Ухвалення рішень на основі оцінки ризиків представниками вищого керівництва може відбуватися шляхом проведення наступних **заходів з ухвалення рішень** щодо фінансування відповідно до внутрішніх процедур ФУУ:

- Під час періодичних засідань правління (онлайн або очних);
- Під час спеціальних засідань (онлайн або очних);
- За допомогою листування (електронною поштою або листом);
- За допомогою внутрішнього листування (електронною поштою або листом);
- За допомогою інших відповідних заходів.

За необхідності, представники вищого керівництва консультуватимуться з експертами Відділу кредитних ризиків шляхом проведення внутрішніх зустрічей (особистих або онлайн) або листування (електронною поштою або листом).

Ці заходи відбуватимуться окремо для кожної запропонованої транзакції після завершення процесу екологічної і соціальної оцінки ФУУ (транзакції, які опрацьовуються одночасно, можуть розглядатися на одному заході, якщо це доречно).

Результати заходів з ухвалення рішень щодо фінансування будуть задокументовані відповідно до внутрішніх процедур кожної ФУУ (наприклад, у вигляді офіційних листів з рішеннями, протоколів засідань, листування електронною поштою, внутрішньої кореспонденції тощо).

2.5. Угоди про фінансування (кредитні угоди, угоди про співробітництво), що містять екологічні і соціальні вимоги (Крок 5)

Фінансування ФРП господарської діяльності підприємств-бенефіціарів через ФУУ вимагає включення екологічних і соціальних вимог до угод про фінансування в рамках двох окремих процесів:

- (i) **Включення екологічних і соціальних зобов'язань до кредитних угод та угод про співробітництво між ФРП та ФУУ** (на основі комплексної екологічної і соціальної оцінки (ESDD) ФРП щодо ФУУ перед затвердженням участі ФУУ у відповідних програмах ФРП, як зазначено у Розділі 2.2.1).
- (ii) **Включення екологічних і соціальних положень/вимог до кредитних угод між ФУУ та підприємствами-бенефіціарами** (на основі проведеної ФУУ екологічної і соціальної оцінки перспективної господарської діяльності підприємств-бенефіціарів, як зазначено в Розділі 2.2.2).

2.5.1. Включення до угод між ФРП та ФУУ

ФРП включатиме необхідні екологічні і соціальні зобов'язання до кредитних угод та угод про співробітництво з ФУУ. Ці екологічні і соціальні зобов'язання визначатимуться на основі Планів екологічних і соціальних заходів (ПЕСЗ), які розроблятимуться за необхідності на основі результатів проведеної ФРП ESDD щодо ФУУ (як визначено в Розділі 2.2.1).

Такі екологічні і соціальні зобов'язання можуть містити, зокрема, положення/вимоги, перелічені нижче:

- Прийняття та впровадження СЕСУ ФРП або посилення існуючих СЕСУ за допомогою конкретних дій;
- Екологічні і соціальні інструменти (наприклад, Екологічна і соціальна політика, кадрова політика, екологічні і соціальні плани та процедури, як-от процедура управління трудовими ресурсами, тощо);
- Потенціал та компетентність у екологічних і соціальних питаннях (наприклад, призначення фахівців з екологічних і соціальних питань, впровадження навчальних програм з екологічних і соціальних питань тощо);
- Регулярне звітування ФУУ до ФРП;
- Звітування про інциденти та нещасні випадки;
- Залучення зацікавлених сторін;
- Механізм розгляду та врегулювання скарг для громадськості та працівників.

2.5.2. Включення до кредитних угод та угод про співробітництво (між ФУУ та підприємствами-бенефіціарами)

Підприємства, які отримують підтримку від ФРП, повинні будуть взяти на себе зобов'язання дотримуватися національного законодавства та вимог СЕСУ ФУУ, відповідно до яких їм надається фінансування. Таким чином, ФРП вимагатиме від ФУУ включення відповідних положень/вимог до кредитних угод, що укладаються з підприємствами-бенефіціарами.

План коригувальних заходів, розроблений на основі проведеної ФУУ екологічної і соціальної оцінки потенційної господарської діяльності підприємств-бенефіціарів ФРП та узгоджений відповідною ФУУ та підприємством-бенефіціаром, буде включений до угоди, яка буде укладена між сторонами.

2.6. Процедури нагляду, моніторингу та звітності щодо екологічних і соціальних питань

Процедури нагляду, моніторингу та звітності в рамках СЕСУ ФРП складаються з наступних компонентів:

- Періодичний моніторинг та звітність з екологічних і соціальних питань;
- Вимоги до звітності про інциденти та нещасні випадки та їх розслідування;
- Управління невідповідностями щодо екологічних і соціальних питань;
- Періодична звітність з екологічних і соціальних питань вищому керівництву ФРП.

2.6.1. Періодичний моніторинг та звітність з екологічних і соціальних питань

Компоненти моніторингу та звітності в рамках СЕСУ ФРП підсумовані на Рисунок 9:

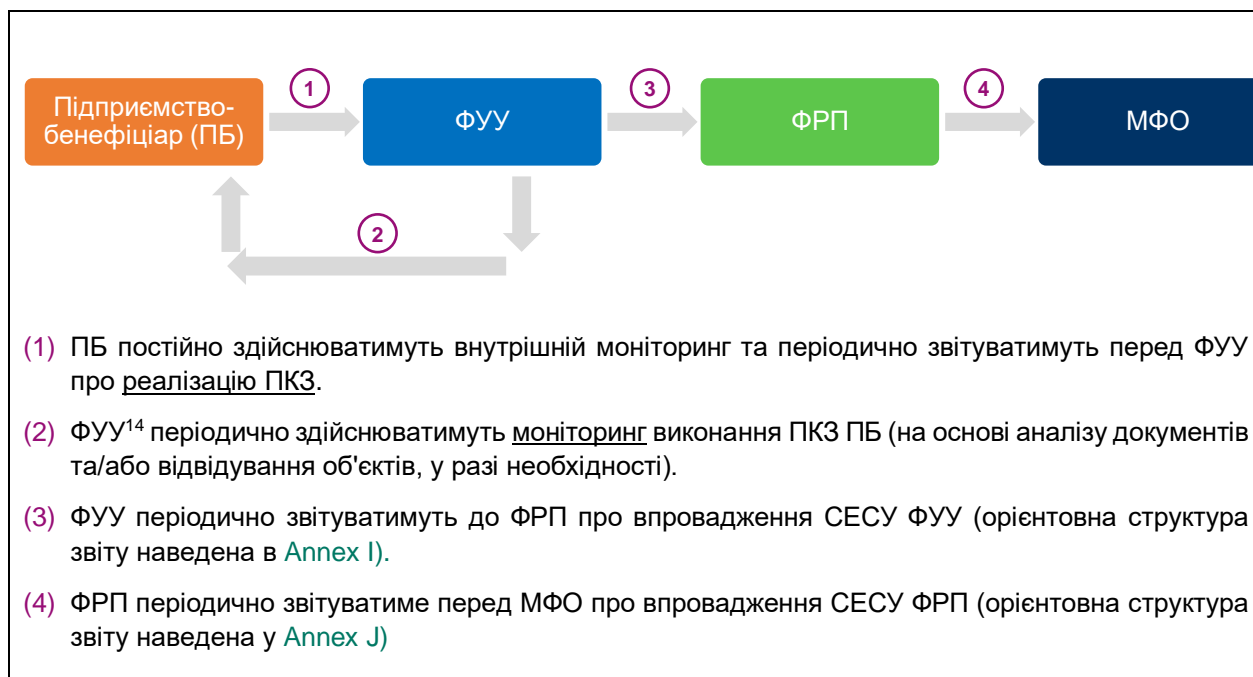

Рисунок 9 – Компоненти моніторингу та звітності в рамках СЕСУ ФРП

Методи екологічного і соціального моніторингу

Методи, які мають використовуватися командами фахівців з екологічних і соціальних питань ФУУ для цілей моніторингу господарської діяльності узагальнені в Таблиця 1.

Таблиця 1 – Методи екологічного і соціального моніторингу за категоріями ризику

Категорія ЕС ризику	Метод екологічного і соціального моніторингу
Низький	Аналіз документів, проведений командами фахівців з екологічних і соціальних питань ФУУ Залежно від особливостей конкретного об'єкту, в кожному конкретному випадку може знадобитися відвідування об'єкту командою фахівців з екологічних і соціальних питань ФУУ.
Помірний	Аналіз документів Відвідування об'єкту командою фахівців з екологічних і соціальних питань ФУУ

¹⁴ ФРП може також проводити вибіркові перевірки підприємств та наданих їм кредитів.

Для ЕС ризиків з категоріями «підвищений» та «високий» буде передбачено особливий порядок моніторингу.

Періодичність моніторингу та звітування

Періодичність моніторингу та звітування щодо екологічних і соціальних питань ФРП, ФУУ та підприємств-бенефіціарів наведена в Таблиці 2. Кожен звіт подається стороні-реципієнту не пізніше, ніж через **30 робочих днів** після закінчення кожного звітного періоду.

Таблиця 2 – Періодичність звітування відповідних сторін з екологічних і соціальних питань в рамках СЕСУ ФРП

Компонент	Вимоги до звітності	Періодичність регулярної звітності	
		Перші 2 роки впровадження СЕСУ ФРП з дати набрання чинності	Після завершення 2 років
(1) Звітність підприємства-бенефіціара з екологічних і соціальних питань до ФУУ ¹⁵	ФРП вимагатиме від ФУУ, щоб вони вимагали від ПБ надання періодичної звітності з питань екологічного і соціального управління та виконання ПКЗ протягом усього терміну дії кредитної угоди.	Щоквартально	Щоквартально
(2) та (3) Моніторинг та звітність ФУУ з екологічних і соціальних питань до ФРП	ФРП вимагатиме від ФУУ здійснювати моніторинг ПБ та звітувати до ФРП про <u>реалізацію СЕСУ ФУУ</u> протягом усього терміну дії фінансової угоди. Це включатиме звітування про виконання ПЕСЗ, що є частиною кредитних угод між ФРП та відповідними ФУУ.	Щоквартально	Раз на пів року
(4) Звітність ФРП з екологічних і соціальних питань перед Світовим банком/МФО	ФРП періодично звітуватиме перед Світовим банком та, за необхідності, перед іншими МФО про <u>впровадження СЕСУ ФРП</u> .	Раз на півроку	Раз на рік

(*) За умови схвалення Світовим банком/МФО, за необхідності, на основі результатів моніторингу та звітності протягом перших 2 років впровадження СЕСУ з дати набрання чинності.

2.6.2. Вимоги до звітності та розслідування значних інцидентів та нещасних випадків

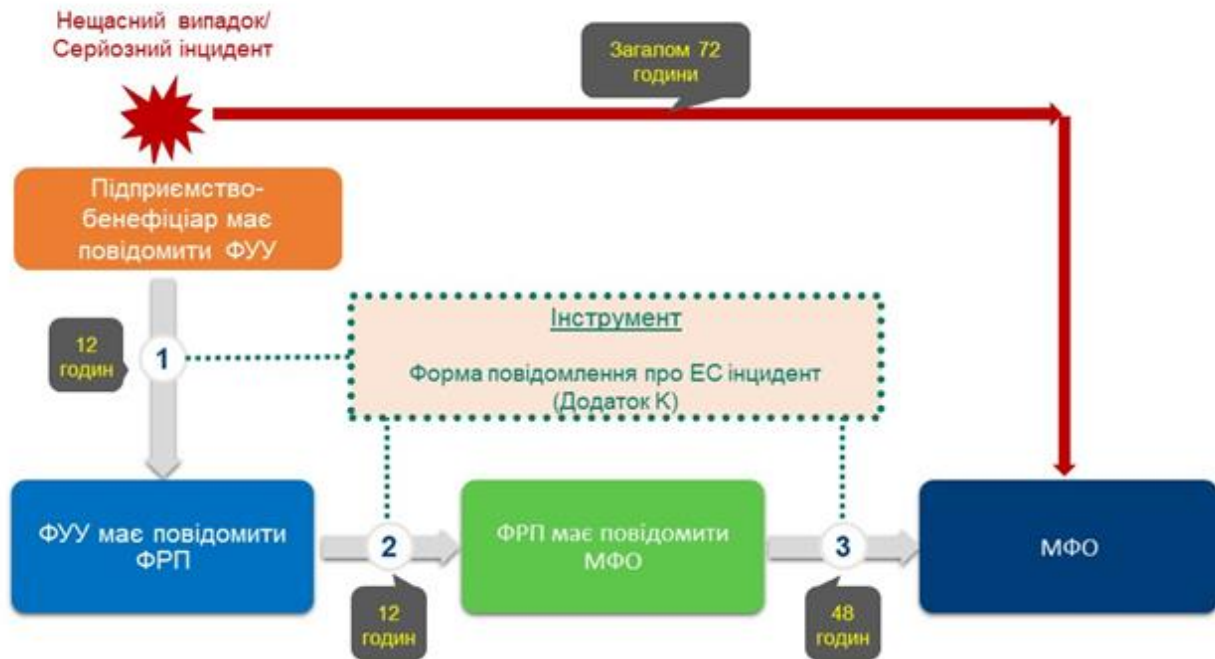
Часові рамки, передбачені СЕСУ ФРП для повідомлення про значні інциденти та нещасні випадки, підсумовані нижче та представлені на Рисунок 10.

- (1) **ФУУ вимагатимуть від підприємств-бенефіціарів** повідомляти про інцидент або нещасний випадок, що стався в рамках діяльності ПБ ФРП, не пізніше ніж через **12 годин** після його виникнення.

¹⁵ За необхідності, частота може бути скоригована в кожному конкретному випадку залежно від конкретних екологічних та соціальних ризиків, визначених за результатами ESDD або за результатами моніторингу екологічних та соціальних ризиків після завершення фінансування.

- (2) **ФРП вимагатиме від ФУУ** повідомляти ФРП про інцидент або нещасний випадок не пізніше, ніж через **12 годин** після того, як про нього стало відомо.
- (3) **ФРП повідомить СБ/МФО** не пізніше ніж через **48 годин** після того, як дізнається про інцидент або нещасний випадок.

Форма повідомлення про екологічний і соціальний інцидент, наведена в Додатку К, буде використовуватися сторонами для заповнення вимог щодо повідомлення.

Рисunek 10 – Терміни повідомлення про значні інциденти та нещасні випадки

Розслідування інцидентів та нещасних випадків і аналіз першопричин

Після отримання повідомлення про інцидент/нещасний випадок, сторони повинні виконати наступну процедуру розслідування інцидентів та нещасних випадків:

ФРП вимагатиме від ФУУ, щоб після повідомлення про інцидент/нещасний випадок, ПБ підготувало детальну Форму розслідування екологічного і соціального інциденту (Додаток L).

- (1) ПБ надішле заповнену форму до відповідного ФУУ на розгляд та доопрацює форму відповідно до отриманих коментарів/зворотного зв'язку.
- (2) Після доопрацювання відповідна ФУУ подає остаточну версію форми до ФРП **не пізніше 30 календарних днів з дати нещасного випадку/інциденту**.

Шаблон Форми розслідування екологічного і соціального інциденту, що використовується в рамках цієї процедури, наведено в Додатку L.

Після розгляду детальної Форми розслідування екологічного і соціального інциденту, за необхідності, ФРП вимагатиме від ФУУ забезпечити підготовку **Аналізу першопричин (АП)** інциденту або аварії, щоб запропонувати будь-які заходи для усунення нещасного випадку/інциденту та запобігання його повторенню.

У цьому випадку ФУУ повинні будуть подати АП до ФРП не пізніше ніж через **15 календарних днів** після отримання такого запиту.

2.6.3. Управління невідповідностями щодо екологічних і соціальних аспектів

У випадку, якщо за результатами моніторингу буде виявлено невідповідність (невідповідності) застосовним екологічним і соціальним стандартам, як зазначено в ПЕСЗ (узгоджених між ФРП та ФУУ) або ПКЗ (узгоджених між ФУУ та підприємствами-бенефіціарами), буде застосовано наступну процедуру:

(1) Оновлення ФУУ Плану коригувальних заходів (ПКЗ):

ФУУ вимагатимуть від підприємств-бенефіціарів оновлення ПКЗ (який був розроблений ФУУ на основі ESDD, проведеного до ухвалення рішення про фінансування ФУУ, та включений до Кредитної угоди) з метою усунення невідповідностей, виявлених в рамках моніторингу екологічних і соціальних аспектів діяльності.

Оновлений ПКЗ буде узгоджений між відповідною ФУУ та підприємством-бенефіціаром.

(2) Впровадження оновленого підприємствами-бенефіціарами ПКЗ:

Підприємства-бенефіціари впровадять оновлений ПКЗ та усунуть невідповідності у строки, визначені в ПКЗ.

(3) Допомога підприємствам-бенефіціарам у впровадженні

За необхідності, ФУУ надаватимуть підприємствам-бенефіціарам допомогу у впровадженні коригувальних заходів відповідно до оновленого ПКЗ та умов Кредитної угоди.

(4) Моніторинг впровадження з боку ФУУ:

ФУУ продовжуватимуть проведення моніторингу виконання ПКЗ підприємствами-бенефіціарами до успішного завершення відповідних коригувальних заходів.

Це включатиме перевірку документів та/або відвідування об'єктів групами фахівців ФУУ з екологічних і соціальних питань, за необхідності.

ФРП також перевірятиме прогрес у впровадженні коригувальних заходів за допомогою періодичних звітів ФУУ про моніторинг ефективності функціонування СЕСУ.

2.6.4. Періодичне звітування про хід виконання вищому керівництву ФРП

ФРП – Сектор з управління екологічними і соціальними ризиками подаватиме Правлінню ФРП щорічні звіти про хід впровадження СЕСУ.

Звіти про хід впровадження надаватимуть інформацію про наступне:

- Періодичний перегляд ефективності СЕСУ ФРП;
- Загальний ризик портфеля як показник категорії екологічного і соціального ризику або за галузевою приналежністю чи типом транзакції як показник категорії екологічного і соціального ризику;
- Істотні екологічні і соціальні аспекти та ризики в господарській діяльності підприємств-бенефіціарів, що підтримуються ФРП.

2.6.5. Управління змінами

ФРП та ФУУ здійснюватимуть систематичне управління змінами, які можуть виникнути на різних етапах життєвого циклу господарської діяльності бенефіціара в рамках кредитної угоди. Це робиться з метою забезпечення управління потенційними екологічними і соціальними ризиками та впливами, які можуть виникнути внаслідок таких змін, відповідно до застосовних екологічних і соціальних вимог.

Потенційні зміни у господарській діяльності бенефіціарів ФРП можуть включати, зокрема, наступне:

- Законодавчі зміни, що впливають на господарську діяльність підприємств-бенефіціарів (наприклад, нові дозвільні процедури).
- Адміністративні/організаційні зміни на рівні ухвалення рішень у ФРП або ФУУ (що призводять до потенційних затримок в опрацюванні угод, погоджень, затримок у підборі персоналу тощо).
- Кадрові зміни (ротація кваліфікованого персоналу, звільнення персоналу тощо). Зміни в процесах на об'єкті, виробничих потужностях, матеріалах або обладнанні, що використовуються підприємствами-бенефіціарами, тощо.
- Значні інциденти або нещасні випадки, що призводять до підвищення рівня ризику у господарській діяльності підприємств-бенефіціарів, що фінансується.
- Зміни, які можуть бути спричинені умовами конфлікту (наприклад, екологічні і соціальні, управлінські ризики, що виникають через умови, пов'язані з війною, як-от: зміни у спроможності фахівців з екологічних і соціальних питань, забруднення земель, проблеми, пов'язані зі здоров'ям та безпекою населення, надзвичайні ситуації, ризики для робочої сили, вплив на процеси ланцюжка постачання, вплив на засоби до існування/доходи підприємств-бенефіціарів, обмеження у доступності фахівців з екологічних і соціальних питань, тощо).

ФРП вимагатиме від ФУУ виявляти, документувати та аналізувати зміни у господарській діяльності підприємств-бенефіціарів, що фінансується, за допомогою Форми повідомлення про зміни та аналізу, наведеної у 0.

Цей процес складатиметься з двох основних етапів:

- (1) **Повідомлення про зміни та документування змін** з використанням Форми повідомлення про зміни та аналізу, наведеної в [Додатку М - Частина А](#). Це може бути зроблено підприємством-бенефіціаром або відповідним ФУУ.
- (2) **Аналіз зміни** за допомогою Форми повідомлення про зміни та аналізу, наведеної в [Додатку М - Частина В](#). **Це включає:**
  - Оцінку наданої інформації про зміну (наприклад, прогалини в даних);
  - Оцінку зміни (наприклад, вплив на екологічні і соціальні ризики);
  - Визначення заходів, необхідних для управління змінами.

(3) **Інтеграція необхідних заходів/дій з управління змінами до ПКЗ для реалізації:**

Заходи, які будуть визначені для управління змінами, будуть інтегровані до ПКЗ для реалізації відповідальними сторонами.

Реалізація заходів буде контролюватися ФУУ в рамках періодичного екологічного і соціального моніторингу.

(4) **Комунікація**

Відповідна ФУУ інформує сторони, відповідальні за реалізацію заходів/дій (наприклад, підприємство-бенефіціара).

Відповідна ФУУ також інформуватиме ФРП - сектор з екологічних та соціальних питань про впровадження процедури управління змінами. Це може бути частиною періодичної звітності ФУУ до ФРП або поза межами періодичної звітності у випадку суттєвих змін.

Будь-які додаткові заходи/дії, які можуть вимагатися ФРП для управління змінами, будуть включені до ПКЗ.

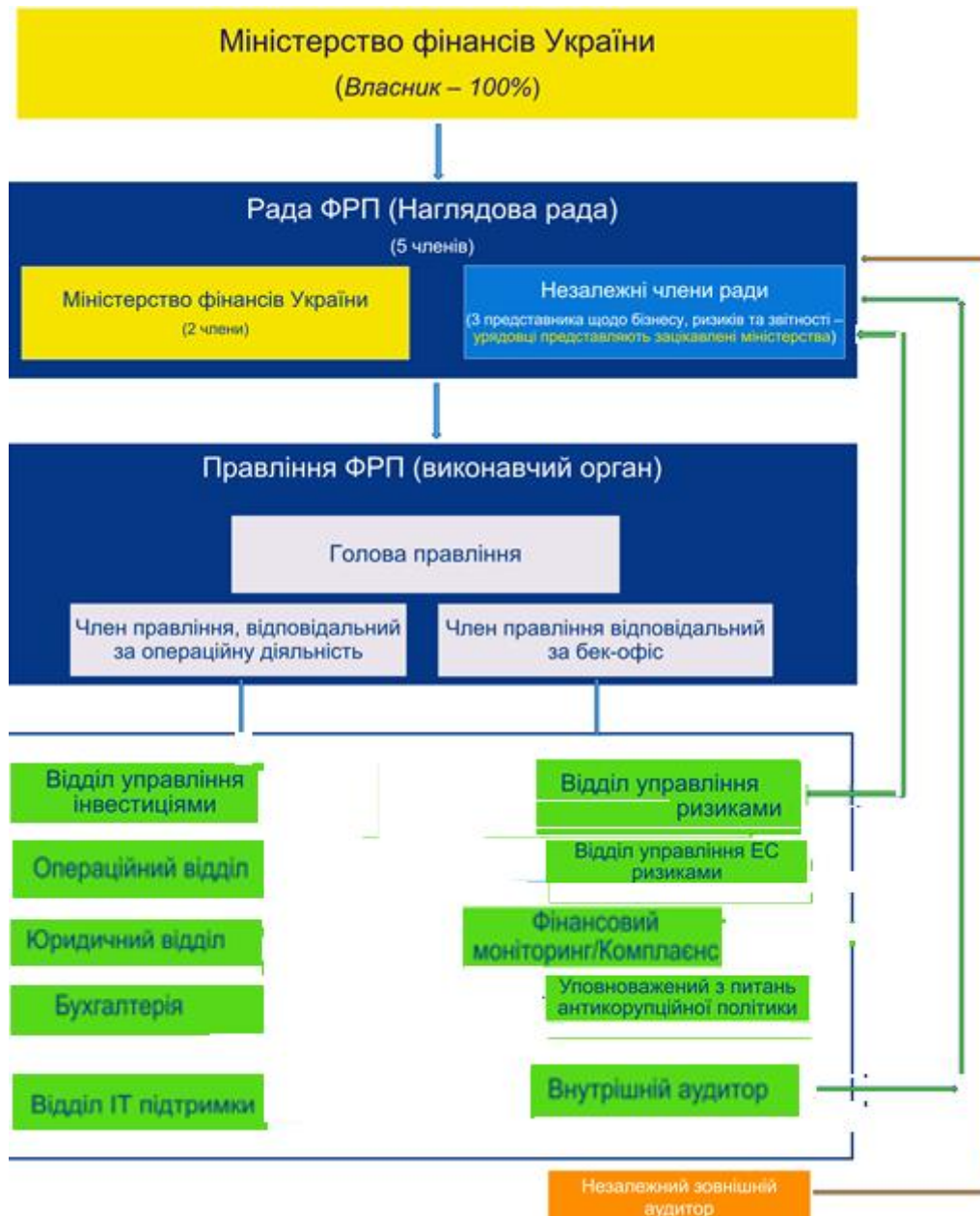

2.7. Професійна спроможність та компетентність з екологічних і соціальних питань

Підгрупа (команда) Відділ з управління екологічними і соціальними ризиками буде функціонувати у складі Підрозділу з **аналізу і контролю ризиків** ФРП.

Запланована організація СЕСУ у рамках Відділу з управління екологічними і соціальними ризиками ФРП представлена на Рисунку 11.

Керівник підрозділу з аналізу і контролю ризиків ФРП був призначений в складі вищого керівництва ФРП, який несе загальну відповідальність за управління екологічними, соціальними ризиками та ризиками у сфері охорони здоров'я та безпеки, в тому числі за впровадження цієї СЕСУ.

2.7.1. Функції та обов'язки щодо екологічних і соціальних питань

Ключові посади у ФРП, пов'язані з екологічним і соціальним управлінням, у тому числі з впровадженням цієї СЕСУ, наведені в Таблиці 3.

Таблиця 3 – Ключові посади та обов'язки, пов'язані з СЕСУ, в рамках СЕСУ ФРП

Сторона	Посада	Ключові обов'язки
Наглядова Рада	Голова Ради	<ul style="list-style-type: none"> Затвердження та підписання Екологічної і соціальної політики
Правління ФРП	Голова Правління	<ul style="list-style-type: none"> Ухвалення рішення про включення ФУУ до проєктів та програм ФРП, що фінансуються МФО, з урахуванням екологічних і соціальних ризиків, визначених в рамках ESDD ФРП. Розгляд, затвердження та підписання угод про фінансування з ФУУ. Затвердження та підписання СЕСУ, іншої документації з екологічних і соціальних питань, що підлягає оприлюдненню ФРП.
Підрозділ аналізу і контролю ризиків	Керівник підрозділу – Член правління	<ul style="list-style-type: none"> Забезпечення виділення відповідних фінансових та людських ресурсів для підтримання достатнього потенціалу з екологічних і соціальних питань для ефективного впровадження СЕСУ ФРП. Розгляд та визначення пріоритетності потреб у розбудові потенціалу та ресурсах, визначених Координатором СЕСУ, а також планування розподілу ресурсів на наступні періоди. Призначення співробітників, які будуть виконувати функції Координатора та Відповідального за СЕСУ. Перегляд основних висновків, зроблених за результатами ESDD ФУУ, проведеної ФРП. Участь у засіданнях Ради ФРП з метою представлення ключових висновків за результатами ESDD ФРП та консультування членів Ради ФРП щодо ФУУ, які мають бути включені до проєктів та програм ФРП, що фінансуються МФО, на основі їхньої спроможності управляти екологічними і соціальними ризиками. Попереднє затвердження екологічних і соціальних політик, планів, процедур та документів, що підлягають оприлюдненню ФРП. Візування періодичних звітів з моніторингу ефективності функціонування СЕСУ ФРП перед їх передачею до СБ/МФО. Затвердження оновлених елементів СЕСУ, включно з планами та процедурами. Забезпечення чіткого інформування всіх співробітників Відділу управління екологічними і соціальними ризиками та інших відповідних підрозділів ФРП про посади та обов'язки, пов'язані з екологічними і соціальними питаннями.
	Відділ управління екологічними і соціальними ризиками - Керівник (“Координатор СЕСУ”)	<ul style="list-style-type: none"> Співпраця з представником(ами) вищого керівництва для забезпечення інтеграції СЕСУ ФРП у процес ухвалення рішень ФРП про фінансування на основі оцінки ЕС ризиків. Координація та нагляд за поточним впровадженням СЕСУ. Проведення ESDD ФРП щодо ФУУ для представлення представнику(ам) вищого керівництва. Забезпечення включення ПЕСЗ до угод про фінансування, що укладаються з ФУУ. Моніторинг впровадження СЕСУ ФРП у всіх пов'язаних з нею видах діяльності та визначення можливостей для вдосконалення. Періодична оцінка потреб у розбудові спроможності та ресурсах для ефективного впровадження СЕСУ та звітування про

Сторона	Посада	Ключові обов'язки
		<p>розрахункові бюджетні потреби представнику(-ам) вищого керівництва.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Звітування представнику(ам) вищого керівництва про критичні екологічні і соціальні питання, пов'язані з реалізацією СЕСУ. • Якщо делеговано Представником(ами) вищого керівництва, після отримання повідомлення про інцидент/нещасний випадок від ФУУ, повідомити про це СБ/МФО відповідно до цієї СЕСУ. • Повідомлення Представника(ів) вищого керівництва про суттєві зміни, пов'язані з діяльністю ФУУ та господарською діяльністю бенефіціарів ФРП. • Надання представникам вищого керівництва періодичних звітів про хід виконання екологічних і соціальних заходів (наприклад, щорічні звіти про хід впровадження СЕСУ). • У разі потреби надання підтримки співробітникам кредитного відділу.
	Фахівець з питань СЕСУ	<ul style="list-style-type: none"> • Поточне впровадження СЕСУ та надання підтримки Координатору СЕСУ щодо інтеграції СЕСУ в процес ухвалення ФРП рішень щодо фінансування на основі оцінки ризиків. • Підготовка періодичних звітів про хід виконання екологічних і соціальних заходів для подання Координатором СЕСУ представникам вищого керівництва (наприклад, щорічні звіти про хід виконання СЕСУ). • Виконання всіх інших обов'язків в якості співробітника Відділу управління екологічними і соціальними ризиками ФРП. • Узгодження роботи координаторів з екологічних і соціальних питань з метою забезпечення ефективного впровадження СЕСУ ФРП.
Підрозділ ПІКУА	Менеджери проектів та програм	<ul style="list-style-type: none"> • Виступити основним контрагентом для ФУУ. • Сформувати базовий список потенційних фінансових установ-партнерів. • Участь у перевірці прийнятності потенційних ФУУ у співпраці з Підрозділом аналізу та контролю ризиків ризиками ФРП. • Проведення переговорів з установами щодо умов партнерства та підготовки проектів і остаточних інвестиційних пропозицій. • Підготовка та проведення, у співпраці з Підрозділом аналізу та контролю ризиків ФРП, дистанційного та виїзного аналізу діяльності установ-партнерів та потенційних установ-партнерів. • Підготовка у співпраці з Підрозділом аналізу та контролю ризиків ФРП офіційних службових записок за результатами аналізу діяльності ФУУ. • Підготовка проектів та остаточних інвестиційних пропозицій у співпраці з Підрозділом аналізу та контролю ризиків ФРП, включно з документами для подання на затвердження Наглядовій раді ФРП. • Аналіз та погодження у співпраці з Юридичним відділом ФРП проектів договорів про партнерство, договорів про співпрацю, гарантійних договорів, кредитних договорів та договорів забезпечення, укладених з ФУУ, на предмет їх відповідності умовам програми та рішенню Наглядової ради ФРП. • У співпраці з Підрозділом аналізу та контролю ризиків оцінювати достатність та відповідність необхідного забезпечення за кредитами, що надаються ФУУ. • Координація процесу видачі кредитних коштів у співпраці з Операційним відділом ФРП.

Сторона	Посада	Ключові обов'язки
		<ul style="list-style-type: none"> • Проведення дослідження щодо можливого впливу існуючих проєктів/програм та нових проєктів, що реалізуються за кошти МФО та іноземних інституцій, на розвиток ММСП в Україні та вплив на сектори економіки. • Вивчення базових документів щодо реалізації нових проєктів, які впроваджуються за кошти МФО та іноземних інституцій, з метою адаптації існуючих процедур ФРП. • Розробка нових програм та проєктів в рамках реалізації програм та проєктів, що фінансуються за рахунок коштів МФО та іноземних інституцій.
Інші департаменти	Юридичний сектор	<ul style="list-style-type: none"> • Забезпечення участі у процесі комплексної перевірки ФРП щодо правових аспектів та аспектів, пов'язаних з дотриманням вимог, у співпраці з ФРП, за необхідності. • Перевірка та внесення пропозицій до партнерських угод, угод про співпрацю, договорів про надання гарантій, кредитних угод, договорів забезпечення.
	Операційний сектор	<ul style="list-style-type: none"> • Надання інформації для процесу комплексної перевірки ФРП щодо операційних аспектів у співпраці з Департаментом управління ризиками ФРП, за необхідності. • Розгляд та внесення пропозицій до проєктів кредитних угод щодо операційних аспектів.
ФУУ		
ФУУ	Представник(и) вищого керівництва	<ul style="list-style-type: none"> • Повна відповідальність за реалізацію СЕСУ ФУУ та зв'язок з ФРП. • Забезпечення виділення належних фінансових та людських ресурсів для підтримання достатньої спроможності з екологічних і соціальних питань для ефективної реалізації СЕСУ ФУУ. • Аналіз та визначення пріоритетів щодо розбудови потенціалу та потреб у ресурсах, визначених командами з екологічних і соціальних питань ФУУ, та планування розподілу ресурсів на наступні періоди. • Аналіз основних висновків проведеної ФУУ екологічної і соціальної оцінки перспективної господарської діяльності підприємств-бенефіціарів ФРП. • Забезпечення включення планів коригувальних заходів до договорів, укладених з підприємствами-бенефіціарами. • Забезпечення інформування ФРП про будь-які значні екологічні і соціальні інциденти або аварії у строки, визначені в цій СЕСУ. • Підготовка та подання до ФРП детальної Форми розслідування екологічних і соціальних інцидентів, доповненої RCA, протягом 30 днів з моменту аварії/інциденту.
	ФУУ – функція з оцінки кредитних ризиків, підрозділ з управління екологічними і соціальними ризиками	<ul style="list-style-type: none"> • Забезпечення щоденного впровадження СЕСУ ФУУ.¹⁶

¹⁶ Якщо ФУУ не має СЕСУ, ФУУ може прийняти та впровадити цю СЕСУ як частину свого процесу ухвалення рішень про фінансування. Якщо у ФУУ вже є СЕСУ, ФРП перевіряє та переконується в тому, що СЕСУ відповідає вимогам МФО до ФП.

2.7.2. Навчання з питань СЕСУ

ФРП забезпечить створення та підтримку достатнього потенціалу та компетентності в ФРП та ФУУ для ефективного впровадження СЕСУ шляхом реалізації Плану навчання з СЕСУ, представленого в Таблиці 4.

ФРП вимагатиме від ФУУ забезпечити наявність достатніх фінансових та людських ресурсів для проведення навчання з питань СЕСУ для фахівців з екологічного і соціального управління ФУУ, як це передбачено у Плані навчання з питань СЕСУ.

Таблиця 4 – План навчання з питань СЕСУ

Компонент навчання	Зміст навчання	Часові рамки	Тренер
Компонент 1	Вступний курс для представника(ів) вищого керівництва ФРП щодо базової СЕСУ ФРП та вимог до її впровадження	Перед початком впровадження базової СЕСУ	Консультант з питань СЕСУ у партнерстві зі Світовим банком
Компонент 2	Навчання персоналу ФРП щодо основних принципів Базової СЕСУ та її впровадження	Перед початком впровадження базової СЕСУ До дати набрання чинності СЕСУ	Консультант з питань СЕСУ у партнерстві зі Світовим банком
Компонент 3	Навчання співробітників ФУУ щодо основних принципів та впровадження СЕСУ ФРП	Після завершення Компонентів 1 та 2 (планується ФРП за погодженням зі Світовим банком)	ФРП або сторонні консультанти
Компонент 4	Навчання підприємств-бенефіціарів щодо екологічних і соціальних вимог ФУУ	Після підписання кредитної угоди	ФУУ або сторонні консультанти
Компонент 5	Вступні та повторні тренінги Електронне навчання ¹⁷ Світового банку з основ РЕСДВ (як частина програми навчання позичальників РЕСДВ).	<u>Вступний тренінг:</u> <ul style="list-style-type: none"> Після прийому на роботу нового персоналу з екологічних і соціальних питань (індивідуально або в групах, залежно від обставин) <u>Повторні тренінги:</u> <ul style="list-style-type: none"> Щорічно 	Для персоналу ФРП, координатора СЕСУ ФРП, спеціаліста з питань СЕСУ або координаторів з екологічних і соціальних питань Для персоналу ФУУ, навчені співробітники підрозділу кредитних ризиків ФУУ

¹⁷ <https://www.worldbank.org/en/projects-operations/environmental-and-social-framework/brief/esf-training>

2.8. Механізм зовнішніх комунікацій

ФРП запровадить Механізм зовнішніх комунікацій для господарської діяльності бенефіціарів ФРП з метою забезпечення ефективних консультацій щодо діяльності з фінансування.

Цей механізм складатиметься з наступних ключових компонентів:

- Залучення зацікавлених сторін;
- Розкриття інформації;
- Механізм розгляду та врегулювання скарг від громадськості.

2.8.1. Залучення зацікавлених сторін

У цьому розділі визначено ключові групи зацікавлених сторін та окреслено структуру запропонованих ФРП стратегій та вимог щодо залучення зацікавлених сторін до проєктів та програм ФРП, що фінансуються міжнародними фінансовими організаціями (МФО) через ФУУ.

ФРП гарантуватиме, що стратегії та вимоги, викладені в СЕСУ щодо залучення зацікавлених сторін, будуть впроваджуватися ФУУ та, за необхідності, підприємствами-бенефіціарами протягом терміну фінансування всієї потенційної діяльності ФРП та діяльності бенефіціарів ФРП, починаючи з дати набрання чинності СЕСУ.

З цією метою ФРП вимагатиме, щоб діяльність із залучення зацікавлених сторін ґрунтувалася на наведених нижче принципах у спосіб, співмірний з ризиком та впливом господарської діяльності бенефіціарів ФРП:

- **Відкритість та підхід на основі терміну фінансування:** Консультації будуть організовані протягом усього терміну фінансування, надаватимуться відкрито, без зовнішніх маніпуляцій, втручання, примусу чи залякування.
- **Поінформована участь та зворотний зв'язок:** Інформація буде надаватися та широко розповсюджуватися серед усіх зацікавлених сторін у відповідному форматі; надаються можливості для зворотного зв'язку із зацікавленими сторонами, а також для аналізу та врахування зауважень і занепокоєнь.
- **Інклюзивність та сенситивність:** Визначення зацікавлених сторін здійснюється для підтримки кращої комунікації та побудови ефективних відносин. Процес участі в проєктах і програмах підтримки є інклюзивним. Усі зацікавлені сторони завжди заохочуються до участі в процесі консультацій. Усім зацікавленим сторонам надається рівний доступ до інформації. Сенситивність до потреб зацікавлених сторін є ключовим принципом, що лежить в основі вибору методів залучення. Особлива увага приділяється вразливим групам, які можуть опинитися поза увагою проєкту, зокрема, жінкам, людям похилого віку, особам з інвалідністю, переміщеним особам, трудовим мігрантам та громадам, а також культурним особливостям різних етнічних груп.
- **Гнучкість:** З огляду на поточні ризики, пов'язані з війною, та динаміку в регіоні, особиста взаємодія буде замінена іншими формами взаємодії, включно з інтернет- або телефонним зв'язком, віртуальними зустрічами тощо, коли це буде вважатися за необхідне.

У Таблиці 5 наведено орієнтовний перелік зацікавлених сторін щодо господарської діяльності бенефіціарів ФРП. Орієнтовний перелік зацікавлених сторін може бути оновлений ФРП у міру необхідності під час впровадження СЕСУ. Для цілей цієї СЕСУ **зацікавлені сторони** - це окремі особи або групи осіб:

- (а) Особи або групи осіб, на яких впливає або може вплинути господарська діяльність підприємства-бенефіціара, що підтримується ФРП через ФУУ в рамках проєктів або програм, що фінансуються Світовим банком або іншими МФО ("**сторони, які зазнають впливу**"); та
- (б) Особи або групи осіб, які можуть бути зацікавлені в господарській діяльності бенефіціара ФРП ("**інші зацікавлені особи**").

Таблиця 5 – Орієнтовний список зацікавлених сторін

Група зацікавлених сторін	Приклади конкретних зацікавлених сторін (за відповідності)	Інтереси/вимоги	Вплив(*)	
			Інтерес	Вплив
А. Сторони, які зазнають впливу				
Фонд розвитку підприємництва (ФРП) при Міністерстві фінансів (Мінфін)		Використання проектного фінансування для розширення доступу до короткострокового фінансування з метою зниження вартості запозичень для фермерів в умовах конфлікту, щоб вони могли продовжувати сільськогосподарське виробництво у 2023 та 2024 роках.	В	В
Комерційні банки в Україні	Комерційні банки надають кредити підприємствам-бенефіціарам в агробізнесі та інших галузях бізнесу, що є бенефіціарами ФРП	Участь у системі часткового гарантування кредитів та посередництво у такому фінансуванні	В	В
Підприємства-бенефіціари	Підприємства, що працюють у секторах бізнесу бенефіціарів ФРП (наприклад, агробізнес, переробна промисловість, торгівля, послуги, будівництво, охорона здоров'я, освіта, транспорт тощо): <ul style="list-style-type: none"> • Мікро-, малі та середні підприємства (ММСП) • Великі підприємства до 27 грудня 2023 року 	Вигода від участі у підтримці ФРП через доступ до кредитування в рамках проектів та програм ФРП, що фінансуються МФО.	В	С
Підприємства-бенефіціари, очолювані соціально незахищеними ¹⁸ та вразливими особами	<ul style="list-style-type: none"> • Підприємства, очолювані жінками • Підприємства, очолювані підприємцями з вразливих або незахищених груп населення 	Менша ймовірність подання заявок на кредити або отримання грантів. Потребують інформаційної, технічної та технологічної підтримки	В	Н
Ті, хто може опинитися під загрозою бомбардувань, якщо вони беруть участь у діяльності, пов'язаній з кредитуванням	Може включати будь-що з перерахованого вище	Інформація про те, де можна знайти укриття та інша інформація, пов'язана з безпекою	В	Н
В. Інші зацікавлені сторони				
Національні урядові установи	Кабінет Міністрів України www.kmu.gov.ua	Власник ФРП в особі Міністерства фінансів України. ФРП є агентом Уряду України з реалізації Програми підтримки ММСП	В	В
	Міністерство фінансів	Власник ФРП	В	В
	Міністерство економіки	Удосконалення кредитної програми "Доступні кредити 5-7-9", що впроваджується ФРП	С	С
	Міністерство сільського господарства та продовольства (МАПП)	Розвиток сільського господарства за кордоном та діяльність із збирання та	С	С

¹⁸ Незахищені або вразливі групи населення - це ті, хто з більшою ймовірністю може зазнати негативного впливу від реалізації субпроєкту та/або більш обмежені, ніж інші, у своїй здатності скористатися вигодами від реалізації субпроєкту. Такі особи/групи також з більшою ймовірністю будуть виключені/не зможуть брати повноцінну участь у загальному процесі консультацій і, як такі, можуть потребувати спеціальних заходів та/або допомоги для цього. При цьому будуть враховуватися міркування, пов'язані з віком, включно з особами похилого віку та неповнолітніми, а також обставини, за яких вони можуть бути розлучені зі своєю сім'єю, громадою або іншими особами, від яких вони залежать.

Група зацікавлених сторін	Приклади конкретних зацікавлених сторін (за відповідності)	Інтереси/вимоги	Вплив(*)	
			Інтерес	Вплив
	www.minagro.gov.ua	зберігання зерна		
	Національний банк України	Забезпечення фінансової стабільності та нагляд за кредитними установами	С	С
	Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру	Надання інформації про фермерів та співпраця у перевірці того, чи має фермер право на отримання гранту або кредиту.	Н	Н
Підприємства/фермери, які не відповідають критеріям бенефіціара за проєктами та програмами ФРП	Малі фермери (наприклад, із земельними ділянками до 120 га)	Прагнуть скористатися грантами, наданими в рамках компонентів проєктів та програм, що фінансуються Світовим банком або МФО, які не відносяться до ФРП.	В	Н
Постачальник	<ul style="list-style-type: none"> Постачальники сільськогосподарських виробничих ресурсів Постачальники обладнання, матеріалів тощо. 	Прагнуть отримати вигоду від проєктів та програм ФРП шляхом постачання необхідних матеріалів та обладнання МСП	С	Н
Місцеві адміністрації та землекористувачі	Визначається в індивідуальному порядку для кожного виду діяльності бенефіціара ФРП	Співпраця з виявлення вразливих та незахищених груп населення	С	С
Неурядові та громадські організації	Визначається в індивідуальному порядку для кожного виду діяльності бенефіціара ФРП	Занепокоєні тим, щоб фінансування використовувалося на належні цілі у прозорий спосіб в умовах надзвичайних обставин	С	Н
Міжнародні, національні та місцеві ЗМІ		Поширення інформації про міжнародну підтримку, отриману під час надзвичайних ситуацій. Можуть повідомляти про нецільове використання коштів.	Н	С
МФО, які фінансують проєкти та програми ФРП	<ul style="list-style-type: none"> Світовий банк (СБ) ЄБРР KfW GIZ German Sparkassenstiftung Люксембурзьке агентство з розвитку фінансового сектору USAID WNISEF 	Зацікавленість та вплив на процеси фінансування, управління та моніторинг екологічних і соціальних ризиків, а також інші технічні, фінансові, юридичні та репутаційні аспекти господарської діяльності бенефіціарів ФРП	В	В

(*) В: Високий; С: Середній; Н: Низький

У Таблиці 6 представлена запропонована стратегія ФРП щодо проведення консультацій та залучення зацікавлених сторін до господарської діяльності бенефіціарів ФРП. ФРП вимагатиме від персоналу ФРП та ФУУ забезпечити регулярну реєстрацію заходів із залучення та консультацій (включно з деталями розкриття інформації) у журналах обліку взаємодії із зацікавленими сторонами.

Таблиця 6 – Запропонована стратегія залучення зацікавлених сторін

Цільова група зацікавлених сторін	Етап	Тема консультацій	Методи проведення консультацій/залучення ¹⁹	Частота	Сторона, відповідальна за взаємодію із цільовими зацікавленими сторонами
А. Сторони, які зазнають впливу					
Комерційні банки в Україні	<ul style="list-style-type: none"> До затвердження участі ФУУ в програмах ФРП 	<ul style="list-style-type: none"> Проекти та програми ФРП, що фінансуються Світовим банком та іншими міжнародними фінансовими організаціями Екологічна і соціальна політика ФРП Вимоги СЕСУ ФРП та екологічні і соціальні вимоги, застосовні до ФУУ Існуюча СЕСУ ФУУ 	<ul style="list-style-type: none"> Публікації на офіційному сайті ФРП та інших офіційних сторінках у соціальних мережах Публікації в засобах масової інформації Індивідуальні консультації у змішаному форматі, за потребою (віртуальні, особисті або телефонні) Листування (листи, електронні листи) Тренінги з питань СЕСУ (у змішаному форматі за потребою) 	<ul style="list-style-type: none"> Принаймні один раз на кожну ФУУ 	<ul style="list-style-type: none"> Представник(и) вищого керівництва ФРП Керівник Відділу управління екологічними і соціальними ризиками ФРП Співробітник ФРП з питань СЕСУ
	<ul style="list-style-type: none"> Протягом усього терміну фінансування (після укладення кредитної угоди) 	<ul style="list-style-type: none"> Ефективність впровадження СЕСУ ФУУ 	<ul style="list-style-type: none"> Індивідуальні консультації в змішаному форматі, за потреби (віртуальні, очні або телефонні) Листування (листи, електронні листи) Періодичні звіти з моніторингу ефективності СЕСУ (від ФУУ до ФРП) 	<ul style="list-style-type: none"> Періодично (Див. Таблицю 2) 	<ul style="list-style-type: none"> Представник(и) вищого керівництва ФРП Керівник Відділу з управління екологічними і соціальними ризиками ФРП Спеціаліст ФРП з питань СЕСУ
Підприємства-бенефіціари (ПБ)	<ul style="list-style-type: none"> До підписання кредитної угоди (між ФУУ та ПБ) 	<ul style="list-style-type: none"> Підтримка, доступна для ПБ в рамках проєктів та програм ФРП, що фінансуються Світовим банком та іншими МФО, а також інформація про 	<ul style="list-style-type: none"> Публікації на офіційному вебсайті ФУУ та інших офіційних сторінках у соціальних мережах Публікації в засобах масової інформації 	<ul style="list-style-type: none"> Принаймні один раз 	<ul style="list-style-type: none"> Представник(и) вищого керівництва ФУУ Департамент кредитних ризиків ФУУ -

¹⁹ У поточній ситуації діяльність з розкриття певної критичної інформації підприємств-бенефіціарів обмежена до закінчення воєнного стану відповідно до вимог Постанови № 349 від 26 березня 2022 року "Щодо захисту інформації, яка в умовах воєнного стану може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом, у тому числі про об'єкти критичної інфраструктури". Інформація може бути розкрита лише після закінчення воєнного стану. Таким чином, розкриття інформації відповідно до цієї СЕСУ відбудеться на більш пізніх етапах, щоб уникнути цілеспрямованого бомбардування інвестиційних об'єктів.

Цільова група зацікавлених сторін	Етап	Тема консультацій	Методи проведення консультацій/залучення ¹⁹	Частота	Сторона, відповідальна за взаємодію із цільовими зацікавленими сторонами
		<p>критерії відбору, порядок доступу до фінансування тощо.</p> <ul style="list-style-type: none"> Екологічна і соціальна політика ФУУ Вимоги СЕСУ та екологічні і соціальні вимоги ФУУ, що застосовуються до ПБ Потенційні екологічні і соціальні ризики та впливи господарської діяльності бенефіціара Умови кредитної угоди, включно з екологічними і соціальними вимогами, специфічними для господарської діяльності ПБ (в тому числі План коригувальних заходів - ПКЗ) 	<ul style="list-style-type: none"> Індивідуальні консультації у змішаному форматі, за потреби (віртуальні, очні або телефонні) Листування (листи, електронні листи) Сервіси обміну повідомленнями Цільове інформування через Незалежну асоціацію банків України (НАБУ) та професійні мережі 		<ul style="list-style-type: none"> Керівник Відділу з управління екологічними і соціальними ризиками Координатор з соціальних питань ФУУ
	<ul style="list-style-type: none"> Протягом усього терміну фінансування (після укладення кредитної угоди) 	<ul style="list-style-type: none"> Ефективність впровадження ПКЗ ПБ 	<ul style="list-style-type: none"> Публікації на офіційному веб-сайті ФУУ та інших офіційних сторінках у соціальних мережах Публікації в засобах масової інформації Індивідуальні консультації у змішаному форматі, за потребою (віртуальні, очні або телефонні) Листування (листи, електронні листи) Сервіси обміну повідомленнями 	<ul style="list-style-type: none"> Періодично (див. Таблицю 2) 	<ul style="list-style-type: none"> Представник(и) вищого керівництва ФУУ Департамент кредитних ризиків ФУУ - Керівник Відділу управління екологічними і соціальними ризиками Координатор з соціальних питань ФУУ
<p>Підприємства-бенефіціари, очолювані соціально незахищеними²⁰</p>	<ul style="list-style-type: none"> До укладення Кредитної угоди (між ФУУ та ПБ) 	<ul style="list-style-type: none"> Те саме, що й вище Особливі потреби у взаємодії та розкритті інформації 	<ul style="list-style-type: none"> Публікації на офіційному веб-сайті ФУУ та інших офіційних сторінках у соціальних мережах 	<ul style="list-style-type: none"> За потреби 	<ul style="list-style-type: none"> Департамент кредитних ризиків ФУУ - Керівник Відділу управління

²⁰ Незахищені або вразливі групи населення - це ті, хто з більшою ймовірністю може зазнати негативного впливу від реалізації субпроєкту та/або більш обмежені, ніж інші, у своїй здатності скористатися вигодами від реалізації субпроєкту. Такі особи/групи також з більшою ймовірністю будуть виключені/не зможуть брати повноцінну участь у загальному процесі консультацій і, як

Цільова група зацікавлених сторін	Етап	Тема консультацій	Методи проведення консультацій/залучення ¹⁹	Частота	Сторона, відповідальна за взаємодію із цільовими зацікавленими сторонами
та вразливими особами	<ul style="list-style-type: none"> Протягом усього терміну фінансування (після укладення Кредитної угоди) 	<ul style="list-style-type: none"> Індивідуальні методи врегулювання скарг Контактна інформація 	<ul style="list-style-type: none"> Публікації в засобах масової інформації Індивідуальні консультації у змішаному форматі, за потреби (віртуальні, особисті зустрічі або телефонні дзвінки) Методи залучення, адаптовані до конкретних потреб незахищених та вразливих осіб, які керують ПБ Листування (листи, електронні листи) Сервіси обміну повідомленнями 		<ul style="list-style-type: none"> екологічними і соціальними ризиками Координатор з соціальних питань ФУУ
Ті, хто може наражатися на ризик бомбардувань та інші небезпеки війни, якщо вони беруть участь у діяльності, пов'язаній з фінансуванням	<ul style="list-style-type: none"> До укладення Кредитної угоди (між ФУУ та КБ) Протягом усього терміну фінансування (після укладення Кредитної угоди) 	<ul style="list-style-type: none"> Потенційні ризики для здоров'я та безпеки, з якими можуть зіткнутися ПБ під час здійснення підтримуваної господарської діяльності, та необхідні заходи для уникнення та управління ризиками Процедури готовності до надзвичайних ситуацій та реагування на них для уникнення небезпек, пов'язаних з війною, включно з наданням першої медичної допомоги Контактна інформація про служби реагування у надзвичайних ситуаціях, місцезнаходження укриттів 	<ul style="list-style-type: none"> Публікації на офіційному вебсайті ФУУ та інших офіційних сторінках у соціальних мережах Публікації в засобах масової інформації Індивідуальні (особисті) консультаційні зустрічі у спеціально обраних місцях 	<ul style="list-style-type: none"> За потреби 	<ul style="list-style-type: none"> Департамент кредитних ризиків ФУУ - Керівник Відділу управління екологічними і соціальними ризиками Координатор з соціальних питань ФУУ
В. Інші зацікавлені сторони					

такі, можуть потребувати спеціальних заходів та/або допомоги для цього. При цьому будуть враховуватися міркування, пов'язані з віком, включно з особами похилого віку та неповнолітніми, а також обставини, за яких вони можуть бути розлучені зі своєю сім'єю, громадою або іншими особами, від яких вони залежать.

Цільова група зацікавлених сторін	Етап	Тема консультацій	Методи проведення консультацій/залучення ¹⁹	Частота	Сторона, відповідальна за взаємодію із цільовими зацікавленими сторонами
Національні урядові установи	<ul style="list-style-type: none"> До укладення угоди про фінансування/кредитної угоди Протягом усього терміну фінансування (після укладення угоди про фінансування/кредитної угоди) 	<ul style="list-style-type: none"> Інформація про проекти та програми ФРП Потреби та механізми співпраці та координації Дозвільні вимоги та процеси Потреби та стратегії інклюзивності 	<ul style="list-style-type: none"> Зустрічі (віртуальні, особисті або телефонні) Листування (листи, електронні листи) 	За потреби	<ul style="list-style-type: none"> Департаменти ФРП та/або ФУУ, залежно від обставин
Інші (підприємства/фермери, які не можуть бути бенефіціарами проектів та програм ФРП, постачальники тощо)	<ul style="list-style-type: none"> До укладення угоди про фінансування/кредитної угоди Протягом усього терміну фінансування (після укладення угоди про фінансування/кредитної угоди) 	<ul style="list-style-type: none"> Теми, що цікавлять кожну групу зацікавлених сторін 	<ul style="list-style-type: none"> Публікації на офіційних веб-сайтах ФРП та ФУУ та інших офіційних сторінках у соціальних мережах Публікації в засобах масової інформації Зустрічі (віртуальні, особисті або телефонні) Листування (листи, електронні листи) 	За потреби	Відділи ФРП та/або ФУУ, залежно від обставин
МФО, які фінансують проекти та програми ФРП	<ul style="list-style-type: none"> До укладення угоди про фінансування 	<ul style="list-style-type: none"> СЕСУ ФРП Застосовні екологічні і соціальні вимоги ФРП 	<ul style="list-style-type: none"> Зустрічі (віртуальні, особисті або телефонні) Листування (листи, електронні листи) 	За потреби	<ul style="list-style-type: none"> Представник(и) вищого керівництва ФРП Інші керівники відповідних підрозділів ФРП
	<ul style="list-style-type: none"> Протягом усього терміну фінансування (після підписання угоди про фінансування) 	<ul style="list-style-type: none"> Ефективність впровадження СЕСУ ФРП 	<ul style="list-style-type: none"> Періодичні звіти з моніторингу ефективності СЕСУ (від ФРП до СБ та інших МФО) 	<ul style="list-style-type: none"> Періодично (див. Таблицю 2) 	<ul style="list-style-type: none"> Представник(и) вищого керівництва ФРП Керівник Відділу управління екологічними і соціальними ризиками ФРП

2.8.2. Розкриття інформації

На своєму вебсайті ФРП розкриває наступну інформацію:

- ФРП оприлюднив на своєму веб-сайті (<https://bdf.gov.ua/>) Систему соціального та екологічного управління, яка включає Екологічну і соціальну політику, затверджену вищим керівництвом ФРП, програми та проекти підтримки ММСП, а також критерії прийнятності для ММСП. Це також охоплює загальний опис СЕСУ ФРП у вигляді стислого викладу елементів СЕСУ.
- ФРП оприлюднив на своєму веб-сайті наступну контактну інформацію для зацікавлених сторін:
  - Website: <https://bdf.gov.ua/>
  - Адреса: Україна, 01601 Київ, вул. Інститутська, 9
  - Адреса електронної пошти: mail@bdf.gov.ua
  - Номер телефону: +380 44 333 43 54
- ФРП звітуватиме перед зацікавленими сторонами про результати впровадження СЕСУ (у тому числі про результати екологічної і соціальної діяльності, впровадження ПЗЗС та механізму розгляду та врегулювання скарг у господарській діяльності бенефіціарів ФРП) щонайменше раз на рік.
- ФРП розкриватиме інформацію про проекти та програми, що підтримуються Світовим банком та іншими МФО, згідно з вимогами щодо розкриття інформації, викладеними у відповідних угодах про фінансування (наприклад, вимоги, що ґрунтуються на РЕСДВ Світового банку, у кредитних угодах, укладених між ФРП та Світовим банком).

ФРП вимагатиме,²¹ щоб в кожній СЕСУ ФУУ:

- Оприлюднювалася узагальнена інформація про СЕСУ ФУУ, включно із затвердженою керівництвом екологічною і соціальною політикою;
- Розкривалася інформація про програми та проекти підтримки ММСП;
- Оприлюднювалася інформація про критерії прийнятності для підприємств;
- Розкривалася контактна інформація ФУУ для зацікавлених сторін на веб-сайті ФУУ (включно з адресою, адресою електронної пошти та номером телефону, доступними для зацікавлених сторін);
- Оприлюднювалися процеси та засоби, за допомогою яких можна подавати скарги, які будуть розглянуті;
- Надавалася звітність зацікавленим сторонам про результати впровадження СЕСУ (зокрема, про результати екологічної і соціальної діяльності, впровадження ПЗЗС та механізму розгляду та врегулювання скарг у господарській діяльності бенефіціарів ФРП) щонайменше раз на рік.

Інформація, яку ФРП та ФУУ мають розкривати (на своїх веб-сайтах), має бути доступною українською та англійською мовами.

---

²¹ У поточній ситуації діяльність з розкриття певної критичної інформації підприємств-бенефіціарів обмежена до закінчення воєнного стану відповідно до вимог Постанови № 349 від 26 березня 2022 року "Щодо захисту інформації, яка в умовах воєнного стану може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом, у тому числі про об'єкти критичної інфраструктури". Інформація може бути розкрита лише після закінчення воєнного стану. Таким чином, розкриття інформації відповідно до цієї СЕСУ здійснюватиметься на більш пізніх етапах, щоб уникнути цілеспрямованого бомбардування підтриманих інвестицій

2.8.3. Механізм розгляду та врегулювання скарг для громадськості

Метою Механізму розгляду та врегулювання скарг (МРВС) ФРП для громадськості є посилення прозорості та підзвітності перед бенефіціарами та громадськістю, забезпечення каналів для надання зацікавленими сторонами зворотного зв'язку ФРП та МФО та/або висловлення скарг, пов'язаних з господарською діяльністю бенефіціарів. МРВС буде застосовуватися лише до скарг або зворотного зв'язку від зацікавлених сторін, що стосуються проєктів та програм ФРП, які фінансуються МФО.

З цією метою МРВС ФРП встановлює рамки для процедур, яких повинні дотримуватися ФРП та ФУУ при отриманні, реєстрації, оцінці та врегулюванні скарг та занепокоєнь зацікавлених сторін, а також при передачі їх на розгляд до відповідних органів для подальшого реагування.

Компоненти МРВС ФРП для громадськості включають наступні:

- Процедура розгляду та врегулювання скарг для громадськості (включно з підприємствами-бенефіціарами);
- Процедура управління чутливими скаргами;
- Механізм оскарження;
- Перенаправлення до системи розгляду скарг Світового банку/МФО.

Кожен компонент МРВС ФРП передбачає **Механізми оскарження** для зацікавлених сторін, які мають скарги, з метою вирішення спірних питань у позасудовому порядку до того, як буде ініційовано судовий розгляд як останній засіб правового захисту.

ФРП вимагатиме від співробітників ФРП та ФУУ належним чином забезпечувати **конфіденційність** скарг та зворотного зв'язку, отриманих від зацікавлених сторін, у будь-який час (включно з випадками, коли ім'я скаржника відоме). ФРП вимагатиме, щоб усі процеси, визначені в наступних кроках щодо реєстрації та управління скаргами та зворотним зв'язком, здійснювалися з дотриманням вимог, передбачених Законом України "Про захист персональних даних", а також Законом України "Про звернення громадян" та Законом України "Про доступ до публічної інформації", залежно від обставин.

Для працівників (штатних та за контрактом) ФРП, ФУУ та підприємств-бенефіціарів (залежно від обставин) існуватимуть окремі Процедури розгляду та врегулювання скарг. Процедури розгляду та врегулювання скарг, які будуть доступні для працівників (штатних та за контрактом) ФУУ та підприємств-бенефіціарів, будуть описані в СЕСУ ФУУ.

2.8.3.1. Процедура розгляду та врегулювання скарг для громадськості

Етапи Процедури розгляду та врегулювання скарг, яких слід дотримуватися для управління скаргами громадськості (включно зі скаргами, отриманими від підприємств-бенефіціарів), описані в Таблиці 7.

Таблиця 7 – Процедура розгляду та врегулювання скарг від громадськості (включно зі скаргами від бенефіціарів)

Крок	Процедура розгляду та врегулювання скарг
0 Подання скарги до ФРП/ФУУ	<p>Скарга або зворотний зв'язок може бути подана потерпілою стороною (скаржником) до ФРП або відповідного ФУУ:</p> <p>(a) Подання до ФРП: Скарги та зворотний зв'язок можна надсилати до ФРП за наступними каналами:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Email: mail@bdf.gov.ua ○ Вебсторінка: https://bdf.gov.ua/. ○ Письмово: Україна, 01601 Київ, вул. Інститутська, 9 ○ Особисто: за адресою, наданою вище <p>(b) Подання до ФУУ: Скарги та зворотний зв'язок можна подавати до ФУУ через канали, які мають бути оприлюднені кожною ФУУ відповідно до їхніх СЕСУ.</p> <p>(*Анонімні скарги можна подавати без зазначення персональних даних. Анонімні скарги будуть розслідуватися, але сторона, яка подає скаргу, повинна ініціювати контакт з МАПП для отримання відповіді щодо розслідування скарги.</p>
1 Отримання та реєстрація	<ul style="list-style-type: none"> • Скарга, отримана ФРП або ФУУ, буде передана спеціальному координатору з питань МРВС у ФРП/ ФУУ протягом 3 днів з дати її отримання. • Координатор з питань МРВС ФРП/ФУУ негайно вносить скаргу до системи відстеження скарг ФРП (журнал МРВС) для сортування та перенаправлення до відповідного відділу/працівника, відповідального за розслідування та розгляд скарги. • Координатор з питань МРВС ФРП/ ФУУ офіційно підтверджує отримання скарги відповідним способом (наприклад, електронною поштою, коротким повідомленням або телефонною розмовою зі скаржником тощо) протягом 5 днів з дати її отримання та інформує про строки, передбачені для її врегулювання.
2 Оцінка та делегування	<ul style="list-style-type: none"> • Координатор з питань МРВС ФРП/ ФУУ визначає, кому направити скаргу, чи потребує скарга розслідування, а також строки надання відповіді на неї. • Координатор з питань МРВС ФУУ реєструє та вносить відповідні дані (наприклад, заходи, які необхідно вжити, цільові дати завершення, відповідальних осіб тощо) до журналу реєстрації МРВС
3 Реагування	<p>(a) Скарги, які не потребують додаткового розслідування та оцінки: Координатор МРВС ФУУ надає відповідь і завершує процедуру не пізніше ніж через 15 днів з дати отримання скарги</p> <p>(b) Скарги, що потребують додаткового розслідування та оцінки:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Особа/відділ, відповідальний за розслідування скарги, збирає факти, щоб сформулювати чітке розуміння скарги. Розслідування/подальші дії можуть включати виїзди на місце, перегляд документів та зустрічі з тими, хто може вирішити проблему. Координатор МРВС буде поінформований про результати розслідування після його завершення. • Результати розслідування та запропоновані заходи реагування на скаргу подаються координатором МРВС на розгляд керівнику ГРП у ФРП. Керівник ГРП ФРП приймає рішення щодо подальших дій. • У разі необхідності розгляду скарг, що стосуються складних питань (які можуть вимагати технічної оцінки, консультацій, відвідування об'єктів тощо), строк розгляду може перевищувати 15 днів. У таких випадках координатор МРВС ФУУ (за погодженням з представником вищого керівництва) переглядає обґрунтовані строки та інформує про це скаржника для узгодження взаємоприйнятних переглянутих строків. Координатор МРВС ФУУ паралельно інформує про це координатора МРВС ФРП. ФУУ завершує заходи відповідно до переглянутих строків.
4 Закриття	<ul style="list-style-type: none"> • Одразу після завершення запланованих заходів координатор МРВС ФРП/ ФУУ проводить консультації зі скаржником та отримує його/її письмову згоду на закриття скарги. У разі необхідності, документація про згоду повинна містити посилання на національне законодавство. • У разі недосягнення згоди, координатор МРВС ФУУ повідомить скаржника про те, що він/вона має право звернутися до інших засобів правового захисту (див. нижче розділ "Механізм оскарження"). Таке повідомлення буде задокументовано та зареєстровано в журналі реєстрації МРВС та буде здійснюватися моніторинг процесу розгляду скарги. • Координатор МРВС ФУУ інформує координатора МРВС ФРП про результати розгляду скарг.

2.8.3.2. Процедура розгляду чутливих скарг

Чутливими вважатимуться скарги, що включають, зокрема, такі:

- 1) Гендерно-зумовлене насильство (ГЗН), сексуальна експлуатація та насильство/сексуальні домагання ("СЕН/СД") та/або будь-які види зловживань з боку співробітників ФРП або ФУУ.
- 2) Шахрайство та/або корупція з боку співробітника ФРП або ФУУ, наприклад, залучення до хабарництва або нецільового використання коштів.
- 3) Будь-яка дія, що є порушенням кодексу поведінки ФРП (співробітниками ФРП або ФУУ), включно з поведінкою співробітників.

Комітети з етики (КЕ) будуть створені у ФРП та в кожній ФУУ для розслідування та розгляду чутливих скарг. До складу цих комітетів входитимуть такі члени:

- 2 представника вищого керівництва;
- Координатор з соціальних питань.

Якщо скарга подається проти члена КЕ, то на час розслідування та ухвалення рішення цей член повинен бути замінений іншим відповідним співробітником, коли це буде виявлено.

Буде виконано наступну процедуру:

- **Випадок (1) - ФРП отримує чутливу скаргу (від громадськості або працівників)**

Розслідування ініціюється щонайменше двома членами КЕ ФРП.

У разі надходження чутливої скарги, КЕ ФРП збирається протягом **48 годин з моменту її отримання**.

За необхідності, вона буде негайно направлена до відповідних органів в Україні (Міністерство соціальної політики України, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини). Процес буде контролюватися КЕ та реєструватися в журналах скарг ФРП у конфіденційній формі.

Якщо питання може становити кримінальне правопорушення, КЕ несе відповідальність за негайну передачу справи до відповідних державних органів. Однак паралельно буде проведено внутрішнє розслідування з метою збору доказів того, чи є звинувачення обґрунтованими.

Відповідна КЕ буде здійснювати контроль за ходом розслідування та регулярно інформувати скаржника. Початкове розслідування чутливих скарг буде завершено відповідною КЕ протягом **5 днів**, а повне розслідування буде завершено не пізніше, ніж через **місяць**.

У разі необхідності, КЕ звернеться за внутрішніми або зовнішніми консультаціями до експертів, які мають відношення до справи, пам'ятаючи про вимогу конфіденційності в кожному конкретному випадку. До складу цієї групи експертів можуть входити, наприклад, експерт з питань гендерної рівності на робочому місці, експерт з інформаційних технологій (ІТ) та/або експерт з правових питань. Ці технічні члени будуть або надавати консультації як радники, або можуть очолити розслідування разом з постійними членами, якщо цього вимагатиме справа.

Після завершення розслідування остаточні результати обговорюються в КЕ. Процес застосування санкцій буде узгоджений з відповідними інструкціями ФРП, а рішення будуть прийматися уповноваженими співробітниками ФРП після консультацій з представниками КЕ.

ФРП гарантує, що будуть вжиті, як мінімум, такі заходи:

- (i) Перенаправлення потерпілих до служб підтримки (медична, юридична, психосоціальна, безпекова та інша допомога) на основі згоди, потреб та побажань потерпілих;

- (ii) Зв'язок з національною правовою системою (за згодою потерпілих, за винятком випадків, коли звернення до правоохоронних органів є обов'язковим в Україні). На відміну від інших типів проблем, механізми розгляду скарг щодо СЕН/СД не проводять розслідування, не роблять жодних заяв і не виносять суджень щодо достовірності звинувачень; і
- (iii) Визначення ймовірності того, що заяви про ГЗН та СЕН/СД пов'язані з проектами або програмами ФРП, що фінансуються МФО. Якщо випадок ГЗ або СЕН/СД підтверджується, координатор з соціальних питань ФРП направить справу до спеціалізованого постачальника послуг на прохання потерпілої особи. Існує національна гаряча лінія для психосоціальної підтримки, в тому числі з питань СЕН/СД, ГО "Ла Страда Україна" має інклюзивні анонімні процеси, до яких можна звернутися.

Публічні канали, доступні зацікавленим сторонам для подання чутливих скарг в Україні, представлені в Таблиці 8.

Таблиця 8 – Публічні канали, доступні для зацікавлених сторін для подання чутливих скарг

Канал	Контактна інформація
La Strada Україна	Поштова адреса : Україна, 03113, Київ – 113, ПС 26 Тел./факс: : +380 44 205 36 95 E-mail: : info@la-strada.org.ua Вебсайт: : https://la-strada.org.ua/ Facebook : https://www.facebook.com/lastradaukraine/
Національна безкоштовна гаряча лінія з попередження домашнього насильства, торгівлі людьми та гендерної дискримінації	Дзвінки приймаються 24/7: <ul style="list-style-type: none"> • Зі стаціонарних : 0 800 500 335 телефонів • З мобільних : 116 123 телефонів (*) Дзвінки безкоштовні, анонімні, конфіденційні.
Національна гаряча лінія для дітей та молоді	<ul style="list-style-type: none"> • Зі стаціонарних : 0800 500 22 телефонів • З мобільних : 116 111 телефонів (*) Дзвінки безкоштовні, анонімні, конфіденційні.
Канали електронного консультування	<ul style="list-style-type: none"> • Skype : lastrada-ukraine • Facebook : @lastradaukraine • Telegram : @NHL116123 • E-mail : hotline@la-strada.org.ua • Instagram : @childhotline_ua • Facebook : @childhotline.ukraine • Telegram : @CHL116111

- **Випадок (2) - ФУУ отримує чутливу скаргу (від громадськості або працівників)**

КЕ ФУУ повідомить про це соціального координатора ФРП.

Розслідування ініціюється щонайменше двома членами КЕ ФУУ. Координатор з соціальних питань ФУУ повідомить координатора з соціальних питань ФРП про отримання скарги та проконсультується з ним. Як правило застосовується процедура, описана у **Випадку (1)**, відповідно до обставин.

Після завершення розслідування координатор з соціальних питань ФУУ повідомить координатора з соціальних питань ФРП про результати розслідування та запросить зворотний зв'язок.

2.8.3.3. Механізм оскарження

Якщо заходи, вжиті за скаргою (від громадськості або працівників), не задовольнили скаржника, ФРП за погодженням зі скаржником ініціює Механізм оскарження. Метою цього механізму є надання скаржнику можливості посередництва у спробі вирішити спірне питання в позасудовому порядку.

Наступні сторони можуть бути включені до складу Апеляційного комітету для виконання ролі посередника, залежно від типу та предмету скарги:

- Представники вищого керівництва (у ФРП та/або ФУУ, залежно від обставин);
- Відповідні державні органи влади;
- Сторонні експерти/представники інших сторонніх організацій залежно від характеру конфлікту та предмету скарги (наприклад, незалежні технічні або юридичні експерти залежно від специфіки скарг тощо).

Апеляційний комітет визначить заходи, які необхідно вжити для врегулювання скарги, щоб задовольнити обидві сторони, і визначить відповідальні сторони.

Заходи, рекомендовані Апеляційним комітетом, будуть обов'язковими для виконання відповідальною стороною для врегулювання скарги.

Механізм оскарження не перешкоджатиме доступу до судових або адміністративних засобів правового захисту. Таким чином, скаржники матимуть право на подальше використання зовнішніх засобів правового захисту, включно з судовими позовами, відповідно до українського законодавства.

Процеси в рамках Механізму оскарження, включно з будь-яким судовим процесом, контролюватимуться ФРП та/або відповідними ФУУ, залежно від обставин.

2.8.3.4. Перенаправлення до систем розгляду скарг СБ/МФО

МФО, які фінансують проекти та програми ФРП, також можуть мати систему розгляду та врегулювання скарг.

У проєктах та програмах ФРП, що фінансуються Світовим банком, підприємства-бенефіціари (включно з їхніми штатними або працівниками за контрактом), громади або окремі особи, які вважають, що вони зазнали негативного впливу від проєкту або програми, що підтримуються Світовим банком, можуть подавати скарги до існуючих механізмів розгляду та врегулювання скарг у ФРП та/або відповідній ФУУ, або до Служби розгляду та врегулювання скарг (СРВС) Світового банку.

СРВС гарантує, що отримані скарги будуть оперативно розглянуті з метою вирішення відповідних проблем. Підприємства-бенефіціари (включно з їхніми штатними працівниками або працівниками за контрактом), громади або окремі особи можуть також подавати свої скарги до Незалежної інспекційної групи СБ, яка визначає, чи було завдано шкоди особі або громаді, яка подала скаргу, внаслідок порушення одного або декількох критеріїв діяльності Світового Банку. Група може безпосередньо передати свої занепокоєння щодо отриманих скарг до СБ. На цьому етапі СБ матиме можливість відреагувати на скарги. Інформація про те, як подавати скарги до Інспекційної групи Світового банку, розміщена на сайті www.inspectionpanel.org.

Інформацію про те, як подавати скарги до корпоративної Служби розгляду та врегулювання скарг (СРВС) Світового банку, можна знайти на сайті <http://www.worldbank.org/en/projects-operations/products-and-services/grievance-redress-service>.

3. ПЕРЕГЛЯД ТА ОНОВЛЕННЯ СЕСУ

СЕСУ ФРП буде переглядатися щонайменше **раз на рік** протягом впровадження СЕСУ з метою оцінки ефективності впровадження та оновлюватися за необхідності для відображення змін у національному законодавстві, стандартах МФО, політиках ФРП та інших змін або за певних обставин, наприклад, у разі змін в організаційній структурі, після значних інцидентів, після впровадження нових інструментів, програмного забезпечення або бази даних до системи управління екологічними і соціальними ризиками ФРП тощо.

Будь-яке оновлення СЕСУ ФРП або суттєві зміни до СЕСУ ФРП має бути затверджене представниками вищого керівництва ФРП,

Відповідні МФО та ФУУ будуть повідомлені про суттєві оновлення СЕСУ ФРП.

Підрозділ з аналізу та контролю ризиків ФРП – сектор управління екологічними і соціальними ризиками повинен забезпечити, щоб зміни до СЕСУ ФРП не призвели до відхилення від вимог, встановлених національним законодавством та стандартів МФО, які фінансують проекти та програми ФРП.

ДОДАТКИ

- Додаток А** – Типова господарська діяльність підприємств-бенефіціарів ФРП та потенційні галузеві екологічні і соціальні ризики та/або впливи
- Додаток В** – Список винятків ФРП
- Додаток С** – Орієнтовний перелік ФРП щодо видів діяльності з високим та суттєвим ризиком
- Додаток D** – Проведення ФРП комплексної екологічної і соціальної оцінки (ESDD) ФУУ *(перед затвердженням участі ФУУ у відповідних програмах ФРП)*
- Додаток Е** – Шаблон Плану екологічних і соціальних заходів (ПЕСЗ) ФРП *(ПЕСЗ має бути впроваджений ФУУ)*
- Додаток F** – Екологічна і соціальна оцінка ФУУ господарської діяльності їхніх підприємств-бенефіціарів ФРБ *(до ухвалення рішень ФУУ щодо фінансування підприємств)*
- Додаток G** – Шаблон плану коригувальних заходів (ПКЗ) щодо екологічних і соціальних аспектів ФУУ *(ПКЗ має впроваджуватися підприємством-бенефіціаром)*
- Додаток H** – Класифікація екологічних і соціальних ризиків, прийнята ФРП
- Додаток I** – Ефективність СЕСУ ФУУ - Періодичний моніторинговий звіт (структура)
- Додаток J** – Ефективність СЕСУ ФРП - Періодичний моніторинговий звіт (структура)
- Додаток K** – Шаблон форми повідомлення про екологічний і соціальний інцидент
- Додаток L** – Шаблон форми розслідування екологічного і соціального інциденту
- Додаток M** – Форма повідомлення про зміни та аналіз

Annex A – Типова господарська діяльність підприємств-бенефіціарів ФРП та потенційні галузеві екологічні і соціальні ризики та/або впливи

Сектор (*)	Типові види господарської діяльності підприємств-бенефіціарів та їхні характеристики (**)	Потенційні екологічні та/або соціальні ризики та/або впливи (**), характерні для конкретного сектору, згідно з відповідними ЕСС
Сільськогосподарський		
<p>Великі сільськогосподарські підприємства (*)</p> <p>(*) Фермерські господарства, які не є малими і, таким чином, можуть отримати доступ до достатнього комерційного фінансування за програмами ФРП)</p>	<p><u>Типові види діяльності підприємств-бенефіціарів у цьому секторі</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Закупівля та використання агрохімікатів (як-от пестицидів, добрив тощо) сільськогосподарськими підприємствами Придбання обладнання та матеріалів сільськогосподарськими підприємствами (наприклад, енергоносіїв для елеваторів) Дрібномасштабні будівельні роботи (наприклад, будівництво невеликих ферм, складів, зернохoviщ) підрядниками, найнятими сільськогосподарськими підприємствами (наприклад, будівельні роботи для покращення сільськогосподарського виробництва, ремонт сільськогосподарських об'єктів тощо) Транспортування та монтаж обладнання, придбаного сільськогосподарськими підприємствами <p><u>Загальні характеристики цієї господарської діяльності (**)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ФРП матиме невелику кількість офісного персоналу та консультантів (штатних та 	<p><u>ЕСС 1</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Ризики для ефективного залучення підприємств, очолюваних жінками, які намагаються отримати доступ до фінансування, з причин, пов'язаних з культурою та можливостями, або підприємств, очолюваних особами/групами, які перебувають у несприятливому або вразливому становищі <p><u>ЕСС 2</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Ризики для прав працівників підприємств-бенефіціарів Ризики для умов праці та/або проживання працівників підприємств-бенефіціарів у разі невідповідності вимогам НМГП Ризик використання дитячої праці (у випадку малих фермерських господарств, наприклад, діти на сімейних фермах) Ризики, пов'язані з охороною праці (наприклад, через небезпечні методи роботи, неналежне використання засобів індивідуального захисту тощо) Підвищені ризики виникнення проблем з охороною праці внаслідок поганого управління об'єктом Ризики для працівників (наприклад, працівників, які збирають сільськогосподарську продукцію та обслуговують сільськогосподарську техніку), пов'язані з вибухонебезпечними залишками війни (ВЗВ) та невибірковими або цілеспрямованими повітряними нападами <p><u>ЕСС 3</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Ризик забруднення ґрунтових вод через неналежне використання добрив та інших агрохімікатів Вплив розчищення від рослинності на земельних ділянках, визначених як сільськогосподарські, але не оброблювані протягом певного часу (відновлені оселища) Вплив на довкілля через утворення відходів (у тому числі небезпечних) у результаті сільськогосподарської діяльності Вплив на навколишнє середовище внаслідок сільськогосподарських стоків

Сектор (*)	Типові види господарської діяльності підприємств-бенефіціарів та їхні характеристики (**)	Потенційні екологічні та/або соціальні ризики та/або впливи (**), характерні для конкретного сектору, згідно з відповідними ЕСС
	<p>за контрактом), залучених до управління процесами фінансування та екологічної і соціальної оцінки, а також до управління господарською діяльністю підприємств-бенефіціарів</p> <ul style="list-style-type: none"> Обмежене залучення робочої сили в сільському господарстві з огляду на високий рівень механізації У випадку малих фермерських господарств відповідні інвестиції можуть вимагати додаткової робочої сили та підвищувати ризик випадків використання дитячої праці Не використовують волонтерську роботу громадськості для здійснення діяльності Підрядники будівельних робіт, найняті сільськогосподарськими підприємствами для виконання дрібних будівельних робіт, а також для транспортування та монтажу закупленого обладнання. Використання пестицидів, добрив для сільськогосподарського виробництва Не передбачається діяльність, яка може спричинити тимчасове або постійне фізичне або економічне переміщення, втрату активів або обмеження доступу Операції з землею або майном будуть здійснюватися бенефіціарами в рамках проекту на основі принципу "покупець бажає придбати, продавець бажає продати", що підтверджується документами, які повинні бути надані бенефіціаром. 	<ul style="list-style-type: none"> Ризик ерозії (у разі обробітку раніше непорушених земель, призначених для ведення сільського господарства) Ризик аварій, що призводять до забруднення навколишнього середовища (наприклад, дорожньо-транспортні пригоди під час транспортування обладнання або сільськогосподарських матеріалів, розлив або витік з техніки або транспортних засобів, або через неналежне зберігання та/або використання пестицидів, добрив тощо). <p>ЕСС 4</p> <ul style="list-style-type: none"> Ризик нещасних випадків, що призводять до проблем зі здоров'ям та безпекою громади, включно з вразливими або незахищеними членами громади, дітьми на сімейних фермах тощо (наприклад, дорожньо-транспортні пригоди під час транспортування обладнання або сільськогосподарських матеріалів, розливи або витіки в навколишнє середовище з техніки або транспортних засобів, або через неналежне зберігання та/або використання пестицидів, добрив, тощо). Ризик зменшення доступності води для громад через екстенсивне використання водних ресурсів Ризик впливу відходів (у тому числі небезпечних), що утворюються в результаті сільськогосподарської діяльності та/або дрібних будівельних робіт Ризик інфекційних захворювань, пов'язаних із недостатнім рівнем добробуту та санітарії тварин Підвищення ризиків виникнення проблем зі здоров'ям населення внаслідок поганого управління об'єктом Ризик пожежі та/або вибуху, пов'язаний з переходом на нові джерела енергії для елеватора Пил, шум, неприємні запахи та вихлопи транспортних засобів під час проведення дрібних будівельних/ремонтних робіт або під час транспортування та встановлення обладнання, закупленого сільськогосподарськими підприємствами Затори, тимчасове перекриття та закриття доріг, ризики для дорожнього руху та безпеки дорожнього руху через збільшення інтенсивності руху та пересування великовагового транспорту під час проведення дрібних будівельних/ремонтних робіт або під час транспортування та монтажу обладнання, закупленого сільськогосподарськими підприємствами. Ризики, пов'язані з робочою силою (наприклад, COVID 19, сексуальна експлуатація та насильство/сексуальні домагання - СЕН/СД ризики) <p>ЕСС 6</p> <ul style="list-style-type: none"> Ризик забруднення оселищ через сільськогосподарські стоки, у разі неналежного зберігання або використання хімікатів, екстенсивного використання водних ресурсів (впливає на водні оселища)

Сектор (*)	Типові види господарської діяльності підприємств-бенефіціарів та їхні характеристики (**)	Потенційні екологічні та/або соціальні ризики та/або впливи (**), характерні для конкретного сектору, згідно з відповідними ЕСС
	<ul style="list-style-type: none"> Поточний воєнний стан та контекст бойових дій означає, що залучення та консультації є вкрай обмеженими Діяльність призведе до створення робочих місць для місцевого населення та отримання доходу від надання послуг (що матиме позитивний вплив на громади)	<ul style="list-style-type: none"> Фрагментація/руйнування оселищ та втрата біорізноманіття через вирубку рослинності на земельних ділянках, призначених для сільськогосподарського виробництва, але не оброблюваних протягом певного часу (відновлені оселища)
Несільськогосподарська		
Торгівля	<ul style="list-style-type: none"> Буде визначено	<ul style="list-style-type: none"> Буде визначено
Послуги	<ul style="list-style-type: none"> Буде визначено	<ul style="list-style-type: none"> Буде визначено

(*) ФРП, грудень 2023.

(**) Світовий банк, 17 жовтня 2023 року. Документ з оцінки проєкту ARISE; Світовий банк, 31 липня 2023 року. Підсумковий звіт з екологічної і соціальної оцінки - Етап оцінки.

Annex B – Список винятків ФРП

Перелік винятків Фонду розвитку підприємництва (ФРП) України визначає види господарської діяльності підприємств-бенефіціарів, які не можуть бути профінансовані ФРП через фінансові установи-учасниці (ФУУ).

1. Діяльність, заборонена національним законодавством України або міжнародно-правовими актами, ратифікованими Україною.
2. Виробництво або торгівля будь-якими продуктами чи види діяльності, що вважаються незаконними відповідно до законів чи правил приймаючої країни або міжнародних конвенцій та угод, або такими, що підлягають міжнародній забороні чи поетапній ліквідації, наприклад, фармацевтичні препарати, пестициди, гербіциди та інші токсичні речовини (відповідно до Роттердамської конвенції, Стокгольмської конвенції та документу Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) "Фармацевтичні препарати: Обмеження у використанні та доступності"), озоноруйнівні речовини (згідно з Монреальським протоколом), ПХБ, дикі тварини та продукти, що охороняються відповідно до CITES, заборонена транскордонна торгівля відходами (згідно з Базельською конвенцією).
3. Виробництво або торгівля зброєю та боеприпасами, включно зі сумнівною зброєю або її критичними компонентами (ядерна зброя та радіоактивні боеприпаси, біологічна та хімічна зброя масового знищення, касетні бомби, протипіхотні міни, збагачений уран).
4. Виробництво або торгівля алкогольними напоями (крім пива та вина)¹.
5. Виробництво або торгівля тютюном.¹
6. Азартні ігри, казино та прирівняні до них підприємства.¹
7. Виробництво або торгівля радіоактивними матеріалами. Це не стосується придбання медичного обладнання, обладнання для контролю якості та будь-якого обладнання, де радіоактивне джерело вважається мінімальним та/або адекватно захищеним.
8. Виробництво або торгівля нез'язаними азбестовими волокнами. Це не стосується придбання та використання скріплених азбестоцементних листів, де вміст азбесту становить менше 20%.
9. Деструктивні методи рибальства та дрефтерний промисел у морському середовищі з використанням сіток довжиною понад 2,5 км.
10. Виробництво або діяльність, пов'язана зі шкідливими або експлуаторськими формами примусової праці / шкідливою дитячою працею.²²
11. Комерційні лісозаготівлі в тропічних вологих пралісах.
12. Виробництво або торгівля деревиною чи іншою продукцією лісозаготівельної діяльності, що не походить з лісів зі сталим лісокористуванням.

---

²² Шкідлива дитяча праця означає зайнятість дітей, яка є економічно експлуаторською, або може бути небезпечною для освіти дитини, або перешкоджати їй навчанню, або бути шкідливою для здоров'я дитини, її фізичного, розумового, духовного, морального чи соціального розвитку.

13. Виробництво, торгівля, зберігання або транспортування значних обсягів небезпечних хімічних речовин або використання небезпечних хімічних речовин у промислових масштабах. Небезпечні хімічні речовини включають бензин, керосин та інші нафтопродукти.²³
14. Інвестиції, які можуть бути пов'язані зі знищенням або значним погіршенням стану територій, що знаходяться під особливою охороною (без належної компенсації відповідно до міжнародних стандартів).
15. Атомні електростанції (окрім заходів, що зменшують екологічну небезпеку існуючих активів) та шахти, основним джерелом видобутку яких є уран.
16. Пошуки, розвідка та видобуток вугілля; наземні транспортні засоби та пов'язана з ними інфраструктура, що в основному використовуються для видобутку вугілля; електростанції, теплоелектроцентралі та когенераційні установки, що в основному працюють на вугіллі, а також пов'язані з ними лінії електропередачі.²⁴
17. Нетрадиційний пошук, розвідка та видобуток нафти з бітумінозних сланців, бітумінозних пісків або нафтових пісків.
18. В окремих секторах фінансові зобов'язання для конкретних нових проєктів будуть пов'язані з такими якісними умовами:
  - a. Великі проєкти з будівництва гребель та ГЕС використовують рекомендації Всесвітньої комісії з гребель (WCD) як орієнтир.²⁵
  - b. У проєктах з нетрадиційного пошуку, розвідки та видобутку газу буде розкрито відповідно до міжнародних стандартів, що не очікується суттєвого зниження рівня підземних вод або їх забруднення, що вживаються заходи для захисту ресурсів (зокрема, води) та їх повторного використання, що використовується відповідна технологія для безпечного буріння, яка включає інтегровану обв'язку свердловини та випробування під тиском.

Тест на обґрунтованість застосовуватиметься у випадках, коли господарська діяльність підприємств матиме значний вплив на розвиток, а обставини в Україні вимагають внесення змін до Переліку винятків ФРП.

---

²³ Ці пункти будуть застосовуватися у разі інвестування в мікрофінансову діяльність.

²⁴ Інвестиції в електропередавальні мережі зі значною часткою генерації на основі вугілля будуть здійснюватися лише в країнах і регіонах з амбітною національною політикою або стратегією захисту клімату (NDC), або якщо інвестиції спрямовані на скорочення частки вугільної генерації у відповідній мережі. У країнах, що розвиваються, теплові станції та когенераційні установки (ТЕЦ), які в основному працюють на вугіллі, можуть співфінансуватися в окремих випадках на основі суворої оцінки, якщо вони роблять особливо вагомий внесок у сталий розвиток, зменшують основні екологічні загрози, і якщо очевидно, що немає більш дружньої до клімату альтернативи.

²⁵ Греблі висотою не менше 15 метрів від фундаменту або греблі висотою від 5 до 15 метрів з об'ємом водосховища понад 3 мільйони кубічних метрів.

Annex C –Орієнтовний перелік ФРП щодо видів діяльності з високим та суттєвим ризиком

Цей перелік не є вичерпним і є лише ілюстративним; він стосується діяльності з будівництва нових об'єктів або розширення/збільшення потужностей у категоріях, перелічених нижче.

Наведені нижче види діяльності є прикладами господарської діяльності, яка може призвести до потенційно суттєвого екологічного і соціального впливу, що може бути віднесена до категорії *високого* або *суттєвого* ризику, залежно від характеру, місця розташування та масштабу діяльності. Інші види діяльності, не перелічені в цьому документі, також можуть бути віднесені до категорії *високого* або *суттєвого* ризику.

Перелік має на меті надати рекомендації як співробітникам ФРП, так і співробітникам ФУУ, з якими співпрацює ФРП, щодо перевірки та класифікації екологічних і соціальних ризиків господарської діяльності, яка розглядається для фінансування в рамках проєктів та програм, що підтримуються Світовим банком, KfW та іншими МФО. Таким чином, цей перелік в жодному разі не є обов'язковим до застосування.

Вимоги до рівня оцінки екологічних і соціальних аспектів відповідно до стандартів СБ та/або інших МФО визначатимуться ФРП та ФУУ шляхом індивідуального розгляду кожного виду господарської діяльності на основі результатів процесу екологічного і соціального скринінгу та класифікації ризиків, проведеного з урахуванням характеру, масштабу, місця розташування та чутливості господарської діяльності до екологічних і соціальних аспектів. Наприклад, будь-яка господарська діяльність, що передбачає переселення (за винятком випадків, коли ризики або вплив такого переселення є незначними), значні ризики або вплив на навколишнє середовище, здоров'я та безпеку населення, працю та умови праці, біорізноманіття та/або культурну спадщину, класифікується як *Високий* ризик або *Суттєвий* ризик. Порогові значення, передбачені національним законодавством, якщо такі існують, а також екологічними і соціальними політиками і стандартами МФО, пов'язаними з масштабом діяльності, можуть розглядатися ФРП та ФУУ як обов'язкові під час процесу екологічного і соціального скринінгу та класифікації ризиків.

Перелік може оновлюватися в міру необхідності для відображення будь-яких необхідних змін у національному законодавстві, стандартах Світового банку, KfW та інших МФО, політиках ФРП та інших змін, що мають відношення до бізнес-моделі ФРП.

1. Великомасштабне первинне сільське господарство або заліснення, що передбачає інтенсифікацію, зміну цільового призначення земель або перетворення важливих елементів біорізноманіття та/або критично важливих оселищ.
2. Масштабні лісозаготівлі або вирубка лісів на великих територіях.
3. Установки для інтенсивного вирощування птиці або свиней з більш ніж: (а) 85 000 місць для бройлерів, 60 000 місць для курей; (б) 3 000 місць для товарних свиней (понад 30 кг); або (с) 900 місць для свиноматок.
4. Великі²⁶ греблі та інші споруди, призначені для затримання або постійного зберігання води, де новий або додатковий обсяг води, що затримується або зберігається, перевищує 10 мільйонів кубічних метрів.
5. Масштабні роботи з меліорації та морські днопоглиблювальні роботи.
6. Діяльність із забору підземних вод або схем штучного поповнення підземних вод у випадках, коли річний обсяг води, що підлягає забору або поповненню, становить 10 мільйонів кубічних метрів і більше.

²⁶ Міжнародна комісія з великих гребель визначає велику греблю як греблю висотою 15 метрів і більше від основи. Дамби висотою від 5 до 15 метрів з об'ємом водосховища понад 3 мільйони кубічних метрів також класифікуються як великі дамби.

7. Роботи з перекидання водних ресурсів між річковими басейнами, якщо це перекидання має на меті запобігання можливому дефіциту води і якщо обсяг перекинутої води перевищує 100 мільйонів кубічних метрів на рік, або роботи з перекидання водних ресурсів між річковими басейнами, якщо середньорічний багаторічний стік басейну водозабору перевищує 2 000 мільйонів кубічних метрів на рік і якщо обсяг перекинутої води перевищує 5 відсотків цього стоку (в обох випадках не враховуються роботи з перекидання питної води).
8. Трубопроводи діаметром понад 800 мм і довжиною понад 40 км, термінали та пов'язані з ними споруди для великомасштабного транспортування газу, нафти і хімічних речовин або для транспортування потоків вуглекислого газу (CO₂) з метою геологічного зберігання, включно з пов'язаними з ними компресорними станціями.
9. Установки для зберігання нафтових, нафтохімічних або хімічних продуктів ємністю 200 000 тонн або більше.
10. Сховища для геологічного зберігання двоокису вуглецю.
11. Установки для уловлювання потоків CO₂ з метою геологічного зберігання, де загальний річний обсяг уловлювання CO₂ становить 1,5 мегатонни і більше.
12. Муніципальні очисні споруди потужністю понад 150 000 мешканців в еквіваленті населення.
13. Масштабні об'єкти з переробки та утилізації твердих побутових відходів.
14. Установки для переробки та утилізації відходів, призначені для спалювання, хімічної обробки або захоронення шкідливих, токсичних або небезпечних відходів.
15. Великомасштабні установки для спалювання або хімічної обробки безпечних відходів потужністю понад 100 тонн на добу.
16. Масштабний розвиток туризму та роздрібною торгівлі.
17. Будівництво високовольтних повітряних ліній електропередачі.
18. Великомасштабні вітроенергетичні установки для виробництва енергії (вітроелектростанції).
19. Кар'єри та відкриті розробки, де поверхня ділянки перевищує 25 гектарів, або видобуток торфу, де поверхня ділянки перевищує 150 гектарів.
20. Промислові підприємства для (а) виробництва целюлози з деревини або аналогічних волокнистих матеріалів; (б) виробництва паперу та картону з виробничою потужністю понад 200 метричних тонн повітряно-сухого способу на добу.
21. Заводи для дублення шкур та шкіри, де потужність обробки перевищує 12 тонн готової продукції на добу.
22. Інтегровані хімічні установки, тобто установки для виробництва в промислових масштабах речовин з використанням процесів хімічного перетворення, в яких кілька агрегатів суміщені і функціонально пов'язані один з одним, і які призначені для виробництва: базових органічних хімічних речовин; базових неорганічних хімічних речовин; добрив на основі фосфору, азоту або калію (простих або складних добрив); базових засобів захисту рослин і біоцидів; базових фармацевтичних продуктів з використанням хімічного або біологічного процесу; або вибухових речовин.
23. Комплексні установки для первинної виплавки чавуну та сталі; установки для виробництва кольорових необроблених металів з руди, концентратів або вторинної сировини за допомогою металургійних, хімічних або електролітичних процесів.

- 24.** Діяльність,²⁷ яка планується або може мати відчутний вплив, включно з кумулятивним впливом у поєднанні з іншими відповідними минулими, теперішніми та обґрунтовано прогнозованими подіями, на вразливі території міжнародного, національного або регіонального значення, навіть якщо категорія діяльності не зазначена в цьому переліку. До таких вразливих територій належать, зокрема, природоохоронні території, що охороняються законом та/або визнані на міжнародному рівні, або запропоновані для отримання такого статусу національними урядами, критичні оселища або інші екосистеми, що підтримують пріоритетні елементи біорізноманіття, території археологічного або культурного значення, а також території, що мають важливе значення для корінних народів або інших вразливих груп населення.
- 25.** Діяльність, яка може призвести до значних негативних соціальних наслідків для людей або групи (груп) людей, які зазнають або можуть зазнати прямого чи опосередкованого впливу від цієї діяльності.
- 26.** Діяльність, яка може спричинити значне вимушене переселення або економічне переміщення.

---

²⁷ Включно, зокрема, з діяльністю, що має екологічні і соціальні цілі (наприклад, інвестиції в гідроенергетику або інші види відновлюваної енергетики).

Annex D –Проведення ФРП комплексної екологічної і соціальної оцінки (ESDD) ФУУ (перед затвердженням участі ФУУ у відповідних програмах ФРП)

Інструкція для представника(ів) ФУУ призначених для заповнення Інформаційної форми ESDD

- (1) Наступні пункти допоможуть вам заповнити цю форму. Будь ласка, надавайте описові відповіді та за потреби додавайте додаткову інформацію/документ(и) для доповнення ваших відповідей.
- (2) Уповноважений персонал, який несе безпосередню відповідальність за управління екологічними і соціальними ризиками, повинен заповнити цю форму, включно зі сторінкою сертифікації.
- (3) Метою заповнення цієї форми є надання інформації про наступне:
  - A. Інформація про операції та **портфель**
  - B. Наявність **системи екологічного і соціального управління (ESMS)** у вашій фінансовій установі, яка допоможе ФРП та його інвесторам зрозуміти потенціал управління екологічними і соціальними ризиками ФП
  - C. **Практика управління персоналом та трудових відносин** у вашій фінансовій установі
  - D. **Практики безпеки життєдіяльності та пожежної безпеки** у вашій фінансовій установі
- (4) Зрозуміло, що деяка інформація може бути недоступною на момент заповнення цієї форми.
- (5) Будь ласка, дайте відповіді на необхідні запитання і вкажіть "Н/Д" або "Інформація відсутня" на інші запитання, які не стосуються вас або щодо яких немає доступної інформації.
- (6) Наступні координатори з екологічних та соціальних питань ФРП готові надати підтримку вашій установі. Якщо у вас виникли запитання щодо цієї форми або ви бажаєте обговорити її, або вам потрібні вказівки чи допомога у заповненні форми, будь ласка, зв'яжіться з контактними особами з екологічних і соціальних питань, використовуючи наступну контактну інформацію:
  - Координатор з екологічних питань ФРП:
ПІБ: .....
Посада: .....
E-mail: .....
Номер телефону: .....
  - Координатор з соціальних питань ФРП:
ПІБ: .....
Посада: .....
E-mail: .....
Номер телефону: .....
- (7) Будь ласка, надішліть електронну копію заповненої форми на наступну електронну адресу:
  - E-mail: .....

Завірення інформації про комплексну екологічну та соціальну оцінку

Уповноваженим представником ФУУ (будь ласка, вкажіть назву ФУУ)

Я, **будь ласка, вкажіть ім'я та прізвище**, виконуючи обов'язки, **будь ласка, вкажіть посаду**, та представляючи, **будь ласка, вкажіть назву ФУУ**, засвідчую, що

- а) Наскільки мені відомо, інформація, надана в цьому документі, є правдивою, повною і точною, відображає діяльність нашої організації стосовно всіх аспектів на момент її подання, і в жодному документі чи матеріалах не пропущена будь-яка інформація, відсутність якої зробила б такий документ чи матеріали недостовірними.
- б) Крім того, що повідомляється в цьому документі, наскільки мені відомо, після належного вивчення, не існує жодних:
- Обставини або фактів, що призвели або можуть призвести до порушення вимог чинного національного законодавства.
  - Соціальних заворушень, заворушень серед місцевого населення або незадоволення неурядових організацій (НУО) через підприємства та їхню господарську діяльність, що фінансуються **[Будь ласка, вкажіть назву ФУУ]**.
  - Істотних екологічних і соціальних ризиків або проблем, пов'язаних з підприємствами та їх господарською діяльністю **[Будь ласка, вкажіть назву ФУУ]**.
  - Наявних або потенційних скарг, наказів, розпоряджень, директив, претензій, посилок або повідомлень від будь-якого органу влади.
  - Будь-яких письмових повідомлень від будь-якої особи, в будь-якому випадку, щодо невідповідності підприємств та їхньої господарської діяльності **[Будь ласка, вкажіть назву ФУУ]** будь-яким питанням, що охоплюються стандартами МФО.
  - Триваючих або потенційних страйків, уповільнення темпів або зупинки роботи працівниками **[Будь ласка, вкажіть назву ФУУ]** або підприємств-бенефіціарів, що фінансуються **[Будь ласка, вкажіть назву ФУУ]**.

[Будь ласка, вкажіть ім'я та прізвище уповноваженого представника ФУУ]

[Будь ласка, вкажіть назву посади та контактну інформацію]

[Будь ласка, поставте підпис]

[Будь ласка, вкажіть дату, місцезнаходження]

A. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОПЕРАЦІЇ ТА ПОРТФЕЛЬ

1. Короткий огляд поточних операцій

[Будь ласка, коротко опишіть організацію, її регіональні відділення та філії, місцезнаходження, діяльність, рівень ділової активності тощо]

[Опишіть будь-які програми управління або еквівалентні сертифікати, а також надайте копії відповідних сертифікатів та супровідної документації]

Таблиця 1.1 – Програми системи управління

Програма системи управління	Статус сертифікованої системи			Коментар і/ зауваження
	Від с.	Розробляється	Наявний (Сертифікована/Перевірена)	
Якість (наприклад, ISO 9001)	☐	☐	☐	
Екологічні (наприклад, ISO 14001)	☐	☐	☐	
Інформаційна безпека (наприклад, ISO 27001)	☐	☐	☐	
Техніка безпеки та охорона праці (наприклад, ISO 45001)	☐	☐	☐	
Енергетика (наприклад, ISO 50001)	☐	☐	☐	
Корпоративна соціальна відповідальність	☐	☐	☐	
Інші.....	☐	☐	☐	
Інші.....	☐	☐	☐	

2. Інформація про портфель

[Будь ласка, заповніть наступну таблицю для рівня підприємства проекту]

2.1. Напрямки діяльності

Таблиця 2.1 – Напрямки діяльності

Лінійка продуктів	Опис	Загальна сума заборгованості за кредитами на кінець останнього фінансового року (у доларах США)	Середній розмір кредиту або транзакції (у доларах США)
Роздрібні банківські послуги / Споживчі кредити*			
Довгострокові		Транзакції з терміном погашення понад 12 місяців	
МСП			
Фінансування проєктів/ Фінансування великих корпорацій			
Фінансування торгівлі			
Короткострокові		Транзакції з терміном погашення менше 12 місяців	
Короткострокове корпоративне фінансування		64.229.076,60	683.288,05
Короткострокове фінансування торгівлі			
Інше			
Мікрофінансування			
Капітал	<i>Будь ласка, опишіть</i>		
Інше (якщо застосовано)	<i>Будь ласка, опишіть</i>		

2.2. Ризик в розрізі секторів

[Будь ласка, надайте орієнтовний % портфеля, який ці сектори представляють у загальному портфелі МСП та юридичних осіб та корпоративному портфелі.

Якщо ви маєте інший розподіл відповідно до МІС, будь ласка, вкажіть сектори та відсотки, або додайте окрему інформацію про портфель]

Таблиця 2.2(а) – Ризик в розрізі секторів

№	Сектор	% від загального портфелю	% від портфелю фінансування Світового банку
1.	Сільське господарство		
2.	Виробництво		
3.	Енергетика та сировинні товари		
4.	Будівництво та нерухомість		
5.	Туризм		
6.	Лізинг, факторинг		
7.	Роздрібна торгівля		
8.	Інше		

Якщо у вас є інформація по підгалузях для фінансування сільського господарства, будь ласка, вкажіть групування підгалузей та відсотки нижче:

Таблиця 2.2(б) – Ризик за підгалузями сільськогосподарського сектору

№	Підгалузі в сільськогосподарському секторі	% від загального с/г портфелю	% від портфелю фінансування Світового банку
1.	Рослинництво		
2.	Тваринництво		
3.	Переробка сільськогосподарської продукції		
4.	Фінансування агроторівлі та сировинних товарів		
5.	Експорт сільськогосподарської продукції		
6.	Інше		
7.	Інше		
8.	Інше		
9.			

2.3. Ризик відповідно до Списку виключень ФРП

Якщо ваша установа бере участь у фінансуванні будь-якого з наведених нижче секторів/видів діяльності, будь ласка, вкажіть орієнтовний % портфеля, який складають ці сектори від загального портфеля.

Таблиця 2.3 – Ризик відповідно до Списку виключень ФРП

№	Види діяльності	Так/ Ні	Відсоток портфелю
1.	Діяльність, заборонена національним законодавством України або міжнародно-правовими актами, ратифікованими Україною.		
2.	Виробництво або торгівля будь-якими продуктами чи види діяльності, що вважаються незаконними відповідно до законів чи правил приймаючої країни або міжнародних конвенцій та угод, або такими, що підлягають міжнародній забороні чи поетапній ліквідації, наприклад, фармацевтичні препарати, пестициди, гербіциди та інші токсичні речовини (відповідно до Роттердамської конвенції, Стокгольмської конвенції та документу Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) "Фармацевтичні препарати: Обмеження у використанні та доступності"), озоноруйнівні речовини (згідно з Монреальським протоколом), ПХБ, дикі тварини та продукти, що охороняються відповідно до CITES, заборонена транскордонна торгівля відходами (згідно з Базельською конвенцією).		
3.	Виробництво або торгівля зброєю та боєприпасами, ²⁸ включно зі сумнівною зброєю або її критичними компонентами (ядерна зброя та радіоактивні боєприпаси, біологічна та хімічна зброя масового знищення, касетні бомби, протипіхотні міни, збагачений уран).		
4.	Виробництво або торгівля алкогольними напоями (крім пива та вина).		
5.	Виробництво та торгівля тютюном.		
6.	Азартні ігри, казино та прирівняні до них підприємства.		
7.	Виробництво або торгівля радіоактивними матеріалами. Це не стосується придбання медичного обладнання, обладнання для контролю якості та будь-якого обладнання, де радіоактивне джерело вважається мінімальним та/або адекватно захищеним.		
8.	Виробництво або торгівля незв'язаними азбестовими волокнами. Це не стосується придбання та використання скріплених азбестоцементних листів, де вміст азбесту становить менше 20%.		
9.	Деструктивні методи рибальства та дрефтерний промисел у морському середовищі з використанням сіток довжиною понад 2,5 км.		
10.	Виробництво або діяльність, пов'язана зі шкідливими або експлуаторськими формами примусової праці / шкідливою дитячою працею.		
11.	Комерційні лісозаготівлі в тропічних вологих пралісах.		
12.	Виробництво або торгівля деревиною чи іншою лісовою продукцією, що не походить з лісів зі сталим лісокористуванням.		
13.	Виробництво, торгівля, зберігання або транспортування значних обсягів небезпечних хімічних речовин або використання небезпечних хімічних речовин у промислових масштабах. Небезпечні хімічні речовини включають бензин, керосин та інші нафтопродукти.		
14.	Виробництво або діяльність, яка зачіпає землі, що належать корінним народам або на які вони претендують у судовому порядку, без повної задокументованої згоди таких народів.		
15.	Інвестиції, які можуть бути пов'язані зі знищенням або значним погіршенням стану територій, що перебувають під особливою охороною (без належної компенсації відповідно до міжнародних стандартів).		
16.	Атомні електростанції (окрім заходів, що зменшують екологічну небезпеку існуючих активів) та шахти, основним джерелом видобутку яких є уран.		
17.	Пошуки, розвідка та видобуток вугілля; наземні транспортні засоби та пов'язана з ними інфраструктура, що в основному використовуються для видобутку вугілля; електростанції, теплоелектроцентралі та когенераційні установки, що в основному працюють на вугіллі, а також пов'язані з ними лінії електропередачі.		
18.	Нетрадиційний пошук, розвідка та видобуток нафти з бітумінозних сланців, бітумінозних пісків або нафтових пісків		

²⁸ Це не стосується спонсорів проектів, які не беруть істотної участі в цій діяльності. "Не беруть істотної участі" означає, що відповідна діяльність є допоміжною для основної діяльності спонсора проекту.

№	Види діяльності	Так/ Ні	Відсоток портфелю
19.	Проекти великих гребель та гідроенергетичних об'єктів використовують рекомендації Всесвітньої комісії з гребель (WCD) в якості орієнтиру		
20.	Проекти з нетрадиційного пошуку, розвідки та видобутку газу		

2.4. Організаційна структура

2.4.1. Штатний розпис

[Будь ласка, надайте поточну організаційну структуру (органограму) департаменту кредитних ризиків для господарської діяльності, що фінансується МФО. Будь ласка, вкажіть представника(ів) вищого керівництва, який(і) несе(ють) загальну відповідальність за ефективність екологічної і соціальної діяльності ФУУ в рамках проектів, що фінансуються МФО за підтримки ФРП, а також функції, пов'язані з посадами спеціалістів з екологічних і соціальних питань та порядок їх підзвітності вищому керівництву.]

Співробітники, відповідальні за екологічне і соціальне управління

[Будь ласка, надайте наступну інформацію про співробітників, відповідальних за екологічне і соціальне управління, управління охороною праці, зовнішніми комунікаціями та аспектами фінансованої господарської діяльності, забезпечення відповідності фінансованої господарської діяльності національному законодавству, відповідним вимогам застосованих стандартів МФО, а також політиці та процедурам СЕСУ. Будь ласка, вкажіть, якщо відповідальними є декілька осіб.]

[Будь ласка, вкажіть співробітників, призначених відповідальними за поточне впровадження СЕСУ]

Таблиця 2.4 – Відповідальні працівники

Аспекти управління	Відповідальні співробітники
Представник(и) вищого керівництва, який(і) несе(ють) загальну відповідальність за екологічну і соціальну діяльність	ПІБ: : ..... Посада: : ..... E-mail: : ..... Номер телефону: : .....
Екологічне управління	ПІБ: : ..... Посада: : ..... E-mail: : ..... Номер телефону: : .....
Управління технікою безпеки та охороною праці	ПІБ: : ..... Посада: : ..... E-mail: : ..... Номер телефону: : ..... <i>Please enter</i>
Соціальні/зовнішні комунікації (включно із залученням зацікавлених сторін та розглядом скарг)	ПІБ: : ..... Посада: : ..... E-mail: : ..... Номер телефону: : .....
Інші (наприклад, управління закупівлями/ ланцюгами постачання тощо)	ПІБ: : ..... Посада: : ..... E-mail: : ..... Номер телефону: : .....

В. СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ

У цьому розділі описано процес розгляду/затвердження кредитів як частину системи управління ризиками організації.

[Будь ласка, надайте відповіді на запитання, наведені в таблиці, та додайте коментарі/зауваження, якщо це необхідно для надання подальших пояснень/уточнень].

1. Процес затвердження/оцінки

		Так/Ні	Коментар
1.1	Чи існує у вас письмова процедура розгляду кредитних заявок? <i>Якщо так, будь ласка, поясніть процедуру/надайте копію.</i>		
1.2	Чи перевіряєте ви дотримання клієнтами/позичальниками соціального, трудового та екологічного законодавства приймаючої країни? <i>Якщо так, поясніть, будь ласка.</i>		
1.3	Чи є у вас перелік секторів, які ваша організація не фінансує? <i>Якщо так, будь ласка, перелічіть сектори/види діяльності.</i>		
1.4	Чи є у вас екологічна і соціальна політика? <i>Якщо так, поясніть, будь ласка.</i>		
1.5	Чи маєте ви систему екологічного і соціального управління (СЕСУ)? <i>Якщо так, будь ласка, поясніть/надайте копію та вкажіть, коли вона востаннє оновлювалася.</i>		
1.6	Чи були виділені ресурси для впровадження політики/процедури? <i>Якщо ні, будь ласка, поясніть, як саме впроваджується СЕСУ.</i>		
1.7	Будь ласка, опишіть, як Екологічна і соціальна політика поширюється в організації. Наприклад, через регулярні заплановані внутрішні тренінги, внутрішні службові записки, надання копії екологічної і соціальної політики всім співробітникам?		

Детальний опис процедури СЕСУ

		Так/Ні	Коментар
1.8	Чи є у вас процедури екологічного і соціального скринінгу? <i>Надійні процедури скринінгу сприятимуть підвищенню ефективності процесу комплексної оцінки. Процедури та/або інструменти зазвичай охоплюють: (i) виявлення суттєвих порушень вашої політики та Переліку винятків; (ii) визначення ключових екологічних і соціальних проблем; (iii) категоризацію екологічних і соціальних ризиків/впливу; та (iv) планування комплексної оцінки.</i>		

		Так/Ні	Коментар
	<i>Якщо так, будь ласка, поясніть процедуру/надайте копію.</i>		
1.9	<p>Чи є у вас процедура комплексної екологічної і соціальної оцінки? Процедури та інструменти, як правило, охоплюють: (i) оцінку екологічних і соціальних ризиків, впливів та можливостей транзакції; (ii) оцінку відповідності установи застосовним стандартам/вимогам, включно з інструкціями щодо інформації, яка підлягає перевірці; (iii) підтвердження категоризації притаманних екологічних і соціальних ризиків; (iv) відвідування об'єктів; (v) оцінку зобов'язань, потенціалу та репутації установи; (v) підготовку звітів про комплексну екологічну і соціальну оцінку; (vi) залучення консультантів (у разі необхідності).</p> <p><i>Якщо так, будь ласка, поясніть та надайте копію.</i></p>		
1.10	<p>Чи є у вас механізм інтеграції екологічних і соціальних аспектів до рішень щодо інвестиційного фінансування?</p> <p><i>Якщо так, поясніть, будь ласка</i></p>		
1.11	<p>Чи є у ваших субкредитних/фінансових угодах конкретні положення, що включають екологічні і соціальні аспекти, тобто включення в кожну інвестиційну угоду відповідних запевнень, гарантій та зобов'язань з екологічних і соціальних аспектів є надзвичайно важливим. Доцільно розробити набір стандартних екологічних і соціальних умов, які можна було б адаптувати до кожної інвестиції на основі результатів комплексної оцінки (наприклад, там, де були виявлені екологічні і соціальні прогалини, до юридичної документації слід включити План екологічних і соціальних заходів (ПЕСЗ)).</p> <p><i>Якщо так, будь ласка, поясніть.</i></p>		

2. Нагляд/ Моніторинг

		Так/Ні	Коментар
2.1	<p>Чи відвідуєте ви корпоративних/проектних позичальників, яких ви фінансуєте? <i>Якщо так, будь ласка, вкажіть відсоток проектів, які ви відвідуєте, та опишіть аспекти, які висвітлюються під час візиту, включно з будь-якими екологічними і соціальними аспектами, якщо це доречно.</i></p>		
2.2	<p>Чи здійснюєте ви моніторинг екологічних і соціальних показників ваших позичальників? <i>Для моніторингу дотримання вимог можуть використовуватися специфічні для конкретного об'єкта документи, як-от ОЕСВ, ПЕСУ тощо</i></p>		

		Так/Ні	Коментар
	<i>(залежно від категорії екологічних і соціальних ризиків діяльності). Якщо так, будь ласка, надайте детальну інформацію та підтверджуючі документи, якщо це можливо.</i>		
2.3	Чи отримуєте ви нефінансову звітність від промислових проєктів, які ви фінансуєте? <i>Якщо так, будь ласка, надайте деталі.</i>		
2.4	Чи працювали ви з будь-якою міжнародною фінансовою організацією (МФО, наприклад, АБР, ЄБРР, МБРР, МФК) і чи використовували їхні екологічні та соціальні рекомендації? <i>Якщо так, будь ласка, надайте детальну інформацію.</i>		
2.5	Чи регулярно ви оновлюєте систему екологічного та соціального управління (СЕСУ)? <i>Якщо так, будь ласка, зазначте як часто та вкажіть кількість оновлень з моменту запровадження.</i>		

3. Інституційна Спроможність

		Так/Ні	Коментар
3.1	Чи є у вашій організації посадові особи або відділ, які займаються вирішенням екологічних і соціальних питань?		
3.2	Чи проходила команда СЕСУ будь-яке навчання? <i>Якщо так, опишіть, будь ласка, проведене навчання.</i>		
3.3	Чи проводите ви регулярні тренінги для інших відділів організації? <i>Якщо так, опишіть, будь ласка, тренінги, що проводяться для кредитних спеціалістів, юристів, маркетологів або фахівців з питань впровадження СЕСУ, та надайте детальну інформацію щодо формату та частоти проведення тренінгів.</i>		

4. Звітність

		Так/Ні	Коментар
4.1	Чи існує внутрішній процес звітності про екологічні і соціальні питання перед вищим керівництвом? <i>Якщо так, будь ласка, поясніть процес, формат та періодичність звітування.</i>		
4.2	Чи готуєте ви екологічні і соціальні звіти для інших МФО або зацікавлених сторін? <i>Поясніть, будь ласка.</i>		

С. ЛЮДСЬКІ РЕСУРСИ І ПРАКТИКА ТРУДОВИХ ВІДНОСИН

[Ім'я особи, відповідальної за кадрові питання]: .....

[Будь ласка, надайте відповіді на наведені нижче запитання. Будь ласка, додайте додаткові аркуші або додатки за запитом. Будь ласка, прикріпіть наступне]:

1. Кадрова політика
2. Зразок трудового договору
3. Документ з описом кадрової політики, оприлюднений у доступному місці
4. Політика щодо сексуальних домагань
5. Колективний договір
6. Політика підбору персоналу
7. Механізм розгляду та врегулювання скарг
8. Політика та процедури у сфері охорони праці та безпеки життєдіяльності

[Будь ласка, заповніть нижче статистику трудових ресурсів в організації]

		Чоловіки	Жінки	Всього
Кількість працівників	Керівні посади			
	Некерівні посади			
	За контрактом			
	Особи з обмеженими можливостями			
	Всього			
	Склад Ради			
Розподіл за віком	18 – 25			
	26 – 35			
	36 – 45			
	46 - 55			
	> 56			

1. Працевлаштування

		Так/Ні	Коментар
1.1	Чи має ваша організація кадрову політику? Чи містить вона розділи про:		
1.1.1	Право на заробітну плату та її виплату?		
1.1.2	Оплату понаднормової праці, тривалість робочого дня та будь-які встановлені законом максимальні норми?		
1.1.3	Право на вихідні у зв'язку зі святами, відпустку, лікарняний, через травму, вагітність і пологи та інші причини?		
1.1.4	Право на соціальні виплати?		
1.1.5	Право працівників створювати та вступати до організацій працівників за власним вибором без будь-якого втручання та наслідків для працевлаштування, а також вести колективні переговори з вашою організацією?		
1.1.6	Дисциплінарні процедури та процедури і права при звільненні?		
1.1.7	Вимоги та процедури для кар'єрного росту?		

		Так/Ні	Коментар
1.1.8	Можливості навчання?		
1.2	Чи всі працівники мають письмові контракти? Скільки працівників мають письмові контракти?		
1.3	Чи мають працівники (підрядники), які не є штатними працівниками, такі ж права, як і штатні працівники? <i>Якщо ні, поясніть, будь ласка, характер роботи, яку виконують підрядники</i>		
1.4	Чи є кадрова політика легкодоступною для працівників і чи ознайомлені вони з умовами кадрової політики? Чи оприлюднена кадрова політика? Де саме?		

2. Організація працівників

		Так/Ні	Коментар
2.1	Чи обмежує національне законодавство або практика право на створення організацій працівників?		
2.2	Чи діють організації працівників у банківському секторі у вашій країні?		
2.3	Чи визнає ваша організація одну або більше організацій працівників та чи веде вона переговори з ними?		
2.3.1	Якщо так, то скільки профспілок, які профспілки та скільки працівників представлені організаціями працівників?		
2.3.2	Як часто керівництво зустрічається з організаціями працівників і чи фіксуються результати цих зустрічей?		
2.3.3	Чи дозволено організаціям працівників представляти інтереси окремих працівників у дисциплінарних провадженнях тощо?		
2.3.4	Чи мають працівники, які перебувають у профспілці, та працівники, які не перебувають у профспілці, однакові соціальні програми?		
2.4	Чи доводилося вашій організації звільняти когось за членство в організації працівників або стикатися зі звинуваченнями з цього приводу?		
2.5	Чи існують інші форми представництва працівників у компанії, наприклад, рада персоналу, дорадчі органи тощо? Якщо так, то які?		
2.6	Чи дозволено працівникам проводити зустрічі незалежно від керівництва?		
2.7	Чи існує додатковий колективний договір або незалежні угоди, і як вони обговорюються?		

3. Відсутність дискримінації та рівні можливості

		Так/Ні	Коментар
3.1	Який звичайний стаж роботи в установі?		
3.2	Чи є вікові обмеження для прийому на роботу?		
3.3	Який звичайний процес наймання нових співробітників?		
3.4	Чи надходили до вас внутрішні скарги з приводу сексуальних або інших домагань? <i>Будь ласка, поясніть, якщо такі були</i>		
3.5	Чи є у вас політика протидії сексуальним домаганням?		
3.6	Яка ваша політика щодо відпусток для вагітних жінок?		
3.7	Чи вимагаєте ви від жінок робити тест на вагітність? Якщо так, то чому? Як використовується ця інформація? Що відбувається, якщо працівниця відмовляється проходити тест?		

4. Скорочення

		Так/Ні	Коментар
4.1	Чи планує організація скорочення значної кількості працівників? <i>Якщо так, то чи підготували ви план скорочення?</i>		
4.2	Скільки працівників буде скорочено (за рівнем кваліфікації та типом контракту)?		
4.3	Опишіть, чому існує потреба у скороченні з точки зору бізнесу?		
4.4	Який термін проведення процесу скорочення? Коли він буде завершений?		

5. Механізм розгляду та врегулювання скарг

		Так/Ні	Коментар
5.1	Чи існує механізм розгляду та врегулювання скарг, який дозволяє працівникам реєструвати та висловлювати занепокоєння?		
5.2	Скільки разів він використовувався протягом останнього року?		
5.3	Опишіть процедуру розгляду та врегулювання скарг (як можна повідомити про занепокоєння керівництву, хто розглядає скаргу, хто вживає заходів та надає зворотний зв'язок працівникові).		

6. Трудові штрафи та судові справи

		Так/ні	Коментар
6.1	Чи накладала коли-небудь інспекція з питань праці штрафи на компанію у зв'язку з трудовими питаннями?		
6.2	Чи порушувалися проти компанії трудові справи в національній/міжнародній правовій системі?		

7. Техніка безпеки та охорона праці

		Так/Ні	Коментар
7.1	Чи є у вашій установі політика щодо техніки безпеки та охорони праці (ТБОП)?		

	<i>Якщо так, будь ласка, поясніть і надайте копію.</i>		
7.2	Чи вимагаєте ви у договорах субкредитування/фінансування від позичальників наявність власної політики та планів щодо техніки безпеки та охорони праці? <i>Якщо так, будь ласка, поясніть та надайте копію.</i>		
7.3	Чи проводите ви регулярну оцінку ризиків у сфері техніки безпеки та охорони праці і чи вимагаєте ви того ж від своїх позичальників? <i>Якщо так, поясніть, будь ласка.</i>		
7.4	Чи є у вас процедура/механізм повідомлення про інциденти (повідомлення про смертельні випадки, інциденти з тимчасовою втратою працездатності тощо)?		
7.5	Чи є у вас плани/процедури для управління технікою безпеки та охороною праці? <i>Якщо так, будь ласка, поясніть та надайте копію.</i>		
7.6	Чи відстежуєте ви свої показники у сфері техніки безпеки та охорони праці (за допомогою КПЕ тощо)?		
7.7	Чи є у вас спеціальний персонал, який займається питаннями техніки безпеки та охорони праці на корпоративному рівні та на рівні субпроектів?		
7.8	Чи проводите ви спеціальне навчання персоналу з питань техніки безпеки та охорони праці? <i>Поясніть, будь ласка, які ключові теми.</i>		

БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА

[Будь ласка, надайте відповіді на наведені нижче запитання. Будь ласка, додайте додаткові аркуші або додатки за запитом. Будь ласка, прикріпіть наступне]:

1. План готовності до надзвичайних ситуацій та реагування на них;
2. План реагування щодо безпеки життєдіяльності та пожежної безпеки, та/або
3. План безперервності бізнесу

1. Регуляторні

		Так/Ні	Коментар
1.1	Чи мають ваші офіси, включно з регіональними офісами та філіями, дійсні сертифікати пожежної безпеки на всі будівлі, в тому числі на ті, що орендуються, видані відповідними місцевими органами влади?		
1.2	Коли востаннє проводилася перевірка пожежної безпеки відповідним місцевим органом влади? Якими були основні висновки перевірки та чи були вирішені будь-які невирішені питання?		

2. Операційні

		Так/Ні	Коментар
2.1	Хто відповідає за безпеку життєдіяльності та пожежну безпеку у вашій організації? <i>Будь ласка, вкажіть імена та їхні обов'язки щодо пожежної безпеки на корпоративному рівні, а також на регіональному та галузевому рівнях.</i>		
2.2	Чи є у вашій установі план(и) реагування на надзвичайні ситуації, пов'язані з пожежею? Якщо так, то чи всі працівники поінформовані про нього?		
2.3	Хто відповідає за перевірку та моніторинг засобів та обладнання з безпеки життєдіяльності та пожежної безпеки (на корпоративному рівні та на рівні філій). <i>Будь ласка, надайте копії кількох зразків договорів.</i>		
2.4	Чи ведете ви журнал реєстрації перевірок та технічного обслуговування засобів безпеки життєдіяльності та пожежної безпеки в усіх офісах?		
2.5	Чи були за останні 2 роки пожежі в головному офісі, регіональних офісах, відділеннях або в будь-якій з філій? <i>Якщо так, будь ласка, надайте звіт про пожежу, включно з деталями цих інцидентів, першопричиною, а також коригувальними заходами, вжитими вашою організацією.</i>		
2.6	Чи визначили ви стандартні проектні вимоги пожежної безпеки (для проектування, розробки та/або оренди) для нових об'єктів, як-от головний офіс, регіональні офіси, філії, відділення?		

3. Навчання, обізнаність та компетентність

		Так/Ні	Коментар
3.1	Чи проводить ваша організація регулярні навчання з пожежної безпеки? Коли були проведені останні три навчання? Скільки ваших співробітників і підрядників (розміщених на території організації) брали участь в останніх навчаннях з пожежної безпеки? <i>Будь ласка, надайте цю інформацію для всіх офісів.</i>		
3.2	Чи проводила ваша організація коли-небудь аудит пожежної безпеки? <i>Якщо так, надайте результати та звіт про вжиті заходи.</i>		
3.3	Чи проводить ваша організація тренінги з надання першої медичної допомоги та пожежогасіння для персоналу? <i>Якщо так, то скільки і як часто?</i>		

Annex E – Зразок Плану екологічних і соціальних заходів (ПЕСЗ) ФРП (для впровадження відповідною ФУУ)
(ПЕСЗ буде частиною кредитної угоди між ФРП та ФУУ)

Пос.	Коментар/ захід	Відповідальний	Терміни заповнення	Ключовий показник ефективності (КПЕ) для успішного впровадження	Статус
1.	Оцінка та управління екологічними і соціальними ризиками і впливами				
1.1.	Екологічні і соціальні інструменти				
1.2.	Екологічні і соціальні спроможності та компетенції				
1.3.	Регулярна звітність				
1.4.	Звітність про інциденти та нещасні випадки				
1.5.					
2.	Трудові ресурси та умови праці				
2.1.	Плани та процедури кадрової політики та управління трудовими ресурсами				
2.2.	Механізм розгляду та врегулювання скарг				
3.	Ефективне використання ресурсів та запобігання забрудненню і управління ним				
3.1.					
4.	Здоров'я та безпека громади				
4.1.					
4.2.					
5.	Придбання земельних ділянок, обмеження землекористування та примусове переселення				
5.1.	<i>наприклад, не стосується</i>				

Пос.	Коментар/ захід	Відповідальний	Терміни заповнення	Ключовий показник ефективності (КПЕ) для успішного впровадження	Статус
6.	Збереження біорізноманіття та стале управління живими природними ресурсами				
6.1.	<i>наприклад, не стосується</i>				
7.	Корінні народи				
7.1.	<i>наприклад, не стосується</i>				
8.	Культурна спадщина				
8.1.	<i>наприклад, не стосується</i>				
10.	Залучення зацікавлених сторін та розкриття інформації				
10.1.	Залучення зацікавлених сторін				
10.2.	Механізм розгляду та врегулювання скарг (МРВС) для громадськості				

Annex F – Екологічна і соціальна оцінка ФУУ господарської діяльності підприємств-бенефіціарів ФРП (шаблон)

Форма для проведення комплексної екологічної та соціальної оцінки

Будь ласка, використовуйте це місце, щоб вставити бізнес-логотип установи, якщо це доречно

господарської діяльності *Будь ласка, вкажіть назву підприємства, що оцінюється*
(подано ФРП *Будь ласка, вкажіть назву ФУУ*)

Інструкції для представників ФУУ, призначених для заповнення форми оцінки екологічних та соціальних ризиків:

- (1) Будь ласка, заповніть цю форму, беручи до уваги лише ті види діяльності потенційного підприємства-бенефіціара, які пропонуються для фінансування ФРП, якщо такі є. Інші види діяльності підприємства, які не пов'язані із запропонованою господарською діяльністю, не розглядаються. Призначений представник ФУУ може заповнити форму безпосередньо після консультацій з представниками бенефіціара, якщо це необхідно, або забезпечити належне заповнення форми представником підприємства.
- (2) ФРП вимагає від представника ФУУ забезпечення надання запитуваної інформації по кожному питанню/пункту в максимально можливому обсязі і, наскільки це можливо, в деталях, оскільки це необхідно для належної оцінки потенційного ризику господарської діяльності та її прийнятності для фінансування ФРП в рамках проєктів, що фінансуються міжнародними фінансовими організаціями (МФО).
- (3) Будь ласка, зв'яжіться з **Групою управління екологічними і соціальними ризиками ФРП**, якщо вам потрібна технічна допомога, щоб зрозуміти або відповісти на будь-яке з питань/пунктів.

Частина А. Загальна інформація про підприємство-бенефіціара та господарську діяльність, що фінансується

A.1. Назва підприємства	<i>Будь ласка, вкажіть</i>	
A.2. Повна адреса підприємства/місця ведення господарської діяльності (<i>будь ласка, вкажіть окремо, якщо вони відрізняються</i>)	<i>Будь ласка, вкажіть</i>	
A.3. Контактна інформація уповноважених осіб	☐ Представник(и) вищого керівництва: <i>Будь ласка, вкажіть</i> ☐ Представник(и) з екологічних і соціальних питань: <i>Будь ласка, вкажіть</i>	
A.4. Тип підприємства	☐ Мікро, малі та середні підприємства (ММСП) ²⁹	☐ Велике підприємство
A.5. Будь ласка, опишіть господарську діяльність, що	<i>Будь ласка, опишіть</i>	

²⁹ Підприємства з кількістю працівників до 250 осіб та річним доходом до 50 млн. євро.

Форма для проведення комплексної екологічної та соціальної оцінки

[Будь ласка, використовуйте це місце, щоб вставити бізнес-логотип установи, якщо це доречно]

господарської діяльності [Будь ласка, вкажіть назву підприємства, що оцінюється]
(подано ФРП [Будь ласка, вкажіть назву ФУУ])

фінансується, та всі бізнес-процеси, яких необхідно дотримуватися	
A.6. Галузь господарської діяльності	☐ Сільськогосподарська ☐ Несільськогосподарська Будь ласка, вкажіть сектор:
A.7. Перелік екологічних і соціальних дозволів, ліцензій, що застосовуються до запропонованої господарської діяльності	Будь ласка, вкажіть дозвіл/ліцензію/схвалення, його статус (наявний, заявка подана і триває процес, заявка має бути подана), дату видачі, термін дії, будь-які умови дозволу, якщо такі є. ☐ Екологічний дозвіл ☐ Дозвіл на викиди ☐ Дозвіл на використання природних ресурсів ☐ Ліцензія на зберігання агрохімікатів та пестицидів ☐ Інше Будь ласка, вкажіть:
Частина В. Інформація про фінансування	
V.1. Тип фінансування [Будь ласка, виберіть]	☐ Нове ☐ Продовження ☐ Існуюче ☐ Інше Будь ласка, вкажіть:
V.2. Паке́т фінансування [Будь ласка, позначте усі відповідні варіанти]	☐ Світовий банк ☐ KfW ☐ Інше Будь ласка, вкажіть:
V.3. Тип кредитування	☐ Оборотний капітал ☐ Позика ☐ Грант ☐ Гарантія ☐ Інш Будь ласка, вкажіть
V.4. Сума кредиту (фінансування)	Будь ласка, вкажіть у доларах США
Частина С. Екологічна та соціальна оцінка (Крок 2)	
C.1. Скринінг транзакції (Крок 2a)	Чи входить запропонована господарська діяльність до Переліку винятків ФРП? (Annex B) ☐ Ні ☐ Так [Будь ласка, вкажіть номер пункту відповідного виду діяльності у Переліку винятків].
C.2. Методи визначення екологічних і соціальних ризиків (Крок 2b)	☐ Заповнено контрольний список визначення та оцінки екологічних і соціальних ризиків (наведені в Інструменті 1, що додається до цієї форми.) ☐ Проведено відвідування об'єкту Дата відвідування Учасники: Основні спостереження: Будь ласка, опишіть:
C.3. Категорія екологічного і соціального ризику	☐ Високий ☐ Суттєвий ☐ Помірний ☐ Низький

Форма для проведення комплексної екологічної та соціальної оцінки

Будь ласка, використовуйте це місце, щоб вставити бізнес-логотип установи, якщо це доречно

господарської діяльності Будь ласка, вкажіть назву підприємства, що оцінюється
(подано ФРП [Будь ласка, вкажіть назву ФУУ])

запропонованої господарської діяльності? (Крок 2с)	
С.4. Звітність про комплексну екологічну і соціальну оцінку (Крок 2d)	Будь ласка, перелічіть всі суттєві екологічні і соціальні ризики, виявлені під час заповнення Контрольного переліку визначення та оцінки екологічних і соціальних ризиків (наведений у Інструменті 1, що додається до цієї Форми):
С.5. План коригувальних заходів (ПКЗ) щодо екологічних і соціальних аспектів (Крок 2e)	Будь ласка, розробіть План коригувальних заходів щодо екологічних і соціальних аспектів (див. Додаток G).

Інструмент 1 – Контрольний перелік для визначення та оцінки екологічних і соціальних ризиків

(заповнюється ФУУ для кожного підприємства-бенефіціара, запропонованого для фінансування ФРП)

Інструкції для представників ФУУ, призначених для заповнення інструменту:

- Для цілей цієї СЕСУ, ФРП прийняв екологічні і соціальні стандарти (ЕСС), які є частиною Рамкового документу про екологічні і соціальні вимоги Світового банку (РДЕСВ). Таким чином, оцінка проводиться у порівнянні з ЕСС³⁰.
- Будь ласка, надайте якомога більше інформації в розділі "Додаткова інформація" для підтвердження наданих відповідей.
- Для отримання галузевої інформації щодо екологічних і соціальних ризиків, будь ласка, зверніться до:
  - Вперше для інформаційних бюлетенів зі сталого розвитку: <http://firstforsustainability.org/risk-management/understanding-environmental-and-social-risk/risk-by-industry-sector/>
  - Керівні принципи ГСБ з охорони навколишнього середовища, здоров'я та безпеки: www.ifc.org/ehsguidelines
  - Посібники з впровадження системи екологічного і соціального управління (СЕСУ) - загальні та галузеві: <https://www.ifc.org/en/insights-reports/2015/publications-handbook-esms-general>
- Якщо представник ФУУ не може відповісти на будь-яке із запитань або не може надати інформацію (за необхідності, проконсультувавшись з представниками підприємства), виходячи з наявних знань або етапу запропонованої господарської діяльності, ці запитання слід залишити порожніми, а причини, часові рамки, коли інформація може бути надана, тощо, слід зазначити у відповідній колонці "Додаткова інформація/Примітки".
- Будь ласка, зв'яжіться з командою **ФРП з екологічних і соціальних питань**, якщо вам потрібна технічна допомога, щоб зрозуміти або заповнити будь-яке з запитань/пунктів.

№	Аспект/Процес	Вимога	Так	Ні	н/з	Додаткова інформація/примітки
ЕСС1	Оцінка та управління екологічними і соціальними ризиками і впливами	a. Чи дотримується підприємство національних регуляторних вимог у своїй господарській діяльності?	☐	☐	☐	
		b. Чи має підприємство підтвердження чинних екологічних дозволів та ліцензій на запропоновану для фінансування господарську діяльність? <i>(наприклад, рішення з оцінки впливу на довкілля, ліцензія на водокористування, дозвіл на будівництво, дозвіл на скидання стічних вод тощо)</i>	☐	☐	☐	<i>Будь ласка, перелічіть відповідні дозволи та вкажіть статус, дати видачі та закінчення терміну дії, умови дії, якщо такі є, тощо у Частині В Форми комплексної екологічної і соціальної оцінки.</i>

³⁰ На території України не проживають корінні народи, які відповідають критеріям, описаним в ЕСС7 СБ.

Інструмент 1 – Контрольний перелік для визначення та оцінки екологічних і соціальних ризиків

(заповнюється ФУУ для кожного підприємства-бенефіціара, запропонованого для фінансування ФРП)

		<p>с. Чи має підприємство політику/систему екологічного і соціального управління? Чи існує система управління екологічними і соціальними ризиками, пов'язаними з господарською діяльністю?</p>	☐	☐	☐	
		<p>d. Будь ласка, опишіть наявну систему/процедуру для виявлення, оцінки та управління потенційними екологічними і соціальними ризиками та впливами, пов'язаними з господарською діяльністю підприємства</p>	☐	☐	☐	
		<p>e. Чи призначено на підприємстві менеджера та/або посадову особу з екологічних і соціальних питань для управління екологічними і соціальними ризиками та впливами господарської діяльності? Будь ласка, вкажіть ім'я призначеного працівника.</p>	☐	☐	☐	
		<p>f. Чи є на підприємстві план готовності до надзвичайних ситуацій та реагування на них, якщо застосовно?</p>	☐	☐	☐	
ЕСС2	Трудові ресурси та умови праці	<p>a. Чи існує на підприємстві кадрова політика, яка відповідає вимогам українського законодавства? Будь ласка, зазначте основні політики, що охоплюються.</p>	☐	☐	☐	
		<p>b. Чи застосовує підприємство принцип недискримінації в процесі найму, виплати винагороди та щодо умов праці, зокрема до вразливих або незахищених працівників?</p>	☐	☐	☐	
		<p>с. Чи забезпечує підприємство своїм працівникам безпечне та здорове робоче середовище?</p>	☐	☐	☐	
		<p>i) У разі необхідності, чи забезпечує підприємство працівників засобами індивідуального захисту (ЗІЗ) та чи вимагає від працівників їх використання?</p>	☐	☐	☐	
		<p>ii) Чи є на підприємстві процедури щодо техніки безпеки та охорони праці (ТБОП)?</p>	☐	☐	☐	
		<p>iii) Чи відстежує та звітує підприємство про рівень травматизму, професійні захворювання, втрачені дні та кількість смертельних випадків, пов'язаних з роботою? Будь ласка, надайте останні дані.</p>	☐	☐	☐	
		<p>iv) Чи є на підприємстві навчальні програми для працівників з питань ТБОП?</p>	☐	☐	☐	
		<p>d. Чи залучено підприємство до використання шкідливої дитячої праці або примусової праці (включно з ланцюгом постачання)?</p>	☐	☐	☐	

Інструмент 1 – Контрольний перелік для визначення та оцінки екологічних і соціальних ризиків

(заповнюється ФУУ для кожного підприємства-бенефіціара, запропонованого для фінансування ФРП)

		е. Чи залучено підприємство до примусової праці (включно з ланцюгом постачання)?	☐	☐	☐	
ЕССЗ	Запобігання забрудненню та ефективне використання ресурсів	а. Чи впроваджує підприємство заходи з підвищення ефективності споживання енергії, води, сировини та інших ресурсів і засобів виробництва ?	☐	☐	☐	
		б. Чи генерує підприємство будь-які викиди в атмосферу, рідкі або тверді відходи на етапі будівництва та/або експлуатації? Якщо так, будь ласка, надайте детальну інформацію .	☐	☐	☐	
		с. Будь ласка, опишіть процедури моніторингу викидів у повітря та воду . Надайте, будь ласка, копію будь-якого дозволу на скидання стічних вод , виданого місцевими органами влади.	☐	☐	☐	
		д. Чи є на підприємстві процедури, що регулюють зберігання, обробку та утилізацію твердих відходів (включно з небезпечними відходами), що утворюються в результаті його діяльності? Якщо так, надайте коротку інформацію.	☐	☐	☐	
		е. Чи обладнані резервуари для зберігання дизельного палива вторинною ізоляцією ?	☐	☐	☐	
		ф. Чи існує процедура реагування на надзвичайні ситуації для управління розливами або випадковими викидами?	☐	☐	☐	
ЕСС 4	Здоров'я та безпека громади	а. Чи проживають місцеві громади у безпосередній близькості до об'єктів підприємства, що використовуються в рамках господарської діяльності? Чи має підприємство процедури для вирішення питань охорони здоров'я, безпеки та захисту населення в контексті своєї діяльності?	☐	☐	☐	
		б. Чи є на підприємстві процедури безпеки, пов'язані з викидами, транспортуванням та утилізацією небезпечних матеріалів , щоб уникнути або звести до мінімуму вплив цих матеріалів на місцеве населення? Будь ласка, опишіть.	☐	☐	☐	
		с. Чи залучає підприємство озброєну охорону для надання послуг з безпеки на своїх об'єктах? Якщо так, то чи містять положення контракту вказівки щодо того, як охоронці повинні взаємодіяти з громадами, що проживають у безпосередній близькості до об'єктів, які використовуються в рамках господарської діяльності?	☐	☐	☐	

Інструмент 1 – Контрольний перелік для визначення та оцінки екологічних і соціальних ризиків

(заповнюється ФУУ для кожного підприємства-бенефіціара, запропонованого для фінансування ФРП)

ЕСС 5	Придбання землі, обмеження землекористування та примусове переселення	Чи відбулося/планується придбання земельних ділянок для запропонованої господарської діяльності?	☐	☐	☐	Якщо так, то не має права на фінансування від Світового банку <u>в рамках Базової СЕСУ ФРП</u>
		a. Чи відбулося фізичне та/або економічне переміщення внаслідок придбання земельної ділянки для запланованої господарської діяльності?	☐	☐	☐	
		b. Чи впливає запропонована господарська діяльність на біорізноманіття ? Чи мінімізувало підприємство вплив і чи впровадило заходи з пом'якшення наслідків ?	☐	☐	☐	
ЕСС 6	Збереження біорізноманіття та стале управління природними ресурсами	a. Чи знаходиться запропонована господарська діяльність на території, що охороняється законом ? Якщо так, підтвердіть, що компанія має необхідні дозволи для здійснення діяльності на такій території	☐	☐	☐	Якщо так, то не має права на фінансування від Світового банку <u>в рамках Базової СЕСУ ФРП</u>
		b. Чи знаходиться запропонована господарська діяльність у зоні, де можна знайти об'єкти, місця та споруди культурної спадщини (наприклад, артефакти, археологічні пам'ятки, могили та прадавні ліси)?	☐	☐	☐	
ЕСС 8	Культурна спадщина	a. Чи знаходиться запропонована господарська діяльність на території, що охороняється законом ? Якщо так, підтвердіть, що компанія має необхідні дозволи для здійснення діяльності на такій території				Якщо так, то не має права на фінансування від Світового банку <u>в рамках Базової СЕСУ ФРП</u>
ЕСС 10	Залучення зацікавлених сторін та розкриття інформації	a. Чи знаходиться запропонована господарська діяльність у зоні, де можна знайти об'єкти, місця та споруди культурної спадщини (наприклад, артефакти, археологічні пам'ятки, могили та прадавні ліси)?	☐	☐	☐	

Annex G –Шаблон плану коригувальних заходів (ПКЗ) щодо екологічних і соціальних аспектів ФУУ (ПКЗ має впроваджуватися підприємством-бенефіціаром) (ПКЗ буде частиною кредитної угоди між ФУУ та підприємством-бенефіціаром та його моніторинг здійснюватиметься протягом терміну фінансування)

[Будь ласка, перелічіть недотримання вимог, виявлені в рамках оцінки ФУУ підприємств-бенефіціарів ФРП; надайте підтверджуючу документацію у додатку до цього звіту, якщо це необхідно.]

План коригувальних заходів (ПКЗ ³¹) для [Будь ласка, вкажіть назву підприємства-бенефіціара]							
№	Посилання: (а) Національне законодавство (б) Екологічні і соціальні вимоги ФУУ (с) ПЕСЗ (д) Інші застосовні екологічні і соціальні вимоги	Предмет невідповідності/прогалини	Опис невідповідності/прогалини	Опис коригувальних заходів, які має вжити підприємство	Терміни завершення заходів	Статус заходу	Примітки
1.	наприклад, невідповідність національному законодавству	Наприклад, немає чинної ліцензії ОВД	наприклад, дозвіл xxx відсутній/закінчився термін дії	Наприклад, завершити процес отримання дозволу, подавши заяву до органу xxx	наприклад, кв.1 202x наприклад, до виплати коштів ФУУ	Наприклад, відкритий	
2.	наприклад, невідповідність національному	Наприклад, забруднення ґрунту	наприклад, витік з бочок для зберігання пестицидів на об'єкті	Наприклад, відремонтувати/замінити обладнання, що протікає,	наприклад, кв.1 202x	Наприклад, закритий	наприклад, потрібно

³¹ ПКЗ - це заходи, необхідні для усунення прогалин між існуючою або запропонованою практикою підприємства-бенефіціара та вимогами Екологічних і соціальних стандартів (ЕСС) СБ, відповідних положень керівних принципів ГВБ з питань техніки безпеки та охорони праці або інших міжнародно визнаних джерел, залежно від обставин.

	законодавству та вимогам ЕССЗ			поводитися із забрудненим ґрунтом відповідно до національного законодавства	наприклад, до виплати коштів ФУУ		залучити підрядників
3.	наприклад, невідповідність вимогам ЕСС4	наприклад, ризик надзвичайних ситуацій	наприклад, відсутній План готовності до надзвичайних ситуацій та План дій відповідно до вимог ЕСС4	наприклад, розробити План готовності до надзвичайних ситуацій та План дій відповідно до вимог ЕСС4	наприклад, кв. 1 202х наприклад, до виплати коштів ФУУ	Наприклад, триває	наприклад, може бути найнятий сторонній спеціаліст
4.							
5.							

Annex H –Класифікація екологічних і соціальних ризиків, прийнята ФРП

32

Категорія	Опис
Високий ризик	<p>Проект класифікується як такий, що має Високий ризик, після комплексного розгляду ризиків та впливів проекту, беручи до уваги наступне, залежно від обставин:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Проект може спричинити широкий спектр значних негативних ризиків і впливів на населення або навколишнє середовище. Це може бути пов'язано зі складним характером проекту, його масштабом (від великого до дуже великого) або чутливістю місця (місць) реалізації проекту. При цьому враховується, чи мають потенційні ризики та впливи, пов'язані з Проектом, більшість або всі наступні характеристики:<ul style="list-style-type: none"> i. довгострокові, постійні та/або незворотні (наприклад, втрата основного природного оселища або осушення водно-болотних угідь), яких неможливо повністю уникнути через характер проекту; ii. великі за масштабом та/або просторовим охопленням (географічна територія або чисельність населення, що може зазнати впливу, є великою або дуже великою); iii. значний негативний кумулятивний вплив; iv. значний негативний транскордонний вплив; та v. висока ймовірність серйозних негативних наслідків для здоров'я людей та/або довкілля (наприклад, через аварії, утилізацію токсичних відходів тощо). b. Територія, яка може зазнати впливу, має високу цінність і чутливість, наприклад, чутливі та цінні екосистеми та оселища (охоронювані законом та визнані на міжнародному рівні території з високою цінністю біорізноманіття), землі або права корінних народів / традиційних місцевих громад Африки на південь від Сахари, які історично не отримують належних послуг, та інших вразливих меншин, інтенсивне або комплексне вимушене переселення або придбання землі, вплив на культурну спадщину або густонаселені міські райони. c. Деякі зі суттєвих негативних екологічних і соціальних ризиків і впливів проекту не можуть бути пом'якшені або конкретні заходи щодо пом'якшення вимагають складних та/або неперевіраних пом'якшувальних, компенсаційних заходів чи технологій, або складного соціального аналізу та впровадження. d. Існує серйозне занепокоєння, що негативний соціальний вплив проекту та пов'язані з ним заходи з пом'якшення можуть призвести до значних соціальних конфліктів або шкоди чи значних ризиків для безпеки людини. e. Існує історія нестабільності в районі реалізації проекту або в секторі, а також може існувати значне занепокоєння щодо діяльності сил безпеки. f. Проект розробляється в правовому або регуляторному середовищі, де існує значна невизначеність або конфлікт щодо юрисдикції конкуруючих відомств, або де законодавство чи нормативні акти не враховують належним чином ризики та наслідки складних проектів, або вносяться зміни до чинного законодавства, або правозастосування є недостатнім. g. Минулий досвід Позичальника та організацій-виконавців у розробці складних проектів є обмеженим, їхній досвід у сфері екологічних і соціальних питань може викликати значні труднощі або занепокоєння з огляду на характер потенційних ризиків та впливів проекту. h. Існує серйозне занепокоєння щодо спроможності та зобов'язань, а також досвіду відповідних сторін Проекту щодо залучення зацікавлених сторін. i. Існує низка факторів, що знаходяться поза контролем Проекту, які можуть мати значний вплив на показники екологічної і соціальної ефективності та результати проекту.
Суттєвий ризик	<p>Діяльність класифікується як така, що спричиняє "Суттєвий ризик" після комплексного розгляду ризиків та впливів проекту, беручи до уваги наступне, залежно від обставин:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Проект може бути не таким складним, як проекти з високим ступенем ризику, його екологічні і соціальні наслідки можуть бути меншими (від великих до середніх), а місце розташування може бути не у високочутливій зоні, а деякі ризики та впливи можуть бути суттєвими. При цьому враховується, чи мають потенційні ризики та впливи більшість або всі наступні характеристики:

³² Це базується на системі класифікації ризиків у сфері нафтогазової діяльності РДЕСВ Світового банку (2018).

Категорія	Опис
	<p>i. вони здебільшого тимчасові, передбачувані та/або зворотні, а характер проекту не виключає можливості їх уникнення або усунення (хоча для цього можуть знадобитися значні інвестиції та час);</p> <p>ii. існують побоювання, що негативний соціальний вплив проекту та пов'язані з ним заходи з пом'якшення можуть призвести до обмеженого рівня соціального конфлікту, шкоди або ризиків для безпеки людини;</p> <p>iii. вони є середніми за масштабами та/або просторовим охопленням (географічна територія та чисельність населення, яке може зазнати впливу, є середніми або великими);</p> <p>iv. потенціал кумулятивного та/або трансграничного впливу може існувати, але він є менш серйозним і його легше уникнути або пом'якшити, ніж для проектів з високим ризиком; та</p> <p>v. існує середня або низька ймовірність серйозних негативних наслідків для здоров'я людей та/або довкілля (наприклад, внаслідок аварій, утилізації токсичних відходів тощо), а також відомі та надійні механізми для запобігання або мінімізації таких інцидентів.</p> <p>b. Очікується, що вплив проекту на території з високою цінністю або чутливістю буде меншим, ніж проектів з високим рівнем ризику.</p> <p>c. Пом'якшувальні та/або компенсаційні заходи можуть бути розроблені швидше і бути більш надійними, ніж у проектах з високим ризиком.</p> <p>d. Діяльність розвивається в правовому або регуляторному середовищі, де існує невизначеність або конфлікт щодо юрисдикції конкуруючих відомств, або де законодавство або нормативні акти не враховують належним чином ризики та наслідки складних проектів, або вносяться зміни до чинного законодавства, або правозастосування є слабким.</p> <p>e. Минулий досвід Позичальника та установ-виконавців у розробці складних проектів є обмеженим у деяких аспектах, а їхній досвід у сфері екологічних і соціальних питань свідчить про певні проблеми, які можуть бути легко вирішені за допомогою підтримки у впровадженні проекту.</p> <p>f. Існує певне занепокоєння щодо спроможності та досвіду в управлінні залученням зацікавлених сторін, але ці проблеми можуть бути легко вирішені за допомогою підтримки у впровадженні.</p>
Помірний ризик	<p>Діяльність класифікується як діяльність з помірним ризиком після комплексного розгляду ризиків та впливів проекту, беручи до уваги наступне, залежно від обставин:</p> <p>a. потенційні негативні ризики та впливи на населення та/або навколишнє середовище не є значними. Це пов'язано з тим, що проект не є складним та/або великим, не передбачає діяльності, яка може завдати шкоди людям або навколишньому середовищу, і розташований далеко від екологічно або соціально чутливих територій. Таким чином, потенційні ризики, впливи та проблеми, ймовірно, матимуть наступні характеристики:</p> <p>i. передбачувані і, як очікується, тимчасові та/або зворотні;</p> <p>ii. незначні за масштабами;</p> <p>iii. специфічні для конкретного об'єкту, без ймовірності впливу за межами фактичного впливу проекту; та</p> <p>iv. низька ймовірність серйозних негативних наслідків для здоров'я людини та/або навколишнього середовища (наприклад, не передбачає використання або утилізації токсичних матеріалів, очікується, що звичайні заходи безпеки будуть достатніми для запобігання нещасним випадкам тощо).</p> <p>b. Ризики та наслідки проекту можна легко пом'якшити у передбачуваний спосіб.</p>
Низький ризик	<p>Проект класифікується як проект з низьким рівнем ризику, якщо його потенційні несприятливі ризики та впливи на населення та/або навколишнє середовище, ймовірно, є мінімальними або несуттєвими. Такі проекти, мають незначні ризики та впливи або взагалі не мають жодних негативних ризиків та впливів, і не потребують подальшої екологічної і соціальної оцінки після первинного скринінгу.</p>

Annex I – Результати впровадження СЕСУ ФУУ – Звіт про періодичний моніторинг (Структура)

Коротке резюме

Заява уповноваженого представника ФУУ про представництво інтересів ФУУ

1. Вступ

2. Огляд операцій ФРП з фінансування в рамках проєктів МФО

2.1. Короткий огляд поточної діяльності

2.2. Інформація про портфель (включно із загальними ризиками портфеля як функцією категорії екологічних та соціальних ризиків або ризиками, пов'язаними з галуззю промисловості чи типом операції як функцією категорії екологічних і соціальних ризиків)

3. Узагальнені результати впровадження СЕСУ у проєктах ФРП, що фінансувалися МФО, протягом звітного періоду

3.1. Загальна відповідність діяльності ФУУ вимогам ЕСС 9

3.2. Управління екологічними і соціальними ризиками

3.2.1. Загальна відповідність діяльності ФУУ вимогам ЕСС

3.2.2. Екологічна і соціальна оцінка підприємств-бенефіціарів ФРП, що проводиться ФУУ

3.3. Спроможність та компетентність організації (на рівні ФУУ)

3.3.1. Організаційна спроможність та компетентність

3.3.2. Розбудова спроможності та навчання

3.4. Моніторинг, звітність та аналіз щодо екологічних і соціальних питань

3.4.1. Діяльність з моніторингу та звітності (ФУУ)

3.4.2. Звітування про значні інциденти та нещасні випадки та їх розслідування

3.4.3. Стан виконання Плану коригувальних заходів (ПКЗ) підприємствами-бенефіціарами

3.5. Зовнішні комунікації

3.5.1. Діяльність із залучення бенефіціарів

3.5.2. Діяльність із проведення консультацій з громадськістю та розкриття інформації

3.5.3. Механізм розгляду та врегулювання скарг для громадськості (зовнішній)

3.5.4. Механізм розгляду та врегулювання скарг для працівників (внутрішній)

4. Статус впровадження ПЕСЗ ФУУ в проєктах ФРП, що фінансуються МФО

Annex J – Результати впровадження СЕСУ ФРП – Звіт про періодичний моніторинг (Структура)

Коротке резюме

Заява уповноваженого представника ФРП про представництво інтересів ФРП

1. Вступ
2. Огляд діяльності з фінансування ФУУ в рамках проєктів МФО
  - 2.1. Короткий опис поточної діяльності
  - 2.2. Інформація про портфель проєктів
  - 2.3. Статус діяльності підприємств-бенефіціарів ФРП
3. Короткий опис впровадження СЕСУ в проєктах ФРП, що фінансуються МФО, протягом звітного періоду
  - 3.1. Загальна відповідність діяльності ФРП ЕСС 9
  - 3.2. Управління екологічними і соціальними ризиками
    - 3.2.1. Загальна відповідність діяльності ФУУ ЕСС
    - 3.2.2. Комплексна екологічна і соціальна оцінка ФУУ, що проводиться ФРП
    - 3.2.3. Екологічна і соціальна оцінка підприємств-бенефіціарів ФРП, що проводиться ФУУ
  - 3.3. Організаційна спроможність та компетентність (на рівні ФРП та ФУУ)
    - 3.3.1. Організаційна спроможність та компетентність
    - 3.3.2. Розбудова спроможності та навчання
  - 3.4. Моніторинг, звітність та аналіз щодо екологічних і соціальних питань
    - 3.4.1. Звітність ФУУ перед ФРП
    - 3.4.2. Звітність ФРП вищому керівництву
    - 3.4.3. Звітність ФРП зовнішнім зацікавленим сторонам
    - 3.4.4. Звітність про значні інциденти та нещасні випадки та їх розслідування
    - 3.4.5. Стан управління невідповідностями на підприємствах-бенефіціарах ФРП
  - 3.5. Зовнішні комунікації
    - 3.5.1. Діяльність із залучення зацікавлених осіб
    - 3.5.2. Діяльність із проведення консультацій з громадськістю та розкриття інформації
    - 3.5.3. Механізм розгляду та врегулювання скарг для громадськості (зовнішній)
    - 3.5.4. Механізм розгляду та врегулювання скарг для працівників (внутрішній)
4. Статус впровадження Плану екологічних та соціальних зобов'язань (ПЕСЗ) / Плану екологічних та соціальних заходів (ПЕСЗ) в проєктах, що фінансуються МФО

Annex K – Шаблон форми повідомлення про екологічні і соціальні інциденти (для використання всіма сторонами)

1) Детальна інформація про інцидент		
Дата інциденту: <i>Будь ласка, зазначте</i>	Час інциденту: <i>Будь ласка, зазначте</i>	
Місце інциденту:	<i>Будь ласка, зазначте</i>	
Повна назва підприємства-бенефіціара (ПБ):	<i>Будь ласка, зазначте</i>	
Дата повідомлення ФУУ (від ПБ) <i>Будь ласка, зазначте</i>	Повідомлення до ФУУ надіслано від: <i>Будь ласка, зазначте</i>	Тип повідомлення: <i>Будь ласка, зазначте е-mail/тел. Дзвінок/медіа повідомлення/інше</i>
Дата повідомлення ФРП (від ФУУ): <i>Будь ласка, зазначте</i>	Повідомлення до ФРП надіслано від: <i>Будь ласка, зазначте</i>	Тип повідомлення: <i>Будь ласка, зазначте е-mail/тел. Дзвінок/медіа повідомлення/інше</i>
Дата повідомлення СБ/МФО (від ФРП): <i>Будь ласка, зазначте</i>	Повідомлення до СБ/МФО надіслано від: <i>Будь ласка, зазначте</i>	Тип повідомлення: <i>Будь ласка, зазначте е-mail/тел. Дзвінок/медіа повідомлення/інше</i>
2) Тип інциденту (будь ласка, зазначте все відповідне) ³³		
☐ Смертельний випадок ☐ Тимчасова втрата працездатності ☐ Переміщення без належної правової процедури ☐ Дитяча праця ☐ Примусова праця ☐ Спалахи захворювання	☐ Акти насильства/протесту ☐ Неочікуваний вплив на ресурси спадщини ☐ Неочікуваний вплив на ресурси біорізноманіття ☐ Інцидент із забрудненням довкілля ☐ Прорив дамби ☐ Інше	
3) Опис інциденту		
<i>Наприклад:</i>		
I. <i>Що за інцидент? Будь ласка, надайте короткий опис</i>		
II. <i>Якими були умови або обставини, за яких стався інцидент (якщо відомо)? Будь ласка, надайте короткий опис</i>		
III. <i>Чи зрозумілі та незаперечні основні факти інциденту, чи існують суперечливі версії? Що це за версії? Будь ласка, надайте короткий опис</i>		
IV. <i>Інцидент все ще триває чи його вдалося ліквідувати? Будь ласка, надайте короткий опис</i>		
V. <i>Чи були проінформовані відповідні органи влади? Будь ласка, надайте короткий опис</i>		

³³ Визначення див. у Додатку 2.

4) Заходи, вжиті для ліквідації інциденту

Короткий опис заходу	Відповідальні	Очікувана дата	Статус

Для інцидентів за участю Підрядника (якщо такі є):

Назва підрядника:

Чи були призупинені роботи? Так Ні

Примітка: Будь ласка, додайте копію розпорядження про призупинення робіт

5) Яка допомога була надана потерпілим

Будь ласка, надайте короткий опис

ДОДАТКИ

Додаток 1: Супровідні документи

[Примітка: Будь ласка, відмітьте відповідні документи, наявні на цьому етапі, та додайте їх до звіту]:

- Копія документів про соціальне страхування потерпілих та залучених осіб
- Копія розпорядження про призупинення робіт
- Показання потерпілих
- Показання свідків
- Копії повідомлень, надісланих до відповідних органів влади
- Копії звітів відповідних органів про проведення розслідування
- Копії записів про навчання з екологічних і соціальних питань потерпілих та залучених осіб
- Копії записів про проходження навчання з техніки безпеки та охорони праці потерпілих та залучених осіб
- Фотографії, пов'язані з інцидентом
- Інше

Додаток 2: Типи інцидентів

Нижче наведено типи інцидентів, про які слід повідомляти в рамках процесу реагування на екологічні і соціальні інциденти (ЕС):

Смертельний випадок: Смерть особи (осіб), що настала протягом одного року після нещасного випадку/інциденту, в тому числі від професійного захворювання/захворювання (наприклад, від впливу хімічних речовин/токсинів).

Тимчасова втрата працездатності: Травма або професійна хвороба/захворювання (наприклад, від впливу хімічних речовин/токсинів), що призводить до того, що працівник потребує 3 або більше днів відсутності на роботі, або травма чи викид речовини (наприклад, хімічних речовин/токсинів), що призводить до того, що члену громади необхідне лікування.

Акти насильства/протести: Будь-яке умисне застосування фізичної сили, погроза або реальне застосування фізичної сили, проти себе, іншої особи або проти групи чи громади, яке призводить або з високою ймовірністю може призвести до травм, смерті, психологічної шкоди, позбавлення працівників або бенефіціарів проекту, або негативно впливає на безпечну роботу на робочому об'єкті проекту.

Спалахи захворювань: Кількість випадків захворювання, що перевищує звичайну очікувану кількість випадків. Захворювання може бути інфекційним або бути результатом невідомої етіології.

Переміщення без належної правової процедури: Постійне або тимчасове переміщення проти волі осіб, сімей та/або громад з будинків та/або землі, які вони займають, без надання та доступу до відповідних форм правового та іншого захисту та/або у спосіб, що не відповідає затвердженому плану дій з переселення.

Дитяча праця: Випадок використання дитячої праці має місце: (i) коли дитина віком до 14 років (або більш старшого віку для працевлаштування, визначеного національним законодавством) працевлаштовується або залучається у зв'язку з проектом, та/або (ii) коли дитина старша за мінімальний вік, визначений у пункті (i), і молодша за 18 років, працевлаштовується або залучається у зв'язку з проектом у спосіб, який може бути небезпечним або перешкоджати навчанню дитини, або завдавати шкоди її здоров'ю чи фізичному, розумовому, духовному, моральному або соціальному розвитку.

Примусова праця: Випадок примусової праці має місце, коли будь-яка робота або послуга, що не виконується добровільно, вимагається від особи під загрозою сили або покарання у зв'язку з проектом, включно з будь-якими видами примусової або обов'язкової праці, як-от підневільна праця, кабальна праця або подібні трудові контракти. Це також включає випадки, коли жертви торгівлі людьми наймаються на роботу у зв'язку з проектом.

Страйки: Страйк визначається як колективне припинення працівниками роботи на робочому місці з метою призупинення діяльності або значного порушення роботи відповідно до її характеру, або за взаємною домовленістю між собою, або на виконання рішення, прийнятого організацією з тією ж метою. У разі виникнення спору під час переговорів щодо укладення колективного трудового договору, страйк, що проводиться відповідно до положень Закону Туреччини № 2822, з метою збереження або поліпшення соціально-економічних умов та умов праці працівників, називається законним страйком. Страйк, що проводиться без дотримання необхідних умов для законного страйку, називається незаконним страйком. Страйки з політичними цілями, загальні страйки та страйки солідарності вважаються незаконними страйками.

Неочікувані впливи на ресурси спадщини: Вплив, який відбувається на охоронювану законом та/або міжнародно визнану територію культурної спадщини або археологічної цінності, включно з об'єктами всесвітньої спадщини або територіями, що охороняються на національному рівні, який не був передбачений або прогнозований в рамках розробки проекту або екологічної і соціальної оцінки.

Неочікувані впливи на ресурси біорізноманіття: Вплив, який відбувається на охоронювану законом та/або визнану на міжнародному рівні територію з високою цінністю біорізноманіття, критично важливе оселище або вид, що перебуває під загрозою зникнення (занесений до Червоної книги видів, що перебувають під загрозою зникнення МСОП або еквівалентних національних підходів), який не був передбачений або прогнозований в рамках розробки проекту або екологічної і соціальної оцінки. Це включає браконьєрство або торгівлю видами, що перебувають під критичною загрозою або під загрозою зникнення.

Інцидент із забрудненням довкілля: Перевищення норм викидів у ґрунт, воду або повітря (наприклад, хімічних речовин/токсинів), що тривають понад 24 години або спричинили шкоду навколишньому середовищу.

Прорив дамби: Раптовий, швидкий і неконтрольований викид утримуваної води або матеріалу через перевищення або прорив конструкцій дамби.

Інші: Будь-який інший інцидент або нещасний випадок, який може мати значний негативний вплив на навколишнє середовище, громади, що зазнали впливу, громадськість або працівників, незалежно від того, чи було завдано шкоди в цьому випадку. Будь-яке повторюване недотримання вимог або періодичні незначні інциденти, що свідчать про систематичні порушення, які, на думку команди проекту, потребують уваги з боку керівництва Банку.

Annex L –Зразок форми розслідування екологічного і соціального інциденту

[Примітки та інструкції щодо заповнення форми]:

- (а) ФУУ повинні забезпечити заповнення цієї форми підприємством-бенефіціаром (ПБ) за підтримки третіх сторін у разі необхідності.
- (б) Після заповнення форма буде розглянута відповідним ФУУ та доопрацьована ПБ.
- (с) Остаточна версія форми подається до ФРП відповідним ФУУ.

1) Висновки розслідування

Наприклад:

- I. де і коли стався інцидент,
- II. хто був залучений і скільки людей/домогосподарств постраждало,
- III. що сталося і які умови та дії вплинули на інцидент,
- IV. якими були очікувані робочі процедури і чи були вони дотримані,
- V. чи вплинула на інцидент організація або порядок виконання робіт,
- VI. чи була відповідна підготовка/компетентні особи для виконання роботи, а також чи було доступне необхідне та відповідне обладнання,
- VII. які були основні причини; чи були відсутні заходи контролю ризиків або будь-які системні збої

2) Коригувальні заходи за результатами розслідування, які мають бути впроваджені (мають бути повністю описані в Плані коригувальних заходів - шаблон наведено в Додатку 3)

Захід	Відповідальні	Очікувана дата

3а) Інформація про смертельні випадки/тимчасову втрату працездатності

Смертельний випадок

Тимчасова втрата працездатності

Безпосередня причина смерті/травми працівника або представника громадськості (будь ласка, позначте всі відповідні пункти)³⁴:

☐ Застряг в об'єктах або між ними	☐ Медична проблема
☐ Отримав травму від падіння предметів	☐ Самогубство
☐ Наступив на предмет, вдарився об нього або був поранений ним	☐ Транспортний засіб проекту для робочих поїздок
☐ Утоплення	☐ Робочі поїздки на транспортних засобах, не пов'язаних з проектом
☐ Хімічне, біохімічне, речовинне отруєння	☐ Поїздки на роботу на транспортних засобах проекту
☐ Падіння, спотикання, послизання	☐ Поїздки на роботу на транспортних засобах, не пов'язаних з проектом
☐ Пожежа та вибух	☐ Дорожньо-транспортна пригода (тільки для членів громадськості)
☐ Смерть від електричного струму	☐ Інше
☐ Вбивство	

³⁴ Визначення див. у Додатку 1

ПІБ	Вік/ Дата народження	Національність	Стать	Дата смерті/травмування	Причина смерті/травмування	Потерпіла сторона (працівник / представник громадськості)
			☐ Жін ☐ Чол			☐ Працівник ☐ Представник громадськості

3б) Види фінансової допомоги / компенсації

(має бути повністю описано в шаблоні Плану коригувальних дій - шаблон наведено в Додатку 3)

☐ Компенсація не потрібна	☐ Страхування підрядника
☐ Компенсація працівникам / державне страхування	☐ Інше
☐ Безпосередньо з підрядником	☐ Судовий процес, визначений судом

ПІБ	Тип компенсації	Сума компенсації (USD)	Відповідальні

4) Додатковий опис

Додаток 1: Визначення безпосередніх причин загибелі/травмування

- Потрапляння в об'єкт або між об'єктами:** потрапляння в об'єкт; потрапляння між нерухомим об'єктом і рухомим об'єктом; потрапляння між рухомими об'єктами (за винятком об'єктів, що летять або падають).
- Удари падаючими предметами:** зсуви та обвали (земля, породи, каміння, сніг тощо); обвалення (будівлі, стіни, риштування, сходи тощо); удари падаючими предметами під час вантажно-розвантажувальних робіт; удари падаючими предметами.
- Наступання на об'єкти, ударяння об об'єкти або удари об'єктами:** наступання на об'єкти; ударяння об нерухомі об'єкти (крім ударів внаслідок попереднього падіння); ударяння об рухомі об'єкти; нанесення ударів рухомими об'єктами (у тому числі осколками та частинками, що летять), за винятком падіння об'єктів.
- Утоплення:** пошкодження органів дихання від перебування під водою/занурення в рідину.
- Хімічний, біохімічний вплив, вплив речовин:** вплив або контакт зі шкідливими речовинами чи випромінюванням.
- Падіння, спотикання, ковзання:** падіння людей з висоти (наприклад, з дерев, будівель, риштувань, сходів тощо) і в глибину (наприклад, у колодязі, канали, розкопки, ями тощо) або падіння людей на одному рівні.
- Пожежа та вибух:** вплив або контакт з пожежами чи вибухами.
- Ураження електричним струмом:** вплив або контакт з електричним струмом.
- Вбивство:** вбивство однієї людини іншою.
- Медична проблема:** порушення здоров'я або хронічне захворювання.
- Самогубство:** дія або випадок добровільного та навмисного позбавлення себе життя або спроба позбавити себе життя.
- Інші:** будь-яка інша причина, що призвела до загибелі або травмування працівників або представників громадськості.
- Дорожньо-транспортні пригоди на транспорті проекту:** дорожньо-транспортні пригоди, в які потрапляють працівники проекту, використовуючи транспортні засоби проекту, в робочий час, і які відбуваються під час виконання оплачуваної роботи.

14. **Поїздки на роботу транспортним засобом, які не пов'язані з проектом:** дорожньо-транспортні пригоди, в які потрапляють працівники проекту, використовуючи транспортні засоби, не пов'язані з проектом, в робочий час, і які відбуваються під час виконання оплачуваної роботи.

15. **Поїздки на роботу на транспортних засобах проекту:** дорожньо-транспортні пригоди, в які потрапляють працівники проекту на транспортних засобах проекту під час поїздок до (i) основного або додаткового місця проживання працівника; (ii) місця, де працівник зазвичай харчується; або (iii) місця, де він зазвичай отримує заробітну плату.

16. **Поїздки на роботу на транспортному засобі, який не пов'язаний з проектом:** дорожньо-транспортні пригоди, в які потрапляють працівники проекту на транспортних засобах, які не пов'язані з проектом, під час поїздок до (i) основного або додаткового місця проживання працівника; (ii) місця, де працівник зазвичай харчується; або (iii) місця, де він зазвичай отримує заробітну плату.

17. **Дорожньо-транспортна пригода (тільки для представників громадськості):** дорожньо-транспортні пригоди, в яких працівники, які не є учасниками проекту/представниками громадськості, потрапляють в аварію під час поїздок з будь-якою метою.

Додаток 2: Супровідні документи

[Примітка: Будь ласка, відмітьте відповідні наявні документи та додайте їх до звіту]:

- Копія документів про соціальне страхування потерпілих та залучених осіб
- Копія розпорядження про призупинення робіт
- Показання потерпілих
- Показання свідків
- Копії повідомлень, наданих відповідним органам влади
- Копії звітів про розслідування, проведені відповідними органами
- Копії записів про навчання з екологічних і соціальних питань потерпілих та залучених осіб
- Копії записів про навчання з техніки безпеки та охорони праці потерпілих і залучених осіб (наприклад, базовий інструктаж з техніки безпеки та охорони праці, вступний інструктаж, інструктаж для відвідувачів, інструктаж для конкретних робочих місць, повторний інструктаж тощо)
- Фотографії, пов'язані з інцидентом
- Записи про медичний огляд потерпілих та залучених працівників
- Копії бланків видачі засобів індивідуального захисту (підписані копії)
- Завершений аналіз першопричини інциденту
- Інформація/документація, пов'язана з будь-яким судовим процесом
- Інші

Додаток 3: Зразок плану коригувальних заходів

Захід №:	Короткий опис невідповідностей у сфері екологічних і соціальних питань	Коригувальний захід	Необхідні фінансові та людські ресурси	Відповідальні	Термін впровадження коригувальних заходів	Показники успішного завершення коригувальних заходів	Статус коригувального заходу

Annex M – Форма повідомлення про зміну та аналіз

Частина А – Заповнюється стороною, яка повідомляє про зміну		
A.1. Дата повідомлення	[Будь-ласка, зазначте]	
A.2. Сторона, що повідомляє про зміну	[Будь-ласка, зазначте]	
A.3. Сторона, якій повідомляють	[Будь-ласка, зазначте]	
A.4. Назва підприємства-бенефіціара	[Будь-ласка, зазначте]	
A.5. Повна адреса підприємства-бенефіціара / господарської діяльності (будь ласка, зазначте окремо, якщо відрізняються)	[Будь-ласка, зазначте]	
A.6. Дата кредитної угоди	[Будь-ласка, зазначте]	
A.7. Категорія зміни (будь ласка, позначте всі відповідні)	☐ Законодавчі зміни ☐ Адміністративні/організаційні зміни на рівні прийняття рішень ☐ Кадрові зміни ☐ Серйозні інциденти або нещасні випадки, що призвели до підвищення профілю ризику ☐ Зміни, які можуть бути спричинені умовами конфлікту ☐ Інше (будь ласка, зазначте нижче)	
A.8. Детальний опис змін	[Будь-ласка, зазначте]	
A.9. Документи, що подаються разом з формою повідомлення про зміну	[Будь-ласка, зазначте]	
Частина В - Заповнюється стороною, яка розглядає Форму повідомлення про зміну		
V.1. Оцінка наданої інформації про зміни (наприклад, прогалини в даних)	[Будь-ласка, зазначте]	
V.2. Оцінка змін (наприклад, наслідки для екологічних і соціальних ризиків)	[Будь-ласка, зазначте]	
V.3. Заходи, необхідні для управління змінами [які будуть інтегровані ФУУ до ПКЗ]	Відповідальні	Терміни завершення [впровадження буде контролюватися ФУУ в рамках періодичного екологічного і соціального моніторингу]
☐ Зміни не призводять до нових і додаткових екологічних і соціальних ризиків і впливів, які потребують вжиття заходів		
☐ Процес отримання додаткових дозволів		
☐ Перекласифікація присвоєної категорії екологічного і соціального ризику		
☐ Додаткове базове дослідження з екологічних і соціальних питань		
☐ Додаткова документація з екологічної і соціальної оцінки		

☐ Додаткова документація та/або плани дій з екологічного і соціального управління		
☐ Додаткове залучення зацікавлених сторін		
☐ Додаткове навчання, підвищення кваліфікації		
☐ Інше <i>(будь ласка, зазначте)</i>		

Базова система екологічного і соціального управління (СЕСУ)

січень 2024